JACK LONDON

KURDUN OĞLU

ALFA

3379 | ALFA | EDEBİYAT | 289

KURDUN OĞLU

JACK LONDON (1876-1916)

San Fransisco doğumlu ABD'li gazeteci ve roman yazarı. İnsan ve insanın doğayla olan mücadelesini tüm gerçekliğiyle anlattığı hikâyeleriyle ün saldı. Küçük yaşlarda çalışmaya başladı, şehir kütüphanesinde okuduğu kitaplarla kendi kendini eğitti. Okuduğu serüven romanlarından farksız, macerelarla dolu bir hayat sürdü. İstridye korsanlığı yaptı, türlü işlere girip çıktı, serserilik yaptı, hapis yattı, sosyalizmin aktif bir destekleyicisi olmasına rağmen ırklar hakkında tartışmalı görüşler besledi. 1897'de Klondike'a altın aramaya gidenlere katıldı. Yazdıklarından yüksek gelir elde eden ilk yazarlardan biriydi. İki kez evlendi ve 1916'da çiftliğinde öldü. Morfin kullandığı için pek çok kaynakta intihar ettiği söylense de ölüm raporunda üremiden öldüğü yazar. Önemli romanları şunlardır: *Vahşetin Çağrısı* (1903), *Deniz Kurdu* (1904), *Beyaz Diş* (1906), *Demir Ökçe* (1908), *Martin Eden* (1908), *Bir Alkoliğin Anıları* (1913).

MEHMET MORALI

1956'da İstanbul'da doğdu. Saint Joseph Lisesini ve Boğaziçi Üniversitesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümünü bitirdi. 1996'dan bu yana İngilizce ve Fransızcadan çeviri yapıyor. Önemli çevirilerinden bazıları: David Harvey, *Sosyal Adalet ve Şehir* (2006, Metis); Mark Mazower, *Karanlık Kıta: Avrupa'nın 20. Yüzyılı* (2003, 2008); Olivier Roy, *Yeni Orta Asya ya da Ulusların İmal Edilişi* (2009, Metis); Sevtap Demirci, *Belgelerle Lozan: Taktik–Stratejik–Diplomatik Mücadele*, 1922–1923 (2011, Alfa); Nadia El Cheikh, *Arapların Gözüyle Bizans* (2012, Alfa); M. Naim Turfan, *Jön Türklerin Yükselişi* (2013, Alfa); Susan Wise Bauer, *Antik Dünya* (2013, Alfa), Susan Wise Bauer, *Ortaçağ Dünyası* (2014, Alfa), Susan Wise Bauer, *Rönesans Dünyası* (2014, Alfa).

The Son of the Wolf: Kurdun Oğlu
© 2018, ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

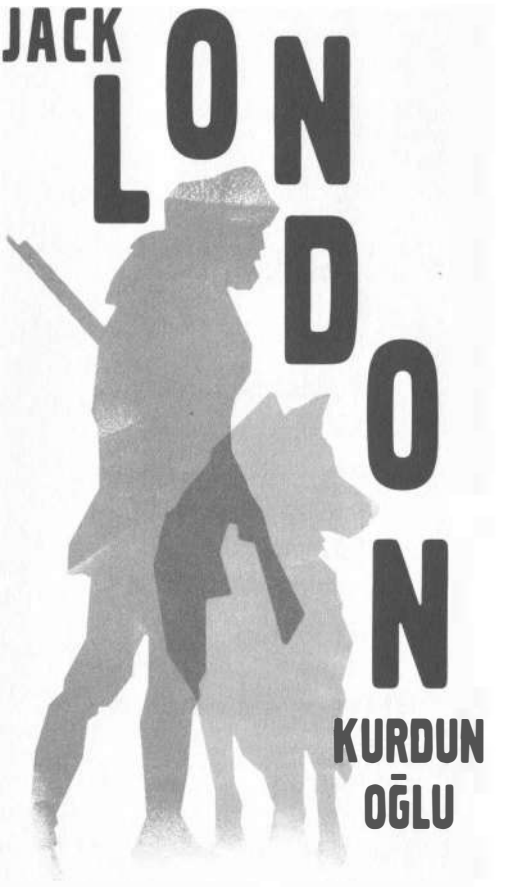
Kitabın Türkçe yayın hakları Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak
Genel Müdür Vedat Bayrak
Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu
Kitap Editörü Çetin Şan
Son Okuma Elif Yeşilkaya
Kapak Tasarımı Adnan Elmasoğlu
Sayfa Tasarımı Zuhal Turan

ISBN 978-605-171-709-8
1. Basım: Aralık 2018

Baskı ve Cilt
Melisa Matbaacılık
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa-İstanbul
Tel: 0(212) 674 97 23 Faks: 0(212) 674 97 29
Sertifika no: 12088

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Alemdar Mahallesi Ticarethane Sokak No: 15 34410 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 0(212) 511 53 03 (pbx) Faks: 0(212) 519 33 00
www.alfakitap.com - info@alfakitap.com
Sertifika no: 10905

Çeviren: Mehmet Moralı

ALFA | EDEBİYAT

İçindekiler

Beyaz Sessizlik, 7
Kurdun Oğlu, 22
Forty Mile İnsanları, 45
Uzak Bir Ülkede, 58
İzdeki Adama, 82
Rahibin Ayrıcalığı, 95
İzdeki Bilgelik, 115
Bir Kralın Karısı, 126
Bir Kuzey Macerası, 148

BEYAZ SESSİZLİK

"Carmen birkaç günden fazla dayanmaz." Mason bir buz parçası tükürdü ve zavallı hayvanı kaderli bir tavırla inceledi; sonra hayvanın ayağını ağzına alıp acımasızca parmaklarının arasına birikmiş olan buzları ısırmaya koyuldu.

"Şatafatlı bir adı olup da işe yarayan bir köpek görmüş değilim," dedi, işini bitirip hayvanı bir kenara koyarken. "Sadece silinip gidiyor ve sorumluluğun altında eziliyorlar. Cassiar, Siwash[1] ya da Husky gibi doğru dürüst bir ada sahip olup da başarısız olan bir köpek gördünüz mü? Hayır efendim! Şuradaki Shookum'a bakın mesela, o ..."

Şak! Güçlü hayvan sıçradı, beyaz dişleri Mason'ın gırtlağını ucu ucuna kaçırmıştı.

"Yaparsın, değil mi?" Hayvan, köpek kamçısının sapıyla kulağının arkasına vurulan anlayışlı bir dar-

---

1 Siwash: Chinook Kızılderililerinin dilinde "yerli halk" anlamına kullanılan ve Fransızca "vahşi" anlamına gelen *sauvage* sözcüğünden türetilmiş bir terim –çn.

beyle karda uzandı; hafifçe titriyor, dişlerinden sarı bir salya damlıyordu.

"Dediğim gibi, şuradaki Shookum'a bakın... Onda ruh var. Bahse girerim ki hafta sonu gelmeden Carmen'i yiyecek."

"Buna karşı söyleyecek başka bir önerim olacak," dedi, buzu çözülsün diye ateşin yanına koyduğu donuk ekmeği çeviren Malemute Kid. "Yolculuk sona ermeden biz Shookum'u yiyeceğiz. Ne dersin, Ruth?"

Kızılderili kadın bir parça buzla kahve yapıyordu; önce Malemute Kid'e, sonra kocasına, sonra da köpeklere baktı ve yanıt vermedi. Bu, öylesine malumun ilamıydı ki yanıt vermek bile gerekmiyordu. Önlerinde iki yüz mil açılmamış iz,[1] kendileri için altı günlük kumanya varken, köpekler için hiçbir şey yoktu ve bu durumda başka bir alternatif düşünülemezdi. İki adamla kadın ateşin başına toplanıp ve azıcık yemeklerine başladılar. Gün ortası molası verdikleri için köpekler koşumlarına bağlı olarak yatıyor ve her lokmayı imrenerek seyrediyorlardı.

---

[1] İz: Jack London'ın tüm Klondike öykülerinde "iz" kavramı geçer. Bu kavram özgün İngilizcede metinde trail olarak verilir. Bu sözcük her ne kadar Türkçede "patika" anlamına da gelse bile, burada kastedilen patika değildir. "İz" köpeklerin çektiği kızaklar ve bunların sürücüleri insanların karlı arazide açtıkları, karın basılmasıyla oluşan ve yaklaşık kırk santim dolaylarında genişliği olan bir yoldur. Kuzeyin karlı bölgelerinde, iki belli nokta, örneğin iki kasaba arasında insanlar genellikle aynı güzergâhları takip ettiklerinden bir anlamda bu izler şehirlerarası yol görevi görürler. Ancak ilk kez gidilen bir güzergâhta ya da kar yağışının sonrasında "iz"in yeniden açılması gerekir ve bel hizasına kadar yükselen karda bu çok meşakkatli bir iştir, ki kitaptaki öykülerde de sık sık buna atıfta bulunulur –çn.

"Bugünden sonra artık öğle yemeği de yok" dedi Malemute Kid. "Gözümüz de köpeklerde olmalı ... yırtıcı oluyorlar. Fırsatını yakalarlarsa aralarından birine dalıverecekler."

"Ben de bir zamanlar Epworth'un başkanıydım ve kilisenin pazar okulunda ders veriyordum." Bunu alakasız bir şekilde belirttikten sonra, Mason hülyalı bir şekilde dumanı tüten mokasenlerini incelemeye koyuldu ama Ruth'un kupasını doldurmasıyla kendine geldi. "Tanrı'ya şükür ki bol bol çayımız var! Tennessee'de yetiştirildiğini gördüm. Sıcak bir mısır ekmeği için şimdi neler vermezdim! Neyse boşver Ruth; daha fazla aç kalmayacaksın, mokasen giymen de gerekmeyecek."

Bunun üzerine kadının hüznü dağıldı ve gözleri beyaz efendisi için olan büyük aşkını gösterdi. O gördüğü ilk beyaz adam ve bir kadına yalnızca bir hayvan, bir yük hayvanından daha iyi muamele eden ilk erkekti.

"Evet, Ruth," diye devam etti, birbirlerini anlamalarını sağlayacak tek dil olan o melez ağızla konuşmaya dönen kocası. "Dışarıya çıkmak için temizlenip giyinene kadar bekle. Beyaz Adamın kanosuna binecek ve Tuzlu Suya gideceğiz. Evet, kötü su, kaba su, büyük dağların sürekli aşağı-yukarı dans ettiği yere. O kadar büyük ve o kadar uzak, o kadar uzak ki on uyku, yirmi uyku, kırk uyku boyunca yolculuk ediyorsun." (Günleri grafik olarak parmaklarıyla gösteriyordu.) "Hep su, kötü su. Sonra büyük köye geliyorsun; çok insan, gelecek yaz olacak sivrisinekler

kadar. Wigwamlar,[1] ah, o kadar yüksek ki on, yirmi çam kadar. Hi-yu skookum!"[2]

Yetersizlik içinde konuşmasına ara verdi ve Malemute Kid'e yalvarırcasına baktı, sonra işaret dilinde yirmi çamı, uç uca, üst üste koydu. Malemute Kid neşeli bir alaycılıkla gülümsüyordu; ama Ruth'un gözleri hayranlık ve zevkle koskocaman açılmıştı; çünkü yarı yarıya adamın şaka yaptığını düşünüyordu ve böylesi bir lütufkârlık zavallı kadının yüreğini ısıtmıştı.

"Sonra bir kutuya biniyorsun ve puf! Yukarı gidiyorsun." Göstermek için boş kupasını havaya fırlattı ve düştüğünde ustaca havada yakalarken, haykırdı: "Ve bif! Aşağıya iniyorsun. Ah! Büyük büyücü doktorlar! Sen Fort Yukon'a gidiyorsun, ben Arctic City'ye gidiyorum; yirmi beş uyku, büyük tel, her seferinde ben teli tutuyorum ve diyorum ki 'Alo Ruth! Nasılsın?' Sen de diyor ki 'Bu benim sevgili kocam mı?' Ben de diyor 'Evet.' Sen de diyor, 'Güzel ekmek pişiremiyorum, soda yok.' Sonra ben diyor, 'Depoya bak, unun altına; hoşça kal.' Sen bakıyor ve çok soda buluyor. Sen hep Fort Yukon'da, ben de Arctic City'de. Hi-yu büyücü doktorlar!"

Bu peri masalına Ruth öyle bir içten gülümsedi ki iki adam da kahkahayı patlattılar. Köpekler arasındaki kargaşa dışarısının harikalarına son verdi ve hırlaşan kavgacılar ayrıldığında kadın çoktan kızakları bağlamıştı ve yola çıkmaya hazırdılar.

---

[1] Wigwam: Kızılderili çadırı –çn.

[2] Skookum: Chinook dilinde "çok büyük" anlamına gelen sözcük –çn.

***

"Haydi! Baldy! Haydi! Yürü!" Mason kırbacını akıllıca kullanıyor ve köpekler yolda mızmızlanıp batınca, kızağı kendisi çekip çıkartıyordu. Ruth ikinci takımla onu izliyor ve başlamasına yardım eden Malemute Kid de arkadan geliyordu. Güçlü ve kaba, koca bir öküzü bir vuruşta devirebilecek bir adam olmasına karşın, zavallı hayvanları kırbaçlamaya içi elvermiyor, bir köpek sürücüsünün nadiren yapacağı gibi, onların suyuna gidiyordu; hayır, neredeyse kötü zamanlarında onlarla birlikte ağlıyordu.

"Haydi bakalım, atılın, sizi yaralı ayaklı zavallı hayvanlar!" diye mırıldandı, yükü harekete geçirmek için gerçekleştirdiği birkaç başarısız girişimden sonra. Ama sabrı sonunda ödüllendirildi ve acıyla inlemelerine karşın, arkadaşlarına katılmak üzere atıldılar.

Artık konuşma yok; izin yükü böylesi bir savurganlığa izin vermez. Ve tüm öldürücü işler içinde, Kuzey topraklarının izi en kötüsüdür. Sessizlik bedeliyle ve dövülmüş bir yolda bir gün boyunca yolculuk eden adam mutlu biridir.

Ve tüm yürekler acısı işler içinde, izi açmak en kötüsüdür. Her adımda o koca perdeli ayakkabı kar diz hizasına çıkana kadar batar. Sonra yukarı, tam yukarı, azıcık açılı yükselme kesin bir felaket nedenidir, kar ayakkabısı yüzey açılana kadar yükseltilmeli. Sonra ileriyse, aşağı ve diğer ayak yarım metre kadar yere dik olarak kaldırılır. Bunu ilk kez deneyen birisi ayakkabılarını tehlikeli bir şekilde yakınlaştırıp tesadüfen tehlikeli koşullarda boylu boyunca yere se-

rilmezse, yüz metre sonunda bitkin bir şekilde teslim olacak demektir. Tüm bir gün köpeklerin yolundan uzak durmayı başaransa, tüm anlayışı aşan bir bilinç ve gururla uyku tulumuna sürünebilir. Uzun İzde yirmi uyku boyunca yolculuk eden adamsa tanrıların gıpta ettiği birisidir.

Öğleden sonrası geçti ve sessiz yolcular, Beyaz Sessizlikten doğan dehşetle işlerine baktılar. Doğanın insanı acizliğe ikna edecek pek çok numarası vardır: Gelgitin durmak bilmez hareketi, fırtınanın şiddeti, depremin şoku, gökyüzünün topçusunun uzun atışları ... ama en muhteşem ve en sersemletici olanı Beyaz Sessizliğin edilgen safhasıdır. Tüm hareketler durur, hava açılır, gökyüzü pirinç gibidir; en küçük fısıltı küfre benzer ve insan çekingenleşip kendi sesinden korkar hale gelir. Ölü bir dünyanın hayaletimsi yabanıl sonsuzluğundaki tek yaşam belirtisi olarak, kendisinin bu cüreti karşısında titrer, bir solucan yaşamından başka bir şey olmadığını idrak eder. Zihninde beklenmedik garip düşünceler uyanır ve her şeyin esrarı açıklanmak ister. Ölüm, Tanrı, evren korkusu üzerine çöker –Diriliş ve Yaşam umudu, ölümsüzlük arzusu, hapsedilmiş özün beyhude çabası– işte o zaman, her zamankinden daha çok, insan Tanrı'yla yalnız başına yürür.

Böylece gün geçti. Irmak büyük bir dönüş yapıyordu ve Mason takımını dar toprak kıstağına yönlendirdi. Ama köpekler yüksek kıyıdan kaçınıyorlardı. Ruth ve Malemute Kid, arka arkaya, her ne kadar kızakta debeleniyor olsalar da geri kalmışlardı. Sonra ortak çaba geldi. Zavallı yaratıklar, açlıktan bitap durumdayken son güçlerini kullandılar. Yukarı, yukarı ...

kızak kıyının yukarısına tırmandı; ama önder köpek dizisini arkasından sağa doğru çekti ve Mason'ın kar ayakkabılarını karıştırdı. Sonuç acıklı oldu. Mason devrildi; köpeklerden biri kapaklandı, kızak geriye düştü ve her şeyi peşinden sürükledi.

Şrak! Kırbaç sertçe köpeklerin arasına indi, özellikle de devrilmiş olanın üzerine.

"Yapma Mason," diye araya girdi Malemute Kid, "Zavallı gücünün son noktasında. Bekle de benim takımı bağlayalım."

Mason son söz söylenene kadar kırbacını tuttu, sonra uzun kırbacı şaklattı ve suçlu hayvanın bedenini tamamen sardı. Carmen –çünkü bu Carmen'di– karların içine sindi, acınacak şekilde ağladı ve bir yanına devrildi.

Trajik bir andı, izde acınası bir olay: Ölen bir köpek, kızgın iki arkadaş. Ruth endişeyle bir ona bir ötekine baktı. Ama Malemute Kid kendini tuttu, gözlerinde sitem vardı ve köpeğin üzerine eğilip koşumlarını çözdü. Tek bir kelime bile konuşulmadı. Takımlar çifte bağlanmış ve zorluk giderilmişti; kızaklar yine yola çıkmışlardı, ölmekte olan köpek de arkadan sürünerek onları izliyordu. Bir hayvan yol alabildiği sürece vurulmazdı ve ona son bir şans verilirdi – bir musun[1] vurulması umuduyla, eğer başarabilirse kampa kadar gelmesi için.

Yaptıklarından dolayı zaten pişman ama bunu kabul etmeyecek kadar inatçı olan Mason grubun başını

---

1 Mus: İngilizcesi *moose*, Türkçede sığın ya da elk de denir, Kuzey Avrasya ile Kuzey Amerika'da yaşayan, kürek boynuzlu ve boynu sakallı iri bir geyik türü –çn.

çekiyor ve havada asılı duran tehlikeyi pek aklına getirmiyordu. Korunaklı tabanda kalın bir odun tabakası vardı ve onlar da bunların arasından kendilerine yol açıyorlardı. İzden on beş metre kadar ötede azametli bir çam yükseliyordu. Kuşaklardır orada duruyordu ve kuşaklardır kader gözünü bu sona dikmişti; belki Mason için de aynısı tasarlanmıştı.

Mokasenlerinin gevşeyen bağını bağlamak üzere eğildi. Kızaklar durdu ve köpekler hiç ses etmeden kara yığıldılar. Hareketsizlik çok korkutucuydu; buzla kaplanmış ormanda tek bir nefes bile duyulmuyordu; sanki dış uzayın soğuğu ve sessizliği doğanın kalbini dondurmuş, titreyen dudaklarını kitlemişti. Havada bir iç çekiş titredi, bunu fiilen duymamış gibiydiler, daha ziyade hissetmişlerdi, tıpkı hareketsiz boşlukta bir hareketin içlerine doğması gibi. Sonra koca ağaç, yılların ve karın yüküyle, yaşamın trajedisindeki son rolünü oynadı. Mason uyarıcı çatırtıyı duydu ve fırlamaya kalkıştı ama tam doğrulmuştu ki darbeyi doğrudan omzuna yedi.

Ani tehlike, hızlı ölüm; Malemute Kid bu durumu ne kadar da sık yaşamıştı! Çamın iğnelerinin kıpırdanışı daha sona ermemişti ki komutlar verip harekete geçmişti bile. Kızılderili kadın da beyaz kız kardeşlerinin aksine ne bayılmış ne de sesini beyhude ağlamalarla yükseltmişti. Malemute Kid bir yandan baltasıyla ağaca girişirken, adamın komutlarıyla, hızla doğaçlama bir manivelanın ucuna ağırlığını vermiş, baskıyı hafifletiyor ve kocasının iniltilerini dinliyordu.

Çelik donmuş ağaca her saplandığında neşeyle ötüyordu, her darbeye bir zorlama, duyulabilir bir

nefes sesi eşlik ediyordu; oduncunun "Hınk! Hınk!" sesleri. Sonunda Kid bir zamanlar insan olan acınası şeyi karın üzerine yatırdı. Ama yoldaşının acısından da kötü olan, kadının yüzündeki suskun ıstırap, karışık bir umut ve umutsuzluk dolu sorgulayıcı bakıştı.

Çok az şey söylendi. Kuzey Ülkesinde yaşayanlara sözcüklerin beyhudeliği ve işin paha biçilmez değeri erken yaşta öğretilir. Eksi otuz beş derecede, bir insan karda dakikalarca yatıp hayatta kalamaz. Bu yüzden, kızak bağları kesildi ve yaralı, kürklere sarılmış olarak, dallardan yapılmış bir yatağa yatırıldı. Önünde, bu felakete neden olan ağaçtan kesilen odunlarla yakılmış bir ateş gürlüyordu. Arkasında ve kısmen üzerinde, ilkel bir barınak yapılmıştı. Bir branda parçası, yükselen ısıyı yakalayıp geriye, adamın üzerine yansıtıyordu; bu, membaında fizik çalışmış olanların bileceği bir numaraydı.

Yataklarını ölümle paylaşmış olanlar çağrının ne zaman geldiğini anlarlar. Mason çok kötü ezilmişti. En ilkel inceleme bile bunu açıkca ortaya çıkartıyordu. Sağ kolu, bacağı ve sırtı kırılmıştı; kalçasından aşağı bacakları felç olmuştu ve iç kanama olasılığı da yüksekti. Tek yaşam belirtisi, arada sırada çıkarttığı inlemelerdi.

Umut yoktu, yapılacak bir şey yoktu. Acımasız gece yavaşça ilerledi, Ruth'un payına düşen, ırkının umutsuz metanetiydi, Malemute Kid'in yanık yüzüne de yeni çizgiler eklemişti. Doğrusu, en az acı çeken Mason'dı, çünkü o vaktini Doğu Tennessee'de, Büyük Dumanlı Dağlarda, çocukluğunun sahnelerini yaşayarak geçiriyordu. Ve en acınası olanıysa yüzdüğü

suları, rakun avlarını ve karpuz çaldıklarını anlattığı, uzun süredir unuttuğu Güneyli lehçesinin melodisiydi. Ruth'a bu Yunanca gibi geliyordu ama Kid anlıyor ve hissediyordu – ancak yıllardır her türlü uygarlık aracından mahrum kalan birisinin hissedeceklerini.

Sabah yaralı adamın bilinci yerine geldi ve Malemute Kid fısıltılarını anlamak için üzerine eğildi.

"Tanana'da bir araya gelişimizi anımsıyor musun? Buzların ilk çözülüşünde dört yıl olacak? O zamanlar ona o kadar da değer vermemiştim. Çok daha güzel bir kızdı ve bir heyecan duymuştum, düşünsene. Ama biliyor musun, artık onun hakkında çok daha fazla şey düşünmeye başladım. Bana iyi bir eş oldu, gerektiğinde hep omzumun başındaydı. Pazarlığa gelince de bilirsin ki onun üzerine yoktur. Seninle beni o kayadan kurtarmak için Moosehorn Irmağında, kurşunlar suyu dolu tanesi gibi döverken nasıl ateş ettiğini anımsıyor musun? Nuklukyeto'daki kıtlık zamanını? Ya da haberleri getirmek için eriyen buzlarda nasıl yetiştiğini? Evet, bana iyi bir eş olup diğerinden çok daha iyi. Öyle bir kadının olduğunu bilmiyordun değil mi? Sana hiç söylemedim mi? Eh, bir keresinde, Birleşik Devletler'deyken, denemiştim. O yüzden buradayım. Birlikte büyümüştük ve ona boşanma şansı vermek için uzaklara geldim. O da yaptı.

"Ama bunun Ruth'la bir ilgisi yok. İşleri temizleyip gelecek yıl Dışarıya gitmeyi düşünmüştüm. O ve ben; ama artık çok geç. Onu halkının yanına gönderme Kid. Bir kadın için geri dönmek canavarca bir hayvanlık olur. Düşünsene! Neredeyse dört yıldır bizim domuz pastırmamız, fasulyelerimiz, unumuz ve

kurutulmuş meyvelerimizden sonra onların balığına ve karibusuna geri dönmek. Bizim usullerimizi denemek, onun halkınınkilerden daha iyi olduklarını görmek ve sonra da onların yanına dönmek onun için hiç iyi olmaz. Onunla ilgilen Kid, neden ilgileneceksin ki? Ama hayır, onlara karşı hep utangaç oldun ve bana buralara neden geldiğini hiç anlatmadın. Ona iyi davran ve ilk fırsatta onu Birleşik Devletler'e geri gönder. Ama geri dönebileceği gibi ayarla, vatan hasreti çekebilir, anlıyor musun?

"Ve çocuk ... bizi yakınlaştırdı, Kid. Umarım erkek olur. Düşünsene! Benim kanım, benim canım, Kid. Bu ülkede kalmamalı. Ve kız olursa zaten burada kalamaz. Kürklerimi sat, en azından beş bin getirirler, şirkette de bir o kadar param var. Hisselerimi de seninkilerle birlikte yönet. Sanırım o bayırdaki maden arazisi kâr getirecek. İyi okumasını sağla ve Kid, en önemlisi geri dönmesin. Bu ülke beyaz adama göre değil. Ben artık yolcuyum, Kid. En iyi koşullarda iki ya da üç uyku. Devam etmelisiniz. Devam etmelisiniz! Unutma, o benim karım, benim oğlum. Ah, Tanrım! Umarım oğlandır! Yanımda kalamazsınız ve ölen birisi olarak, bu işte seni görevlendiriyorum, devam edin."

"Bana üç gün ver," diye yalvardı Malemute Kid. "Düzelebilirsin; bir şeyler olabilir."

"Hayır."

"Yalnızca üç gün."

"Devam etmelisiniz."

"İki gün."

"Karım ve çocuğum, Kid. Bunu isteme."

"Bir gün."

"Hayır, hayır! Görevlendiriyorum."

"Yalnızca bir gün. Kumanyadan ayarlayabiliriz, bir mus da vurabiliriz."

"Hayır; pekâlâ bir gün ama bir dakika daha fazla olmaz. Ve Kid, beni bununla tek başıma yüzleşmeye bırakma. Yalnızca bir atış, tetiğe bir kez basacaksın. Anlıyor musun? Düşün! Düşün bunu! Benim kanım, benim canım ve onu hiç göremeyeceğim!

"Şimdi bana Ruth'u gönder. Ona veda etmek ve oğlunu düşünmesini, ben ölene kadar beklememesini söyleyeceğim. Söylemezsem, seninle gitmeyi reddedebilir. Hoşça kal, eski dostum, hoşça kal.

"Kid! Bayırın yanına, taşın üzerinde bir delik aç. Orada küreğimin üzerine kırk sent sakladım.

"Ve Kid!" son zayıf sözleri yakalamak için biraz daha eğildi, ölen adamın gururunu bırakışıydı bu. "Özür dilerim, biliyorsun ya Carmen için."

Kadını kocasına yaslanıp yavaşça ağlarken bırakan Malemute Kid, parkasını ve kar ayakkabılarını giydi, tüfeğini koltuğunun altına kıstırıp ormana doğru yöneldi. Kuzey Ülkesinin acı üzüntülerinin acemisi değildi ama böylesi sert bir sorunla hiç karşılaşmamıştı. Soyut bakarsanız, açık ve matematiksel bir sorundu – üç kişinin hayatına karşılık, kaderi çizilmiş bir kişininki. Ama şimdi tereddüt ediyordu. Beş yıl boyunca omuz omuza, ırmaklarda ve izlerde, kamplarda ve madenlerde, arazide, sularda ve kıtlıkta ölümü göğüsleyerek ortak dostluklarının bağlarını örmüşlerdi. Bağ o kadar yakındı ki kadın ilk kez aralarına girdiği andan itibaren, Ruth'a karşı belirsiz bir kıskançlığın bilincinde olmuştu. Ve bu bağ şimdi kendi elleri tarafından kesilmeliydi.

Her ne kadar bir mus, yalnızca bir mus için dua ettiyse de tüm av hayvanları bölgeyi terk etmiş gibiydi ve gecenin çöküşü yorgunluktan bitkin adamı eli boş, kalbi yüklü bir şekilde kampa doğru sürüklenirken buldu. Köpeklerin gürlemesi ve Ruth'un tiz çığlıkları acele etmesine neden oldu.

Aceleyle kampa girdiğinde, kızı saldırgan sürünün ortasında, elinde baltayla mücadele ederken gördü. Köpekler efendilerinin demir kuralını çiğnemiş ve kumanyaya saldırmışlardı. Olaya tüfeğinin kabzasıyla o da karıştı ve doğal seçilimin o kadim oyunu tüm sertliği ve ilkel ortamıyla tekno oynanmaya başladı. Tüfek ve balta inip kalktı, tekdüze düzenlilikle vurdu ya da ıskaladı; kıvrak bedenler, çılgın gözler ve salyaları damlayan dişleriyle sıçradılar ve insanla hayvan en acı sonucuyla üstünlük için dövüştüler. Sonra yenilen hayvanlar ateş ışığının kıyısına çekildiler, yaralarını yalıyor, sefaletlerini yıldızlara anlatıyorlardı.

Bütün kurutulmuş somon stoku yenmiş ve iki yüz millik vahşi yol boyunca onlara belki de yalnızca iki buçuk kilo un kalmıştı. Ruth kocasının yanına dönerken, Malemute Kid de kafası baltayla kırılmış köpeklerden birinin sıcak bedenini kesti. Her porsiyonu, derisi ve sakatat dışında, dikkatlice bir kenara ayrıldı ve onlar da hâlâ yaşayan arkadaşlarına verildi.

Sabah yeni dertlerle geldi. Hayvanlar birbirlerine düşmüştü. Hayata ince bir iplikle hâlâ bağlı olan Carmen arkadaşları tarafından devrilmişti. Kırbaç görülmemiş şekilde üzerlerine indi. Darbelerin altında sindiler ve ağladılar; ama son parça da ortadan

kaybolmadan dağılmayı reddettiler. Geride ne kemik, ne deri, ne tüy ne de başka bir şey kalmıştı.

Malemute Kid çalışmaya koyuldu; bir yandan da Tennessee'ye dönmüş, başka devirlerden akrabalarına allak bullak söylevler ve çılgınca uyarılar veren Mason'ı dinliyordu.

Yakınlardaki çamlardan yararlanarak, hızla çalıştı ve Ruth da onun bazen avcıların etlerini köpeklerden ve porsuklardan korumak için yaptıkları korunaklara benzer bir şey yapmasını seyretti. Birbiri ardına iki küçük çamın tepelerini birbirlerine doğru ve yere yakın eğdi ve mus derisi bağlarla bağladı. Sonra köpekleri döverek boyun eğdirdi, kızaklardan ikisine bağladı ve bunlara Mason'ı saran kürkler dışında her şeyi yükledi.

Bunları sıkıca adamın etrafına sardı ve her iki yanını eğik çamlara bağladı. Avcı bıçağının bir tek darbesi bunları serbest bırakacak ve bedeni havaya yükseltecekti.

Ruth kocasının son arzularını dinlemiş ve ona direnmemişti. Zavallı kadın, itaatin dersini iyi öğrenmişti. Çocukluğundan beri boyun eğmiş ve bütün kadınların da yaradılışın efendilerine eğildiğini görmüştü; kadınların doğasında direnmek yok gibiydi. Kid onun son bir acı gösterisi yapmasına izin verdi ve o da kocasını öptü –halkının böyle bir âdeti yoktu– sonra kadını en öndeki kızağa götürdü ve kar ayakkabılarını giymesine yardımcı oldu. Körlemesine, içgüdüsel olarak kızağı çeken sırığı ve kırbacı alıp ve köpekleri izde sürdü. Sonra Kid yeniden komaya girmiş olan Mason'a döndü ve kadın gözden kaybolduktan çok

sonra bile ateşin başına çömelmiş, dostunun ölmesi için beklemeye, ümit etmeye ve dua etmeye koyulmuştu.

Beyaz Sessizlikte acı verici düşüncelerle baş başa kalmak hoş bir şey değildir. Hüznün sessizliği merhametlidir, insanı sanki korumayla ve binlerce elle tutulamaz sevginin nefesiyle sarmalar; ama parlak Beyaz Sessizlik, berrak ve soğuk, çelik gibi göğün altında, acımasızdır.

Bir saat geçti, sonra iki saat; ama adam ölmüyordu. Öğle vakti güneş, güney ufkundan tam olarak yükselmeden, gökyüzüne doğru bir ateş gönderir gibi oldu ama sonra hızla geri çekti. Malemute Kid ayağa kalktı ve dostunun yanına gitti. Sonra ona son bir bakış attı. Beyaz Sessizlik alayla gülümsüyor gibiydi ve üzerine büyük bir korku çöktü. Sonra sert bir şaklama; Mason havadaki lahdine yükseldi. Malemute Kid de köpekleri kırbaçlayıp dörtnala kaldırdı ve karların arasında ilerledi.

KURDUN OĞLU

Erkek, en azından onlardan mahrum kalana kadar, kadınlara hak ettikleri değeri vermez. Dişi cinsiyetin yaydığı o ince atmosferi, içinde yaşadığı sürece fark etmez; ama bir çekilmeyegörsün, varoluşunda giderek artan bir boşluk oluşmaya başlar ve o da anlaşılması güç bir şekilde, tanımlayamayacağı kadar belirsiz bir şey için acıkmaya başlar. Eğer yoldaşlarının ondan daha fazla deneyimi yoksa, kuşkuyla kafalarını sallar ve ona güçlü fiziksel müdahalede bulunurlar. Ama açlık güçlenir de güçlenir; erkek gündelik konulara olan ilgisini giderek kaybeder, marazlı hale gelir ve günün birinde, boşluk dayanılmaz hale geldiğinde bir vahiy ona ulaşır.

Yukon topraklarında bu olduğunda, erkek genellikle mevsimlerden yazsa bir tekne hazırlar, kışsa köpeklerine koşumlarını takar ve Güney topraklarına doğru yola çıkar. Birkaç ay sonraysa onda bu topraklara ait bir inanç mevcutsa, bu inancı ve dolayısıyla

da zorlukları kendisiyle paylaşacak bir eşle birlikte geri döner. Bu aslında erkeğin içinde var olan bencilliğin bir göstergesidir. Bu aynı zamanda bizi, ülke daha izdihama uğramadan ve çiçako[1] akını başlamadan, Klondike'ın tek ürünü somon balıkhaneleriyken "Pasaklı" Mackenzie'nin yaşadığı sıkıntıya getirir.

"Pasaklı" Mackenzie sınır boylarında doğmuş olmanın, sınır boylarında yaşamanın izlerini taşıyordu. Suratı yirmi beş yıldır doğanın en vahşi halleriyle sürekli mücadele etmiş olmanın damgasını taşıyordu, üstelik bu yılların son ikisi de en vahşi, en zor olanlarıydı ve Kuzey Kutup Dairesinin gölgesinde altın aramakla geçmişti. Arzu hastalığı ona bulaştığında hiç şaşırmadı, çünkü o pratik bir adamdı ve başka adamların da böyle hastalandığını görmüştü. Ama hastalığını belli etmedi, daha sıkı çalışmasının dışında. Tüm yaz boyunca sivrisineklerle mücadele ve etti Stuart Irmağının emin kum çökeltilerini çifte avans karşılığında yıkadı. Sonra da Yukon'dan aşağıya Forty Mile'a kulübe kütüklerini sal yapıp yüzdürdü ve bir kampta oluşturulabilecek en konforlu kulübeyi inşa etti. Doğrusu, o kadar rahat bir görüntü veriyordu ki adamların çoğu ona ortak olup yanında yaşamaya heveslendi. Ama o bunların umutlarını sert ve özlü bir şekilde kabaca geçiştirdi ve bölgenin takas merkezinden çifte kumanya satın aldı.

Yukarıda belirtildiği gibi "Pasaklı" Mackenzie pratik bir adamdı. Bir şey istediğinde genellikle elde ederdi ama bunu yaparken kendi alışkanlıklarından

---

[1] Çiçako: Kuzey Amerika yerlileri Çinukların dilinde, Kuzeybatı bölgesine yeni gelen kişi, "yumuşak ayak" –çn.

gereğinden fazla uzaklaşmazdı. Her ne kadar zorlukların ve çabaların içinde büyümüş olsa da bir eş bulma uğruna buz üzerinde altı yüz mil, daha sonra okyanusta iki bin mil, ardından da bin mil daha katetmeye karşıydı. Yaşam çok kısaydı. Bu yüzden, köpeklerini topladı, kızağa ilginç bir yük yükledi ve batı yamaçlarını Tanana'nın en uzak noktalarının suladığı vadiye daldı.

Güçlü bir seyyahtı ve kurt köpekleri de Yukon'daki tüm köpek takımlarından daha az kumanyayla daha sıkı çalışıp daha uzağa erişebilirdi. Üç hafta sonra Yukarı Tanaka yerlilerinin [Sticklerin] bir avcı kampına vardı. Adamın cesaretine şaşırdılar; çünkü kötü bir ünleri vardı ve keskin bir balta ya da bozuk bir tüfek gibi basit şeyler için bile beyaz adamları öldürdükleri biliniyordu. Ama tek başına aralarına girdi; tevazu, samimiyet, soğukkanlılık ve küstahlıktan oluşan hoş bir karışım gösteriyordu. Böylesi silahları etkili bir şekilde kullanmak becerikli bir el ve barbar zihni hakkında derin bir bilgi gerektiriyordu; ama o bu sanatta ciddi bir ustalık sahibiydi ve ne zaman geri çekileceğini, ne zaman da muazzam bir öfkeyle tehdit edeceğini biliyordu.

Öncelikle ona birkaç kilo siyah çay ve tütün armağan ederek şef Thling-Tinneh'e saygısını gösterdi ve dolayısıyla en içten sevgisini kazandı. Daha sonra adamlarla kadınların arasına karıştı ve o akşam bir şölen düzenlendi.

Kar boyu otuz metre, eni de bunun dörtte biri kadar boyutlarında dikdörtgen şeklinde dövülmüştü. Ortasında uzun bir ateş yakıldı, her iki yanına da la-

din dalları döşenmişti. Barınaklar terk edilmiş ve kabilenin yüz kadar üyesi konukları onuruna folk şarkılarını söylüyordu.

"Pasaklı" Mackenzie'nin iki yılı ona söz dağarcıklarının yüz civarında sözcüğünü öğretmiş ve aynı zamanda gırtlaktan seslerini, Japonca deyimlerini, yapısını, onursal ve bitişimli özelliklerini de kapmıştı. Böylece onların üslubunda hitabete başvurmuş, kaba belagat ve eğretileme cambazlıklarıyla içgüdüsel şiir sevgilerini tatmin etmişti. Thling-Tinneh ve şaman da aynı şekilde karşılık verdikten sonra, adamlara ıvır zıvır armağanlar vermiş, şarkılarına katılmış ve elli iki çubukluk kumar oyunlarındaki ustalığını göstermişti.

Onlar da getirdiği tütünü içmiş ve keyiflenmişlerdi. Ama gençler arasında meydan okuyucu bir hava, bir palavra ruhu vardı ve bu da dişleri dökülmüş squawların[1] imaları ve genç kızların kıkırdaşmalarından anlaşılıyordu. Bu yerliler çok az beyaz adamı, yeni "Kurdun Oğullarını" tanımışlar ama bu az sayıdaki adamdan da garip dersler almışlardı.

"Pasaklı" Mackenzie de görünüşteki kayıtsızlığına karşın, bu olguyu fark etmişti. Doğrusu, kürklerine sarınmışken bunu düşünmüş, uzun uzun düşünüp birçok pipo dolusu tütün tüketip bir plan tasarlamıştı. Yalnızca tek bir genç kız onun dikkatini çekmişti, bu da şefin kızı Zarinska'dan başkası değildi. Yüz hatları, bedeni, hali ve tavrıyla daha çok beyaz adamın güzellik anlayışına uyuyor, kabiledeki kız kardeşleri arasında neredeyse bir anormallik oluşturuyordu. Ona sahip olacak, onu karısı yapacak ve adını da ...

---

1 Squaw: Kızılderili kadın –çn.

ah, ona Gertrude adını verecekti! Buna karar verdiğinde bir yanına devrilip uykuya daldı, tıpkı fatih ırkının bir mensubu, Filistinliler arasında bir Samson gibi.

Giriştiği şey yavaş gelişen sert bir oyundu; ama "Pasaklı" Mackenzie kurnazca manevra yaptı, ilgisiz gibi durup yerlileri şaşırttı. Keskin nişancı ve büyük bir avcı olduğunu göstererek adamları etkilemeye özen gösterdi ve altı yüz metreden bir musu indirdiğinde kamp alkışlarla inledi. Bir akşam Şef Thling-Tinneh'in mus ve karibu derisinden çadırını ziyaret edip çok konuşup cömertçe tütün saçtı. Aynı onuru şamana bahşetmeyi de ihmal etmedi; çünkü şifacının kabile halkı üzerindeki etkisini fark etmişti ve onu müttefiki kılmak istiyordu. Ama o değerli adam yüksek ve vakurdu, ayartılmayı reddediyordu ve kuşkusuz olası bir düşman olarak belirlendi.

Her ne kadar Zarinska'yla bir görüşme yapmak için fırsat doğmadıysa da Mackenzie onunla birçok kez bakışmayı başardı ve amaçlarını belli etti. O da adamın amacını anlamıştı ama ne zaman adamlar uzakta olup Mackenzie bir fırsat yakalasa, cilveli bir şekilde çevresini kadınlardan bir çemberle sarıyordu. Bununla birlikte Mackenzie'nin acelesi yoktu; üstelik onun kendisini düşünmeden edemeyeceğini de biliyordu ve birkaç günlük böylesi düşünceler ancak kendisinin işini kolaylaştırmaya yarayacaktı.

Sonunda bir gece, zamanın geldiğine karar verip, şefin dumanlı çadırını aniden terk edip yandaki çadıra daldı. Zarinska her zaman olduğu gibi çevresinde squawlar ve genç kızlarla birlikte oturmuştu, hepsi de

mokasen ve boncuk işi işliyordu. O girince gülüştüler, onunla ve Zarinskayla ilgili imalar uçuşmaya başladı. Ama kadınlar birbiri ardına teklifsizce dışarıya, karlara gönderildi ve onlar da olayı bütün kampa yaymak üzere dağıldılar.

Mackenzie derdini kızın dilinde anlatmaya çalıştı, çünkü kız onun dilini bilmiyordu ve iki saatin sonunda, gitmek üzere doğruldu.

"Böylece Zarinska Beyaz Adamın kulübesine gelecek? İyi! Ben şimdi gidip babanla konuşmaya gideceğim, çünkü o böyle düşünmüyor olabilir. Ve ona birçok armağan vereceğim; ama çok fazla istememesi gerekir. Ya hayır derse? İyi! Zarinska yine de Beyaz Adamın kulübesine gelecek."

Girişteki kapı görevi gören deriyi tam kaldırmıştı ki hafif bir ses kızdan tarafa dönmesine neden oldu. Kız ayı derisi halıda dizlerinin üzerine kalkmış, yüzü gerçek bir Havva ışığıyla aydınlanmıştı ve utangaç bir ifadeyle adamın kalın kemerini çözdü. Adam aşağıya baktı, şaşkın, kuşkulu, kulağı dışarıda. Ama kızın bir sonraki hareketi kuşkularını giderdi ve keyifle gülümsedi.

Kız dikiş çantasından, pırıl pırıl parlayan boncuklarla çok güzel süslenmiş mus derisi bir kın çıkartmıştı. Adamın büyük avcı bıçağını çıkarttı, saygıyla keskin kenarına bakıyordu, başparmağıyla deneyecek gibi oldu, sonra onu yeni yuvasına yerleştirdi. Sonra kını kemerle birlikte her zamanki yerine, kalçasının hemen üzerine yerleştirdi.

Tam anlamıyla eskilerden kalma bir sahneydi, bir hanımefendi ve şövalyesi.

Mackenzie onu ayağa kaldırdı ve kırmızı dudaklarını bıyığıyla süpürdü ... kız için bu Kurdun yabancı okşayışıydı. Bu, taş devriyle çeliğin buluşmasıydı ama bu durum kızın sahip olduğu kadınlığı eksiltmiyordu, kırmızı yanaklarıyla gözlerinin ışıltılı yumuşaklığı da bunun kanıtlarıydı.

"Pasaklı" Mackenzie, kolunun altında iri bir bohçayla Thling-Tinneh'in çadırının kapısını araladığında havada bir heyecan dalgası seziliyordu. Çocuklar dışarıda koşuşturuyor, şölen alanına kuru odun taşıyorlardı, kadın seslerinin oluşturduğu bir yaygara giderek yükseliyor, gençler somurtkan gruplar halinde tartışıyor ve Şamanın barınağından da garip ayin sesleri geliyordu.

Şef, yanındaki donuk bakışlı karısıyla yalnızdı ama Mackenzie bir bakışta meselenin anlatılmış olduğunu anladı. Bu yüzden hemen konuya girdi ve söz kesilmesinin emaresi olan kını da açıkça öne çıkarttı.

"Ey Thling-Tinneh, Stick kabilesinin ve Tanana topraklarının kudretli şefi, somonlar ve ayıların, muslar ve karibuların hükümdarı! Beyaz Adam yüce bir amaç uğruna huzuruna çıktı. Aylardır kulübesi boş ve o yalnız. Ve kalbi sessizlik içinde kendi kendini yedi; kulübesinde yanında oturacak, avdan döndüğünde onu sıcak ateş ve iyi yiyeceklerle karşılayacak bir kadının açlığını çekiyor. Garip şeyler duydu, bebek mokasenlerinin pıtırtısını ve çocuk seslerini. Ve bir gece ona bir hayal göründü; Kuzgunu, senin baban ve bütün Sticklerin babası olan Büyük Kuzgunu gördü. Ve Kuzgun yalnız Beyaz Adamla konuştu ve dedi ki: 'Mokasenlerini ayağına bağla, kar ayakkabılarını da

giy, kızağını birçok uyku için yiyecek ve Şef Thling-Tinneh için armağanlarla doldur. Çünkü yüzünü bahar ortası güneşinin toprağın altına batacağı yere dönecek ve büyük şefin av alanlarına doğru yolculuğa çıkacaksın. Orada büyük armağanlar vereceksin ve benim oğlum olan Thling-Tinneh, senin baban gibi olacak. Onun barınağında senin için hayat nefesi verdiğim bir kız var. O kızı karın olarak alacaksın.'

"Ey Şef, işte büyük Kuzgun böyle konuştu; bu yüzden ben de armağanlarımı ayağına serdim; bu yüzden kızını almaya geldim!"

Yaşlı adam kraliyet bilinciyle kabaca üstündeki kürkleri toparladı ama bir genç içeri girip konseyin sunulmasını istediği acil bir haberi aktarıp çıkana kadar bekledi.

"Ey Mus-Öldüren diye adlandırdığımız, aynı zamanda Kurt ve Kurdun Oğlu olarak da bilinen Beyaz Adam! Senin yüce bir ırktan geldiğini biliyoruz; senin şölenimize konuk olmandan gurur duyuyoruz; ama kral-somon köpek-somonla çiftleşmez, Kuzgun da Kurtla çiftleşmez."

"Öyle değil!" diye haykırdı Mackenzie. "Kurtların kampında Kuzgun kızlarıyla karşılaştım. Mortimer'in squawı, Tregidgo'nun squawı, iki buz erimi öncesinde gelen Barnaby'nin squawı ve başka birçok squaw duydum ama gözlerimle görmedim."

"Evlat, sözlerin doğru; ama bunlar kötü eşleşmelerdi, tıpkı suyun kumla, kar tanelerinin güneşle yaptığı gibi. Mason ve squawıyla karşılaştın değil mi? On buz erimi önce geldi, tüm Kurtların ilkiydi. Ve yanında yüce bir adam vardı, söğüt gövdesi gibi dimdik ve

uzun; çıplak suratlı boz ayı kadar güçlü ve kalbi tam bir yaz ayı kadar ..."

"Ah!" diye sözünü kesti, Kuzey topraklarının aşina kişisini tanıyan Mackenzie, "Malemute Kid!"

"Ta kendisi, büyük bir adam. Ama squawını hiç gördün mü? Zarinska'nın öz kız kardeşiydi."

"Hayır şef, ama duydum. Çok, çok kuzeyde, bir ladin ağacı, yılların eskitmesiyle birlikte Mason'ı altına alıp canını çıkarttı. Ama o adamın aşkı büyüktü ve çok altını vardı. Bu altınlar sayesinde ve oğluyla birlikte kadın sayısız uykular boyunca, kışın öğle güneşine doğru yolculuğa çıktı ve hâlâ orada yaşıyor, ne acıtıcı don var, ne kar, ne yazın gece yarısı güneşi ne de kışın öğle vakti ay ışığı."

İkinci bir haberci konseyin acil çağrılarıyla araya girdi. Mackenzie haberciyi dışarıya, karların üzerine fırlatırken, konsey ateşinin çevresinde sallanan şekilleri görür gibi oldu, ritmik dualar okuyan adamların bas seslerini duydu ve Şamanın halkının kızgınlığını körüklediğini anladı. Zaman daralıyordu. Şefe döndü.

"Hadi! Çocuğunu istiyorum. Bak, işte! Burada tütün, çay, çok miktarda şeker, sıcak battaniyeler, mendiller var, büyük ve kaliteli; ve şurada gerçek bir tüfek, birçok mermi ve barutla birlikte duruyor."

"Olmaz," diye yanıtladı yaşlı adam, önüne serilen büyük servete direnmekte zorlanıyordu. "Halkım şimdiden bir araya geldi. Bu evliliğe izin vermeyecekler."

"Ama sen şefsin."

"Ama yine de gençlerim kızgın, çünkü Kurtlar kızlarını aldılar ve onlar da evlenemedi."

"Dinle beni, ey Thling-Tinneh! Gece güne dönüşmeden önce Kurt, köpeklerini alıp Doğu Dağlarına yöneltecek ve Yukon Ülkesine dönecek. Zarinska da onun köpeklerine yol açacak."

"Ve gece yarısına varmadan gençlerim köpeklere Kurdun etini yedirecek ve kemikleri de bahar onları açığa çıkartana kadar karın içine dağılacak."

Tehdit ve karşı tehdit savrulmuştu. Mackenzie'nin güneş yanığı yüzü kızardı. Sesini yükseltti. O ana kadar tepkisiz bir seyirci olarak oturmuş olan yaşlı squaw, Mackenzie'nin yanından kapıya doğru sürünmeye çalıştı. Adamların şarkısı aniden kesildi ve adam yaşlı kadını kabaca kürklerden oluşan sedire savururken birçok gırtlaktan çıkan bir uğultu yükselmeye başladı.

"Yine yakarıyorum ... dinle, ey Thling-Tinneh! Kurt dişleri kapanmış ölecek ve onunla birlikte en güçlü adamlarından on tanesini de beraberinde götürecek, üstelik henüz av mevsimi başlamamış ve balıkçılığa da bir ay olsa bile, bunlar en çok ihtiyaç duyulan adamlar. Ve tekrarlıyorum, benim ölümümden ne çıkarın olacak? Halkının âdetlerini biliyorum; benim servetimden senin payın çok az olacak. Bana çocuğunu ver ve hepsi senin olsun. Ve sonra, kardeşlerim gelecek, onların sayısı çok ve ağızları hiç doymaz; ve Kuzgunun kızları Kurdun barınaklarında çocuklar doğuracak. Benim halkım seninkinden daha büyük. Bu kader. Kızını bana bahşet ve tüm bu servet senin olsun."

Mokasenler dışarıda karı eziyordu. Mackenzie tüfeğini kurdu ve kemerindeki Colt tabancaları gevşetti.

"Bahşet, Ey Şef!"

"Ama halkım hayır diyecek."

"Bahşet ve servet senin olsun. Sonra halkınla ben ilgilenirim."

"Kurdun dediği olsun. Armağanlarını alacağım ama uyarmak isterim."

Mackenzie malları verdi, tüfeğin mekanizmasını doldurdu ve pazarlığı çok renkli ipek bir mendille taçlandırdı. Şaman ve bir düzine genç savaşçı içeri girdi ama Mackenzie cesurca onları omuzlayıp aralarından geçti.

"Toparlan," oldu, Zarinska'nın barınağının önünden aceleyle geçip köpeklerinin koşumlarını takmaya başlamadan önceki kısa ama özlü ifadesi.

Birkaç dakika sonra köpek takımının başında, kadının da yanında olduğu bir halde konsey alanına girdi. Dikdörtgenin üst ucunda, şefin yanındaki yerini aldı. Soluna, bir adım gerisine Zarinska'yı yerleştirdi, onun yeri burasıydı. Üstelik, zaman kötülüğe açıktı ve arkasının kollanması gerekiyordu.

Her iki yanda adamlar ateşin başına çömelmişlerdi ve sesleri unutulmuş geçmişlerinden gelen bir halk ilahisiyle yükseliyordu. Garip, aksak ritimler ve aykırı tekrarlarla bu ilahi hiç güzel değildi. "Korkutucu" yetersiz bir niteleme olurdu. Alt uçta, Şamanın gözetimi altında on kadar kadın dans ediyordu. Kendini ritüele tamamıyla kaptırmayanlara şamanın serzenişleri sert oluyordu. Bellerine kadar inen karmakarışık kuzguni saç yığınları tarafından yarı yarıya örtülmüş bir halde, kadınlar yavaşça ileri geri sallanıyorlar, biçimleri sürekli değişen bir ritimle dalgalanıyordu.

Garip, çağdışı bir sahneydi. Güney topraklarında on dokuzuncu yüzyıl, son on yılının kalan birkaç senesini geçiriyordu; ama burada ilkel insanlar yaşıyordu, burası Eski Dünyanın unutulmuş bir parçasıydı, tarih öncesi mağara adamının bir gölgesiydi. Koyu renkli kurt köpekleri kürkler giymiş efendilerinin arasında oturuyor veya kendilerine yer kapmak için itişiyorlardı; ateşin ışığı hayvanların kırmızı gözlerinden ve ıslak dişlerinden yansıyordu. Karanlığın kefenine bürünmüş ormansa kayıtsızca uyuyordu. O an için ormanın kıyısına kadar sürülmüş olan Beyaz Sessizlik, her zamankinden çok daha ezici görünüyordu: Yıldızlar, Büyük Soğuk zamanındaki alışkanlıklarındaki gibi, zıplayıp duruyorlardı; Kutbun Ruhlarıysa gökyüzünde bir uçtan diğerine zafer örtülerini uzatıyorlardı.

"Pasaklı" Mackenzie, bu görünümün yabanıl ihtişamını idrak ederken bir yandan da bu gözleriyle eksik yüzleri saptamak üzere kürklü dizileri tarıyordu. Gözleri bir an için annesinin çıplak memesini emen yeni doğmuş bir bebeğe takıldı. Sıcaklık sıfırın altında yirmi dereceydi. Kendi ırkının yumuşak kadınlarını düşündü ve acı acı gülümsedi. Ama yine de o yumuşak kadınlardan birinin karnından bu krallara layık mirasla kendisi doğmuştu. Ona ve onun gibilere denizde ve karada, her bölgenin hayvanları ve insanları üzerinde egemenlik veren bir mirasla. Yüz kişiye karşı tek başına dikilirken, Kutup soğuğuyla sarılmış ve kendi insanlarından uzakta olsa bile, mirasının talebini, sahip olma arzusunu, çılgın tehlikeyi, savaş sevgisini ve heyecanını, fethetme veya ölme kudretini hissedebiliyordu.

İlahiler ve danslar sona erdiğinde şaman kaba bir belagatle ateşlendi. Zengin mitolojilerinin dolambaçlı yollarında, halkının saflığını kurnazca işledi. Savları güçlüydü. Karga ve Kuzgunda vücut bulan yaratıcı ilkelerin karşısına koyduğu Mackenzie'yi dövüşçü ve yıkıcı ilke bir Kurt olarak damgaladı. Bu güçlerin savaşının ruhani oluşunun yanı sıra, her insan da kendi totemi için savaşmalıydı. Onlar Jelchs'in, Kuzgunun, Prometheus gibi ateşi getirenin çocuklarıydılar; Mackenzie ise Kurdun oğluydu, yani diğer bir deyişle Şeytanın. Onların bakışına göre, bu sürekli savaşta ateşkes yapmak, kızlarını en baş düşmanla evlendirmek, en üst dereceden ihanet ve küfürdü. Mackenzie'yi aralarına sızan bir saldırgan, Şeytanın bir elçisi olarak göstermek için hiçbir tümce ya da benzetme yeteri kadar sert olamazdı. Şaman söylevinin sonunu getirirken, dinleyicilerin bağırlarının derinliklerinde bastırılmış, vahşi bir kükreme fark ediliyordu.

"Evet, kardeşlerim, Jelchs her şeye kadirdir! Isınmamız için gökyüzündeki ateşi getirmedi mi? Görebilmemiz için, Güneş'i, Ay'ı ve yıldızları deliklerinden çıkartmadı mı? Bize Açlık ve Don Ruhlarıyla mücadele edebileceğimizi göstermedi mi? Ama şimdi Jelchs kendi çocuklarına kızgın; onlar azalıp bir avuç kaldılar ve o yardım etmeyecek. Çünkü onu unuttular, kötü şeyler yaptılar, kötü yollara saptılar ve düşmanlarını alıp kulübelerinde ateşlerinin başına oturttular. Ve Kuzgun çocuklarının başına gelen kötülüklerden üzüntü duyuyor; ama onlar ayağa kalkıp geri döndüklerini gösterirlerse, o da karanlıklardan çıkıp

çocuklarına yardıma gelecek. Ey kardeşlerim! Ateşi Getiren, bu şamana mesajlar fısıldadı; aynısını siz de duyacaksınız. Genç erkekler genç kadınları barınaklarına götürsünler; Kurdun gırtlağına atılsınlar; düşmanlıkları sonsuz olsun! O zaman kadınları verimli olacak ve çoğalıp güçlü bir halk haline gelecekler! Kuzgun da onların babalarının ve babalarının babalarının büyük kabilelerine, Kuzeyden dışarı önderlik edecek ve Kurtları, onlar geçen yılın kamp ateşlerine benzeyene kadar geriye sürecek; ardından çocukları yeniden bütün toprağa egemen olacaklar! Bu Kuzgun Jelchs'in mesajıdır."

Mesih'in gelişinin bu müjdesi, ayağa fırlayan Sticklerde boğuk bir ulumaya neden oldu. Mackenzie eldivenlerinin başparmaklarını çözüp bekledi. Bir "Tilki" tezahüratı başladı ve genç bir adam konuşmak üzere öne çıkana kadar da dinmedi.

"Kardeşlerim! Şaman bilgece konuştu. Kurtlar kadınlarımızı aldı ve erkeklerimiz çocuksuz kaldı. Bir avuç kaldık. Kurtlar sıcak kürklerimizi aldılar ve karşılığında şişede yaşayan kötü ruhlar ve kunduz ya da vaşaktan değil, ottan yapılma kumaşlar verdiler. Bunlar ısıtmıyor ve adamlarımız garip bir hastalıktan ölüyor. Ben, Tilki, kendime bir eş almadım. Neden mi? Beğendiğim iki kız da Kurtların kamplarına gitti. Oysa şimdi, kunduz, mus, karibu kürklerini biriktiriyorum ki Tling-Tinneh'in gözüne gireyim, kızı Zarinska'yla evlenebileyim. Şimdi de o kar ayakkabılarını giymiş bile, Kurdun köpekleri için yol açmaya hazırlanıyor. Yalnızca kendi adıma da konuşmuyorum. Benim yaptığımın aynısını Ayı da yaptı. O da

aynı kızın çocuklarının babası olmayı arzuluyor ve bu iş için birçok kürk yığdı. Eşi olmayan bütün gençler adına konuşuyorum. Kurtlar hep aç. Avda hep seçkin etleri alıyorlar. Kuzgunlaraysa kalıntılar kalıyor."

"İşte Gugkla," diye bağırarak sakat bir kadını gösterdi. "Yamulmuş bir kanonun kaburgaları gibi bacakları var. Ne ağaç dalı toplayabiliyor ne de avcıların etlerini taşıyabiliyor. Kurtlar onu seçtiler mi?"

"Ah! Ah!" diye haykırdı kabile mensupları.

"İşte Moyri, gözlerini kötü ruh şaşılaştırmış. Bebekler bile ona baktıklarında korkuyorlar ve söylendiğine göre çıplak surat ona yol açmış. O seçildi mi?"

Tekrar o vahşi çığlık gürledi.

"Ve işte Pischet. Sözlerimi dinlemiyor. Hiçbir zaman ne bir dedikoduyu, ne kocasının sesini ve çocuğunun ağlamasını duydu. Beyaz Sessizlikte yaşıyor. Kurtlar onu istemeye kalkıştı mı? Hayır! Onların tercihi av; bizimki kalıntı."

"Kardeşlerim, böyle olmamalı! Artık Kurtlar kamp ateşimizin çevresine sinsice sızmamalılar. Zamanı geldi."

Büyük bir ışık seli, kuzey ışıkları, mor, yeşil ve sarı renkleriyle ufukta patladı ve bir ufuktan diğerine kadar gökyüzünü kapladı. Başını geri attı, kollarını açtı ve konuşmasının doruğuna vardı.

"Bakın! Babalarımızın ruhları ayağa kalktılar ve büyük işler bu gece geliyor!"

Geri çekildi ve başka bir genç adam, arkadaşlarının iteklemesiyle farklı bir tarzda öne çıktı. Hepsinden bir kafa uzundu, dona karşın geniş göğsü meydan okurcasına çıplaktı. Tereddüt içinde ağırlığını bir

ayağından diğerine verdi. Sözcükler diline dolanıyordu, rahatsızdı. Suratının görünümü korkunçtu, çünkü bir zamanlar feci bir darbeyle yaralanmıştı. Sonunda göğsünü yumruklayıp, davul gibi çınlattı ve sesi de bir okyanus mağarasını boşaltan dalgalar gibi gürüldüyordu.

"Benim adım Ayı, Gümüş Uç'un oğlu olan Gümüş Uç'um! Sesim daha kızlarınki gibiyken vaşak, mus ve karibu öldürdüm; sesim korunağından ıslıklar çalan porsuklar gibiyken Güney Dağlarını aştım ve Beyaz Irmaklardan üçünü çevirdim; sesim Güney Rüzgârı gibi gürlerken, çıplak suratlı boz ayıyla karşılaştım ama gerilemedim."

Bu sözünün ardından durdu, elleri imalı bir şekilde korkunç yaralarının üzerinde geziniyordu.

"Ben Tilki gibi değilim. Dilim bir ırmak gibi donmuştur. Büyük konuşmalar yapamam. Sözcüklerim azdır. Tilki bu gece büyük işlerin yapılacağını söylüyor. İyi! Sözcükler onun dilinden baharın taşkınları gibi dökülüyor ama işleri gerçekleştiremez. Ben bu gece Kurtla savaşacağım. Onu öldüreceğim ve Zarinska ateşimin başında oturacak. Ayının diyecekleri bu kadar."

Her ne kadar içinde fırtınalar kopuyor olsa da "Pasaklı" Mackenzie yerinden kıpırdamadı. Kısa mesafede tüfeğin ne kadar yararsız olduğunun bilincinde olduğundan, her iki tabanca kılıfını da eyleme hazır bir şekilde öne çekti, elleri yalnızca dirsek kılıflarıyla korunacak kadar eldivenlerini sıyırdı. Toplu saldırıda bir şansı olmadığını biliyordu ama böbürlendiği gibi, dişini sıkıp ölmeye hazırdı.

Ama Ayı arkadaşlarını tuttu ve en hevesli olanları korkunç yumruklarıyla püskürttü. Kargaşa yatışmaya yüz tuttuğunda Mackenzie, Zarinska'ya bir bakış attı. Muhteşem bir görüntüydü. Kar ayakkabılarının üzerinde ileri doğru eğilmişti, dudakları aralanmış, burun delikleri açılıp kapanıyordu, tıpkı sıçramak üzere olan bir dişi kaplan gibiydi. Kocaman siyah gözleri korku ve meydan okumayla kabile halkına dikilmişti. Gerilim o kadar yüksekti ki nefes almayı bile unutmuştu. Bir eli spazm geçirir gibi göğsüne dayanmış, diğer eli de sıkıca köpek kamçısını kavramış, taş gibiydi. Mackenzie ona bakar bakmaz, genç kız rahatladı. Kasları gevşedi; kuvvetli bir iç çekişle yerine oturdu ve adama aşkın ötesinde, taparcasına bir bakış attı.

Thling-Tinneh konuşmaya çalışıyordu ama halkı sesini bastırdı. Sonra Mackenzie ileri atıldı. Tilki korkunç bir çığlıkla ağzını açtı ama Mackenzie o kadar vahşice ona döndü ki geri çekildi, gırtlağı bastırılmış seslerle gurulduyordu. Rahatsızlığı kahkahalarla karşılandı ve arkadaşlarının dinlemeye hazır bir şekilde yatışmalarına yol açtı.

"Kardeşlerim! Kurt olarak adlandırmayı seçtiğiniz Beyaz Adam size adil sözlerle geldi. Innuitler gibi değildi, yalan konuşmadı. Dost olarak geldi, bir kardeşin olacağı gibi. Ama adamlarınız söyleyeceğini söyledi ve tatlı sözlerin zamanı artık geçti. İlk olarak, size Şamanın kötü bir dili olduğunu, sahte bir peygamber olduğunu ve konuştuğu sözlerin Ateş-Getiren'e ait olmadığını söyleyeceğim. Kulakları Kuzgunun sesine kilitlenmiş, kendi kafasından kurnazca fanteziler do-

kuyor ve sizi aptal yerine koyuyor. Onun hiçbir gücü yok.

"Köpekler öldürülüp yendiğinde, midelerinizde tabaklanmamış kürklerin ve mokasenlerin bağlarının ağırlığı olduğunda; yaşlı adamlar öldüğünde, yaşlı kadınlar öldüğünde ve annelerinin kuru memelerinde bebekler öldüğünde; toprak kapkara olup da sonbahardaki somonlar gibi döküldüğünüzde; evet, kıtlık üzerinize çöktüğünde, Şaman avcılarınıza ödül getirdi mi? Şaman midelerinize et koydu mu? Bir kez daha söylüyorum, Şamanın gücü yok. Bu yüzden suratına tükürüyorum!"

Saygısızlığa şaşırmış olmalarına karşın, bu kalabalıkta bir kalkışma olmadı. Hatta kadınların bir kısmı korkmuştu ama erkeklerin arasında bir canlanma vardı, sanki bir mucize hazırlığı ya da beklentisi içindeydiler. Bütün gözler iki merkezi kişiye çevrilmişti. Şaman can alıcı anı fark etti, gücünün yalpaladığını hissetti ve suçlamak için ağzını açtı ama Mackenzie'nin acımasız ilerleyişi, kalkık yumruğu ve alev alev gözleri karşısında geri kaçtı.

Mackenzie de sırıttı ve konuşmaya devam etti.

"Çarpılıp öldüm mü? Yıldırım beni kavurdu mu? Yıldızlar gökten inip beni ezdiler mi? Hıh! Köpekle işim bitti. Şimdi size bütün halkların en yücesi olan ve bütün topraklara hükmeden halkımdan söz edeceğim. Başlangıçta bizler tıpkı benim gibi, tek başımıza avlanıyorduk. Sonra sürü halinde avlanmaya başladık ve en sonunda karibular gibi bütün ülkeyi kapladık.

"Barınaklarımıza aldıklarımız yaşadı; gelmeyenler öldü. Zarinska hoş bir kız, güçlü ve dolu, Kurtların

annesi olmaya uygun. Ben ölsem de öyle olacak; çünkü kardeşlerim kalabalık ve benim köpeklerimin kokusunu izleyeceklerdir. Kurdun yasasını duyun: Bir Kurdun canını alırsanız, bedelini on kişi öder. Birçok ülkede bu bedel ödendi; birçok ülkede de ödenecek.

"Şimdi, Tilki ve Ayıyla işim var. Anlaşılan kıza göz dikmişler. Yani? Hepiniz duysun, onu satın aldım. Thling-Tinneh tüfeğe yaslanıyor; satışın bedeli ateşinin başında. Ama ben yine de genç adamlara adil davranacağım. Dili birçok sözcükten sonra artık kurumuş olan Tilkiye beş uzun fişek tütün vereceğim. Böylece ağzı ıslanacak ki konseyde çok gürültü yapabilsin. Ama onunla çok gurur duyduğum Ayıya iki battaniye vereceğim; yirmi kap un vereceğim; Tilkiye verdiğimin iki katı tütün vereceğim ve eğer benimle Doğu Dağlarına kadar gelirse, ona bir de tüfek vereceğim; Thling-Tinneh'e verdiğimin aynısını. Eğer kabul etmezse, ne olursa olacak! Kurt konuşmaktan yoruldu. Yine de bir kez daha yasayı söyleyecek: Bir Kurdun canını alırsanız, bedelini on kişi ödeyecek."

Mackenzie eski konumuna çekilirken gülümsedi ama kalbi kaygı doluydu. Gece hâlâ karanlıktı. Kız yanına geldi ve o Ayının bıçağıyla yaptığı kavga numaralarını kendisine anlatırken dikkatle dinledi.

Karar dövüşten yanaydı. Bir anda, mokasenler ateşin başındaki dövülmüş karı genişletmeye başladı. Şamanın görünüşteki yenilgisi üzerine çok laf ediliyordu; kimisi sadece gücünü kullanmayıp tuttuğunu düşünüyordu, başkalarıysa geçmiş olaylardan söz ediyor ve Kurda hak veriyordu. Ayı, elinde Rus yapı-

mı uzun, çıplak bir bıçakla dövüş alanının tam ortasına geldi. Tilki, Mackenzie'nin altıpatlarlarına dikkat çekti; o da kemerini çözüp Zarinska'ya uzattı, tüfeğini de ona emanet etti. Kız başını sallayıp silahı kullanamayacağını ifade etti; bir kadının böyle kıymetli şeyleri eline almış olması olasılığı düşüktü.

"O zaman, tehlike arkamdan doğru yaklaşırsa, yüksek sesle 'Kocam!' diye haykır. Hayır, öyle değil, Kocam!"

Kız tekrarlarken güldü, yanağını okşadı ve dairenin içine geri döndü. Ayı yalnızca boy ve yapı olarak değil, bıçağının beş santim kadar daha uzun olmasıyla da avantajlıydı. "Pasaklı" Mackenzie evvelce de erkeklerin gözünün içine bakmıştı ve karşısında duranın bir erkek olduğunu biliyordu; bununla birlikte, çeliğin ışığının parıltısıyla canlandı, çünkü ırkının baskın dürtüsü buydu.

Birçok kez ateşin ya da derin karın kıyısına kadar geriletildi ve birçok kez bir kavgacının ayak oyunlarını kullanarak, merkeze dönmeyi başardı. Hiçbir yüreklendirme sesi duyulmuyordu, buna karşın rakibi alkışlar, öneriler ve uyarılarla cesaretlendiriliyordu. Bunun üzerine o da bıçaklar çarpışırken dişini daha fazla sıktı ve gücünün bilincinde olmasından kaynaklanan bir soğukkanlılıkla hamlesini yapıp diğerininkini savuşturdu. Başlangıçta düşmanına merhamet duyuyordu ama daha sonra sahip olduğu ilkel yaşama içgüdüsü karşısında bu duygu kaybolup yerini kıyım açlığına bıraktı. On bin yıllık uygarlık üzerinden dökülürken Mackenzie de dişisi için dövüşen bir mağara adamına dönüştü.

İki kez Ayıyı çizdi ve yara almadan kurtuldu; ama üçüncüsünde yakalandı ve kendini kurtarabilmek için serbest eller dövüşen elleri yakaladı ve bir araya geldiler. O zaman karşısındakinin muazzam gücünü idrak etti. Kasları acılı yumrular halinde düğümlendi ve kordonlarla tendonlar gerilerek kopma raddesine geldiler; Rus çeliği giderek yaklaşıyordu. Kurtulmayı denedi ama yalnızca kendini zayıflattı. Kürklü daire, son darbeyi görme beklentisi ve kaçırma kaygısıyla küçüldü. Ama bir güreşçi numarasıyla, kısmen bir yana yaslanıp, rakibine kafa attı. Ayı istemeden geri yaslandığındaysa kitle merkezini bozdu. Aynı anda, Mackenzie gerekli sıçramayı yaptı ve tüm ağırlığını ileri vererek onu daireden dışarıya, derin kara sürükledi. Ayı debelendi ve son sürat geri geldi.

"Ey Kocam!" diye çınladı Zarinska'nın tehlikeden titreyen sesi.

Bir yayın vınlaması üzerine Mackenzie hızla yere eğilirken ve kemik uçlu bir ok üzerinden geçip Ayının göğsüne saplandı ama o yine de momentiyle eğilmiş rakibinin üzerinden aştı. Bir an sonra Mackenzie doğrulup dönmüştü. Ayı hareketsiz yatıyordu ama ateşin öte yanında Şaman yayına ikinci bir ok yerleştiriyordu.

Mackenzie'nin bıçağı havada kısa bir daire çizdi. Ağır çeliği ucundan yakalamıştı ve çelik ateşin üzerinden geçerken bir ışıltı oldu. Sonra, gırtlağında bıçağın sadece sapı görünen Şaman sallandı ve öne doğru, parlayan korların üzerine devrildi.

Klik! Klik! Tilki, Thling-Tinneh'in tüfeğini ele geçirmiş ve beyhude yere namluya bir mermi sürmeye

çalışıyordu. Ama Mackenzie'nin kahkahası üzerine bunu bıraktı.

"Demek ki Tilki oyunun kurallarını daha öğrenmemiş. O hâlâ bir kadın. Gel! Getir de sana göstereyim!"

Tilki tereddüt etti.

"Gel, dedim!"

Tilki dayak yemiş bir köpek gibi öne doğru eğildi.

"Şöyle ve şöyle, bu iş böyle yapılır." Bir fişek yerine oturdu ve Mackenzie tüfeği omuzlarken tetik de atış konumuna geldi.

"Tilki bu gece büyük işlere hazırlanıyor dedi ve haklıydı. Büyük işler oldu ama bunların en küçükleri Tilkininkilerdi. Hâlâ Zarinska'yı barınağına götürmeye niyetli mi? Şaman ve Ayı tarafından zaten açılmış olan yolda ilerleyecek mi? Hayır mı? İyi!"

Mackenzie aşağılayıcı bir ifadeyle döndü ve bıçağını şamanın gırtlağından çıkarttı.

"Gençlerden herhangi birinin böyle bir niyeti var mı? Öyleyse, Kurt onları hiçbiri kalmayana kadar ikişer üçer alacak. Hayır mı? İyi! Thling-Tinneh, şimdi bu tüfeği sana ikinci defa veriyorum. Eğer, ileriki günlerde, Yukon topraklarına gelirsen, bilesin ki Kurdun ateşinin başında daima bir yerin ve yiyeceğin olacak. Gece şimdi gündüze dönüyor. Gidiyorum ama yine gelebilirim. Ve son kez olarak, Kurdun yasasını hatırlayın!"

Zarinska'nın yanına giderken yerlilerin gözünde doğaüstü bir yaratığa benziyordu. Kadın takımın başındaki yerini aldı ve köpekleri harekete geçirdi. Biraz sonra hayalet orman tarafından yutulmuşlardı. O ana

kadar Mackenzie beklemişti; ardından o da kar ayakkabılarını takıp onun peşinden yola çıktı.

"Kurt, beş uzun fişeği unuttu mu?"

Mackenzie öfkeyle Tilkiye döndü, sonra olaydaki mizahı fark etti.

"Sana bir kısa fişek vereceğim."

"Kurt nasıl uygun bulursa," diye zayıfça yanıtladı elini uzatan Tilki.

FORTY MILE İNSANLARI

Koca Jim Belden, ezik-buzun "hayli acayip" olduğu yolundaki görünüşte zararsız önermeyi ortaya attığında bunun neye yol açacağını hiç de hayal etmemişti. Ne Lon McFane, taban buzunun daha da acayip olduğunu ifade ettiğinde ne de Bettles, derhal itiraz edip böylesi bir biçimin varlığının bile tevatür olduğunu beyan ettiğinde.

"Sen de mi bana bunu söylüyorsun," diye haykırdı Lon, "hem de bu topraklarda geçirdiğin bunca yıldan sonra! Ve ikimiz aynı kaptan o kadar yemek yemişken!"

"Ama o şey yine yükseliyor" diye ısrar etti Bettles. "Baksana, su buzdan daha ılık."

"Ama içinden geçtiğinde pek de farklı olmuyor."

"Yine de daha ılık, çünkü donmuyor. Ve sen de dipte donduğunu mu söylüyorsun?"

"Yalnızca taban buzu David, yalnızca taban buzu. Hiç görmedin mi, su cam gibi berrakken, aniden gü-

neşin önüne bir bulut gelmiş gibi, ezik-buzun fokurdayarak yukarı çıktığını ve kıyıdan kıyıya, kenardan kenara karın ilk yağışı gibi nehri kapladığını?"

"Ah tabii! Birçok kez, dümen küreğinde uyukladığımda. Ama hepsi de yan kanalda oldu, fokurdayarak değil hem de."

"Ama dümendeyken hiç göz kırpmadı mı?"

"Hayır; sana da olmadı. Mantığa aykırı. Herkes böyle der!"

Bettles sobanın çevresine dizilenlere baktı ama tartışma onunla Lon McFane'in arasındaydı.

"Mantıklı ya da değil, doğru işte, söylüyorum sana. Geçen sonbahar, bir yıl oldu, Sitka Charley ve ben bunu gördük, hatırlarsın, Fort Reliance'ın altındaki kumluktaki birikintide. Üstelik normal bir sonbahar havasıydı Güneşin parıltısı altın karaçamların ve titreyen kavakların üzerindeydi; her dalgacıkta ışığın pırıltısı görünüyordu; ötesinde de kış ve Kuzeyin mavi pusu el ele geliyorlardı. Sen de biliyorsun, ırmakta bir etek ve buz anaforlarda kalınlaşıyor, havada bir ışıltıyla patlama ve sen de bunu bütün damarlarında hissediyor, her nefes alışında yeni doğmuş gibi oluyordun. Evet, evlat, dünya küçülüyor ve seyahat tutkusu seni yakalıyor.

"Ama ben dolaşıyorum. Dediğim gibi, kürek çekiyorduk, anaforlardakinin dışında bir tek buz bile görülmüyordu, ki Kızılderili küreğini kaldırdı ve işaret etti: 'Lon McFane! Aşağıya bak!' Bunu ben de duymuştum ama göreceğimi hiç sanmıyordum! Bildiğin gibi, Sitka Charley, benim gibidir, hiç toprakta nefes almaz; ama karşımızdaki görüntü yeniydi. Sonra

diğer kıyıya yanaşmak üzere sürüklendik, köpüren sudan aşağıya bakıyorduk. İnci avcılarıyla geçirdiğim günlerde olduğu gibi, suyun altında bahçeler gibi büyüyen mercan dizilerini izliyor gibiydim. İşte oradaydı, taban buzu, her kayaya yapışıp sarmış, beyaz mercanın yaptığı gibiydi.

"Ama en iyisini daha görmemiştik. Kumluğun ucunu aşar aşmaz, su hızla süt rengine büründü ve tepesi minik daireler gibiydi, tıpkı baharda gölge balığının yükselmesi gibi ya da gökten yağıyormuş gibi. Bu, taban buzunun yükselmesiydi. Sağda solda, görebileceğin en uzak yerde, su aynı şeyle kaplıydı. Ve lapa gibi kanonun gövdesine yapışıyor, tutkal gibi küreklere yapışıyordu. Kaç kez o aynı kumluktan geçmiştim, sonrasında da çok geçtim ama buna benzer bir şey hiç olmadı. Hayatta bir kez görülecek bir şeydi."

"Deme yahu!" diye yorumladı Bettles. "Böyle bir palavraya inanacağımı mı sanıyorsun? Bence ışık gözünü aldı, havanın şaklaması da dilini."

"Kendi gözlerimle gördüm ve Sitka Charley burada olsaydı o da beni desteklerdi."

"Ama gerçek olan da gerçektir ve bunların etrafını dolanmanın bir yolu yoktur. Doğada, havaya en uzak suyun ilk donması diye bir şey olanaksızdır."

"Ama kendi gözlerimle ..."

"Tepemi attırma," diye uyardı, İskoç sabrı hızla taşmakta olan Bettles.

"Yani bana inanmaya niyetin yok, öyle mi?"

"Evvelce bu konuda suçlandığına göre yok; önce doğaya inanırım, sonra da gerçeklere."

"Bana yalancı mı diyorsun?" diye tehdit etti Lon. "Şu Siwash karına sorsan iyi edersin. Meseleyi ona bırakıyorum, çünkü doğruyu konuştum."

Bettles ani bir öfkeyle parlayıverdi. İrlandalı istemeden onu incitmişti; çünkü karısı bir Rus kürk tüccarının melez kızıydı, onunla Yukon'dan aşağı yukarı bin mil kadar aşağıda, Nulato'daki Yunan misyonunda evlenmişti; dolayısıyla da bir Siwash, yani yerli eşten daha yüksek bir kasta aitti. Bu yalnızca Kuzey Topraklarına ait bir farklılıktı ve Kuzey Toprakları serüvencilerinden başkasının anlaması da olanaksızdı.

"Sanırım senin soyun da o şekildedir" oldu kasıtlı ifadesi.

Bir an sonrasındaysa Lon McFane onu yere uzatmıştı, çember kırılmış ve yarım düzine adam hemen araya girmişlerdi.

Bettles ayağa kalktı, ağzındaki kanı siliyordu. "Yeni değil bu vurmalar etmeler ama sonunda ödeşmeyeceğimizi de düşünme."

"Hayatımda hiçbir ölümlü bana yalancı demedi" oldu saygılı yanıt. "Ve nasıl olursa olsun, senin borçlarını ödemene yardımcı olmayacağım gün de kötü bir gün olacaktır."

"O 38-55'lik hâlâ sende mi?"

Lon başını sallayarak onayladı.

"Ama daha uygun bir kalibre edinsen iyi olur, benimki sende ceviz büyüklüğünde delikler açacak."

"Hiç korkma; benim mermilerimin yumuşak burunları var ve arkadan çıkarken gözleme boyunda delecekler. Peki, seninle karşılaşma zevkine ne zaman nail olacağım? Şu su birikintisi çarpıcı bir yer."

"O kadar da kötü değil. Bir saat sonra orada ol, benim gelmemi de çok beklemezsin."

Her iki adam da eldivenlerini giyip istasyondan çıktılar; kulaklarını da arkadaşlarının itirazlarına kapamışlardı. Öyle küçük bir şeydi; ama çabuk sinirlenen ve inatçı adamlar tarafından beslendiğinde kısa sürede büyük şeylere dönüşüveriyorlardı işte. Üstelik, sorunların kökenine inme sanatı daha gelişmemişti ve Forty Mile insanlarının, Kuzey kutup topraklarının uzun kışı tarafından içeriye kapatılışları yüzünden aşırı yeme ve zorunlu hareketsizlik sonucu karınları şişmişti ve sonbaharda kovanlar balla aşırı dolduğunda arılara olduğu gibi, kolayca sinirlenebiliyorlardı.

Ülkede yasa yoktu. Atlı polis denen şey de geleceğin işleriydi. Herkes işlenen suçu ölçüyor ve kendisini etkilediği kadarıyla bir ceza kararlaştırıyordu. Ortak eyleme nadiren gerek oluyordu ve kampın sıkıcı tarihinde On Emrin sekizinci maddesi hiç çiğnenmemişti.

Koca Jim Belden program dışı bir toplantı düzenledi. Pasaklı Mackenzie geçici başkan yapıldı ve Peder Roubeau'nun teşriflerini rica etmek üzere bir haberci çıkarıldı. Konumları çelişkiliydi ve bunu da biliyorlardı. Güçlerinin verdiği hakla düelloyu engellemek için müdahale edebilirlerdi; ama böylesi bir eylem, her ne kadar arzularıyla doğrudan uyuşuyorsa bile görüşlerine karşıydı. Kabaca yontulmuş, çağdışı etikleri bireylerin darbeyi darbeyle temizleme ayrıcalığını tanıyorsa da Bettles ve McFane gibi iki iyi arkadaşın ölümcül bir kavgada karşı karşıya gelmesine de dayanamıyorlardı. Tahrik edildiğinde

dövüşmeyen adamı alçak olarak nitelendirseler de eyleme geçildiğinde dövüşmek yanlış görünüyordu.

Ama hızlı mokasen sesleriyle yüksek sesle bağrışlar, ardından da bir tabanca sesi yaşanan tartışmayı kesti. Sonra fırtına kapıları açıldı ve Malemute Kid, elinde dumanı tüten bir Colt, gözlerinde de neşeli bir ifadeyle içeri girdi.

"Hallettim," boş fişeğin yerine yenisini koydu ve devam etti, "Senin şu köpek, Pasaklı."

"Sarı Diş mi?" diye sordu Mackenzie.

"Hayır, sarkık kulaklı olanı."

"Lanet! Onun bir sorunu yoktu."

"Gel de bir bak."

"Önemli değil. Buess'te de var bunlardan. Sarı Diş bu sabah geri geldi ve bir parçasını ısırıp kopardı ve neredeyse beni dul bırakıyordu. Zarinska'ya saldırdı ama o eteğini köpeğin suratına fırlatıverdi ve sadece bu kayıpla ve karların içinde bir yuvarlanmayla kurtuldu. Sonra köpek ormana döndü. Umarım geri dönmez. Sende hiç kayıp var mı?"

"Bir tane, grubun en iyisi, Shookum. Bu sabah çıldırdı ama uzağa gidemedi. Sitka Charley'nin takımına saldırdı, onlar da onu sokak ortasında dağıttılar. Şimdi de onlardan ikisi kurtulmuş ve kudurmuşlar; gördüğünüz gibi yapacağını yapmış. Eğer bir şey yapmazsan bahara köpek sayısı çok düşmüş olacak."

"İnsan sayısı da."

"O ne demek? Kimin başı belada?"

"Şey, Bettles ve Lon McFane tartıştılar, birkaç dakika sonra da kozlarını paylaşmak üzere su birikintisinde buluşacaklar."

Ona olayın nasıl geliştiğini anlattılar ve arkadaşlarının uymaktan hiç geri durmadıkları bir itaate alışkın olan Malemute Kid hemen kumandayı ele aldı. Çabucak oluşturduğu planını izah etti ve diğerleri de onun önderliğini koşulsuz kabul edeceklerini bildirdiler.

"Anlıyor musunuz," diye bitirdi, "dövüşme haklarını ellerinden almıyoruz; ama yine de planın güzelliğini gördüklerinde dövüşeceklerini sanmıyorum. Hayat bir oyun, adamlar da kumarbaz. Bütün varlıklarını bire bin ihtimale yatırabilirler. O tek şansı da ellerinden alırsanız, oynamazlar."

İstasyonda görevli adama döndü. "Dükkâncı, en iyi yarım inçlik kenevir ipten üç kulaç tart. Forty Mile insanları için sonsuza kadar yaşayacak bir emsal oluşturacağız" diye öngördü. Sonra ipi koluna doladı, arkadaşlarının önünde kapıdan çıktı ve tam o sırada esas faillerle karşılaştı.

"Karımı bu işe karıştırmaya ne hakkı var?" diye gürledi Bettles, bir arkadaşının yatıştırıcı lafları üzerine. "Aradığını buldu" diye kararlılıkla sözünü tamamladı. "Aradığını buldu," diye arka arkaya tekrarladı, bir yandan da aşağı yukarı dolanıyor ve Lon McFane'i bekliyordu.

***

Lon McFane'in de yüzü kıpkırmızıydı ve Kilisenin kapısında isyanını haykırırken hızla konuşuyordu. "Sonrasında Peder," diye haykırdı, "içim rahat olarak, sırtımı kömür yatağına dayayıp alevli battaniyelere sarılacağım. Hiç kimse Lon McFane'in gözü-

nü bile kırpmadan yalan söylediğini iddia edemez. Hayırduası falan da istemiyorum. Çılgın yıllarım oldu ama kalbim doğru yerdeydi."

"Ama sorun kalp değil, Lon," diye araya girdi Peder Roubeau, "seni arkadaşını öldürmeye yönelten şey gurur."

"Evet, Fransız" diye yanıtladı Lon. Sonra, ondan ayrılmak için döndüğünde ekledi, "Eğer şans benden yana olmazsa, bir ayin okur musun?"

Buna yanıt olarak rahip gülümsedi, mokasenli ayağını ileri attı ve gümüş ırmağın beyaz bağrına ilerledi. Kırk santimlik bir kızak genişliğindeki dövülmüş iz doğrudan su birikintisine gidiyordu. Her iki yanında derin ve yumuşak kar vardı. Adamlar tek sıra halinde hiç konuşmadan yürüyor ve aralarındaki siyah atkılı rahip buna bir cenazenin ciddi havasını veriyordu. Forty Mile için ılık bir kış günüydü; ağırlaşan gökyüzünün toprağa yaklaştığı ve cıvanın o alışılmadık eksi on dereceyi gösterdiği bir gün. Ama bu ılıklıkta hiçbir neşe yoktu. Üst tabakada çok az hava vardı, bulutlar hareketsiz şekilde asılı duruyor ve erken bir karın kasvetli haberini veriyorlardı. Ve toprak tepkisizdi, kış uykusundan hoşnut bir halde, hazırlık yapmıyordu.

Su birikintisine vardıklarında, belli ki o sessiz yürüyüş sırasında tartışmayı gözden geçirmiş olan Bettles, son bir "Böyle olsun istemedik" patlattı, Lon McFane ise sinirli sessizliğini koruyordu. Öfke onu öyle bir sarsmıştı ki konuşamıyordu.

Ama derinlerde, kendi yanlışlarının üste çıktığı yerde, iki adam da arkadaşlarına hayret ediyordu. Karşı koymalarını beklemişlerdi ve bu örtülü kabul-

lenme onları üzmüştü. O kadar yakın oldukları kişilerden çok daha fazlasını ummuşlar ve şimdi müphem bir yanlışlık duygusuna kapılmışlardı; kardeşlerinden bu kadar çoğunun dışarı çıkıp, sanki bir bayramdaymışlar gibi, bir tek itiraz sözcüğü etmeden birbirlerini vurmalarını seyredecek olmaları düşüncesine isyan ediyorlardı. Olanlar onları şaşırtıyordu.

"Sırt sırta, David. Peki, adam başı elli adım mı olacak, iki katı mı?"

"Elli," oldu kana susamış yanıt; homurdanmış ama sertçe söylemişti.

Açıkça ortaya çıkartılmayan ama Malemute Kid'in koluna öylesine dolanmış olan kenevir ip İrlandalının keskin gözünden kaçmadı ve kuşkulu bir korkuyla onu heyecanlandırdı.

"Peki, bu iple ne yapacaksınız?"

"Acele edin!" Malemute Kid saatine baktı. "Kulübemde bir fırın ekmeğim var ve yanmalarını istemiyorum. Üstelik ayaklarım üşümeye başladı."

Diğer adamlar da sabırsızlıklarını çeşitli önerilerle ifade ettiler.

"Ama ip, Kid, bu yepyeni ve ekmeklerinin böyle bir şeyle kaldırılacak kadar ağır olduklarını sanmıyorum."

Bettles bu arada etrafına bakıyordu. Peder Roubeau, durumun komikliğini yeni idrak etmişti ve gülümsemesini eldivenli elleriyle gizliyordu.

"Hayır Lon, bu ip adam için." Malemute Kid yeri geldiğinde çok etkileyici olabiliyordu.

"Hangi adam?" Bettles kişisel ilgisinin farkına varmaya başlamıştı.

"Diğer adam."

"Peki, bununla hangisini kastediyorsun?"

"Dinle Lon – sen de Bettles! Aranızdaki bu küçük sorunu konuştuk ve bir karara vardık. Dövüşmenizi durdurmaya hakkımız olmadığını biliyoruz."

"Tabii ki, dostum!"

"Ve durdurmayacağız da. Ama şunu yapabiliriz ve yapmalıyız da. Bunun Forty Mile tarihindeki tek düello olmasını sağlayacağız, Yukon'dan aşağıya ya da yukarıya gelen her çiçakoya örnek olsun diye. Düellodan kurtulan adamın en yakın ağaca asılması gerekiyor. Hadi, başlayın!"

Lon kuşkuyla gülümsedi, sonra suratı aydınlandı. "Adımla, David, elli adım, dön ve birimiz doğrulmamacasına devrilene kadar, ateşkes yok. Yürekleri bu işi yapmayı kaldırmaz ve bunu gerçek bir Yanki blöfü olarak görmelisin."

Yüzünde memnun bir gülümsemeyle yürümeye başladı ama Malemute Kid onu durdurdu.

"Lon! Beni ilk tanıdığından beri uzun zaman geçti, değil mi?"

"Evet, çok."

"Ya sen, Bettles?"

"Gelecek haziranda sular yükseldiğinde beş yıl olacak."

"Peki, bütün bu süre zarfında, tek bir kez bile olsun, benim sözümden döndüğümü gördünüz ya da duydunuz mu?"

İki adam da başlarını iki yana salladılar, arkasından ne geleceğini merak ediyorlardı.

"Peki, o zaman, benim verdiğim bir söz hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Senedin gibidir" dedi Bettles.

"Cennet umutlarını bağlayabileceğin kadardır" diye hemen yüklendi Lon McFane.

"Dinleyin! Ben, Malemute Kid, size söz veriyorum ve bunun ne anlama geldiğini biliyorsunuz ki vurulmayan adam vuruşmadan on dakika sonra bu ipi gerecek."

Ardından da Pilatus'un[1] ellerini yıkadıktan sonra yaptığı gibi geri çekildi.

Forty Mile insanlarının üzerine bir sükûnet ve sessizlik çöktü. Gökyüzü daha da yaklaştı ve aşağıya kristal bir buz serpintisi gönderdi; küçük, geometrik desenler, kusursuz ve nefes gibi uçucu; ama geri dönen güneş kuzeye doğru yolculuğunun yarısını aşana kadar kalmaları mukadder. Her iki adam da zamanında kaygı dolu umutlara sahip olmuştu – dillerinde bir küfür ya da jestle, ruhlarında da Şans Tanrısına duydukları şaşmaz bir inançla beslenen. Ama bu merhametli Tanrı önlerindeki olasılıkların dışında kalmıştı. Malemute Kid'in suratını incelediler ama sfenksi inceleseler daha iyiydi. Sessiz dakikalar geçtikçe, konuşmalarının gerektiği duygusu ağır basmaya başladı. Sonunda Forty Mile yönünden bir kurtköpeği uluyuşu sessizliği bozdu. Garip ses kırık bir kalbin tüm acıma duygularıyla yükseldi, ardından uzun bir inlemeyle sustu.

"Kahrolayım!" Bettles oduncu ceketinin yakasını kaldırıp umutsuzca ona doğru baktı.

---

[1] Pilatus, Pontius: İsa Peygamberi çarmıha gerilmeye mahkûm eden Romalı vali. Kararını verdikten sonra, sorumluluğu üzerinden atmak için, "kanın ellerimde kalmayacak" anlamında sembolik olarak ellerini yıkadığı söylenir –çn.

"Muhteşem bir oyun oynuyorsun, Kid" diye yakındı Lon McFane. "Bütün yüzdeler kumarhaneden yana, pey sürene hiçbir şey bırakmıyor. Bizzat şeytan bile böyle bir işi çözemez – ben de çözebilirsem kahrolayım."

Guruldayan gırtlaklardan kıkırdamalar duyuldu; kaşları donduran buzlar göz kırpmalarını süpürdü ve adamlar buz tutmuş yakadan tırmanıp sokaktan istasyona doğru ilerlemeye başladılar.

Ama duydukları uzun uluyuş yaklaşıp yeni bir tehdit havasına bürünmüştü. Köşenin arkasından kadının biri çığlık attı. Bir "İşte geliyor" haykırışı duyuldu. Sonra, yarım düzine kadar korkmuş köpeğin başında bir Kızılderili oğlan ölümüne koşarak kalabalığın içine daldı. Arkalarından da dikilmiş gri tüyleriyle Sarı Diş geliyordu. Yanki dışında herkes kaçtı.

Kızılderili oğlan takılıp düşmüştü. Ama Bettles onu kürk yakasından kavrayıp kaldıracak kadar durdu ve ardından arkadaşlarından bazılarının sığındığı bir odun yığınına doğru seğirtti.

Köpeklerden birinin peşine düşmüş olan Sarı Diş sıçrayarak döndü. Kaçan hayvan kuduz değilse bile, korkudan çılgına dönmüştü ve Bettles'ın ayaklarını yerden keserek sokağa daldı. Malemute Kid, Sarı Diş'e bir el ateş etti. Çıldırmış köpek havada bir yarım takla attı, sırtüstü yere düştü ve tek bir sıçrayışla, Bettles'la arasındaki mesafenin yarısını aşıverdi.

Ama hazırlandığı ölümcül sıçrayış önlendi. Lon McFane odun yığınından atlayıp onu havada yakaladı. Öylece yuvarlandılar, Lon köpeği gırtlağından kol boyu uzağında tutuyor, suratına sıçrayan pis kokulu

salyasından kaçınmak için gözlerini kırpıştırıyordu. Sonra, elinde altıpatlarıyla soğukkanlılıkla bir fırsat kollayan Bettles dövüşe son verdi.

"Adil bir oyundu Kid," dedi Lon, ayağa kalkıp kollarındaki karı silkelerken, "itiraz eden bana da doğru yüzde isabet etti."

O gece, Lon McFane, Kilisenin affedici kollarına atılmak üzere Peder Roubeau'nun kulübesine giderken, Malemute Kid de çok konuşup az şey söylüyordu.

"Ama yapacak mıydın," diye ısrar etti Mackenzie, "varsayalım ki dövüşselerdi?"

"Hiç sözümden döndüm mü?"

"Hayır ama önemli olan o değil. Soruyu yanıtla. Yapar mıydın?"

Malemute Kid doğruldu. "Pasaklı, bu soruyu kendi kendime o zamandan beri soruyorum ve ..."

"Eee?"

"Eee, şimdiye kadar ... henüz yanıta ulaşamadım."

UZAK BİR ÜLKEDE

Bir adam uzak bir ülkeye seyahat ettiğinde, öğrendiği şeylerin birçoğunu unutmaya ve o yeni ülkenin varoluşuyla birlikte doğasında olan içkin âdetleri edinmeye hazır olmalıdır; eski idealleri ve eski tanrıları terk etmeli, o zamana kadar davranışlarına hâkim olan kuralları da sıklıkla tersyüz etmelidir. Bu tür çok yönlü uyum sağlama becerisine sahip olanlar için, böylesi bir değişimin yeniliği bir keyif kaynağı bile olabilir; ama içine doğdukları alışkanlıkların katılaştırdığı insanlar için, değişik ortamın baskısı dayanılmaz olur ve anlamadıkları o yeni kısıtlamaların altında bedence ve ruhça yıpranırlar. Bu yıpranmanın etki ve tepki göstermesi, çeşitli kötülükler üretip ve birçok talihsizliğe neden olması kaçınılmazdır. Bu yeni düzene uyum sağlayamayan adamın kendi ülkesine dönmesi en iyisidir; çünkü gecikme uzarsa, kesinlikle ölecektir.

Kadim bir uygarlığın konforuna arkasını dönüp, vahşi gençliğe, Kuzeyin ta başlangıçtan beri var olan

basitliğine yönelen adam, başarıyı, umutsuzca tutunduğu alışkanlıklarının nitelik ve niceliğiyle ters orantılı bir şekilde hesaplayabilir. Eğer uygun bir adaysa, kısa sürede maddi alışkanlıkların en önemsizleri olduğunu keşfedecektir. Lezzetli bir menünün yerine kaba bir yemeği, katı bir deri ayakkabının yerine yumuşak ve şekilsiz mokaseni koymak, kuş tüyü yatak yerine karın üzerine uzanmak, ne de olsa en kolay olanıdır. Ama zihninin her şeye ve özellikle de diğer insanlara olan tavrını şekillendirmekse en sıkıntı çekeceği konu olacaktır. Çünkü gündelik yaşamın nezaketlerinin yerine, cömertlik, tahammül ve hoşgörüyü koymalıdır. Böyle ve ancak bu şekilde en değerli mücevheri elde edebilir: Gerçek dostluğu. "Teşekkür ederim" dememelidir; ama ağzını bile açmadan bunu kastetmeli ve aynı şekilde karşılık vererek kanıtlamalıdır. Sözün kısası, lafın yerine eylemi, zarfın yerine mazrufu koymalıdır.

Kuzey kutup bölgelesindeki altının öyküleriyle de tüm dünya çın çın çınladığında ve Kuzeyin cazibesi insanların yüreklerinin en hassas noktasına nüfuz ettiğinde, Carter Weatherbee rahat kâtiplik işini terk etti, birikimlerinin yarısını karısına bıraktı ve geri kalanıyla teçhizat satın aldı. Doğasında romantizm yoktu – ticaretin kıskacı bunu tamamen ezmişti; yalnızca durmak bilmeyen mengeneden sıkılmıştı ve sağlayacağı yüksek gelir uğruna büyük tehlikeleri göze almıştı. Birçok başka aptalın yaptığı gibi, Kuzey topraklarındaki öncülerin uzun yıllardır benimsedikleri eski izleri boş verip bahar aylarında Edmonton'a koşturmuş ve orada, ruhsal sağlığının şanssızlığıyla, bir grup adama katılmıştı.

Bu grupta herhangi bir terslik yoktu, planları dışında. Hedefi bile, tüm diğer gruplarda olduğu gibi, Klondike'tı. Ama bu hedefe ulaşmak için çizdikleri rota, Kuzeybatı topraklarının değişkenliklerinin bağrında doğup büyümüş olan en dayanıklı yerlilerin bile nefesini kesecek şekildeydi. Bu duruma bir Chippewa kadını ve kaçak bir *voyageur*'den[1] doğma Jacques Baptiste (doğduğunda ilk çığlıklarını altmış beşinci paralelin kuzeyindeki mus derisi bir çadırda atmış, derhal keyifle kaba donyağı emzirilerek susturulmuştu) bile şaşırmıştı. Her ne kadar hizmetlerini onlara satmış ve hiç çözülmeyen buzların arasında onlarla yolculuk etmeyi kabul etmiş olsa da bu konuda ne zaman fikri sorulsa başını kaygıyla iki yana sallıyordu.

Percy Cuthfert'in uğursuz yıldızı herhalde yükselişteydi ki o da bu argonotlar takımına katılmıştı. Sıradan bir adamdı, banka hesabı da kültürü kadar derindi ki bu da çok anlamlıydı. Böyle bir maceraya atılmasının bir nedeni yoktu; hiçbir nedeni yoktu, anormal düzeyde yüksek bir duygusallıktan mustarip olmasının dışında. Bunu gerçek romantizm ve macera ruhu sanmıştı. Başka birçok kişi de aynı hataya düşerek aynı ölümcüllükte bir hataya kapılmışlardır.

Baharın sonunu gösteren ilk işaretler, grubu Elk Irmağının buzlarla kaplı yatağında buldu. Etkileyici bir filoydu, çünkü teçhizat zengindi ve arkalarından da karıları ve çocuklarıyla birlikte saygınlıkla kuşkulu bir melez *voyageur*'ler topluluğu geliyordu. Günbegün,

---

[1] *Voyageur*: Fransızca gezgin. Kanada'da 17. yüzyıldan 19. yüzyıl sonlarına kadar, özellikle kürk ticaretine kanoyla taşımacılık yaparak büyük katkıda bulunan Fransız asıllı ya da Fransız melezi Kanadalılara verilen isim –çn.

tekneler ve kanolarla uğraştılar, sivrisinekler ve diğer benzeri haşaratla mücadele ettiler ya da yüklerin altında ter döküp küfrettiler. Bu türden ciddi çabalar insanı ruhunun köklerine kadar çıplak bırakır; Athabasca Gölü güneyde kayboluncaya kadar grubun her üyesi gerçek rengini ortaya sermişti bile.

İki dalgacı ve kronik dırdırcı Carter Weatherbee ve Percy Cuthfert'ti. Bütün grup çekilen acılardan ve zahmetlerden bu ikisine göre daha az şikâyet ediyordu. bile Kampın binbir küçük işlerinden birine tek bir kez gönüllü olmadılar. Bir kova su taşımak gereksin, fazladan bir kucak odun kesilmesi lazım olsun, birden bire bulunamayan bir şeyin teçhizatın arasında bulunması istensin, uygarlığın bu iki bitkin çocuğunun derhal ya bir yeri burkulur ya da su toplayan bir yerlerinin tedavi edilmesi gerekirdi. Akşamları, yapılacak işler varken ilk onlar ortadan kaybolur, sabahları da kahvaltı başlamadan harekete hazır olunması gerekirken, en son onlar ortaya çıkardı. Yemek zamanı ilk onlar gelir, bulaşığa son onlar katılırdı; lezzetli bir şeye ilk onlar dalar, başkasının payını kendininkine kattıklarınıysa en son onlar fark ederdi. Küreklere geçerlerse, her hamlede sinsice suları yarar, teknenin ataletinin küreği sürüklemesini beklerlerdi. Kimse fark etmiyor sanıyorlardı ama arkadaşları başlarını eğip küfrediyorlardı ve onlardan nefret etmeye başlamışlardı, Jacques Baptiste ise açıkça onlarla alay ediyor ve sabahtan akşama lanet okuyordu. Ama Jacques Baptiste bir centilmen değildi.

Great Slave Gölünde, Hudson Körfezi köpekleri satın alınırken ve filo ilave kurutulmuş balık ve et yü-

küyle sınırına kadar battı. Sonra kanolar ve tekneler Mackenzie'nin hızlı akıntılarına yanıt verdi ve Büyük Tundralık Alanına geldiler. Olası bütün "yan dallarda" altın arandı ama o kaypak "damar" daha da kuzeye kaçıyordu. Great Bear Gölünde, Bilinmeyen Toprakların korkusuna kapılan yanlarındaki *voyageur*'ler sıvışmaya başladılar ve Fort of Good Hope sona kalan en cesur olanlarının bile o haince süzüldükleri akıntıdan aşağıya iplerini çekip kaybolduğunu gördü. Geride bir tek Jacques Baptiste kalmıştı. Hiç çözülmeyen buzlara kadar bile gideceğine yemin etmemiş miydi?

Büyük ölçüde kulaktan dolma hazırlanmış yalancı haritalara artık sürekli bakılıyordu. Ve acele etme gereği duyuyorlardı, çünkü güneş kuzey gündönümünü geçmişti bile ve kışın güneyine doğru ilerliyordu. Mackenzie'nin Kuzey Buz Denizine döküldüğü körfezin kıyılarını dolaşıp Little Peel Irmağının ağzına girdiler. Sonrasında zorlu akıntıya karşı çabalama süreci başladı ve iki Beceriksiz en kötüsüyle karşılaştılar. Çekme ipi ve sırıklar, kürekler ve taşıma kolanı, çağlayanlar ve hamallık işleri – böylesi eziyetler birinde büyük tehlikelere karşı derin bir tiksinti uyanmasına, diğerindeyse maceranın gerçek romantizmine karşı yakıcı bir metin yazılmasına neden oldu. Günün birinde isyana kalkışacakları tuttu ve Jacques Baptiste'in ağır küfürleriyle karşılaşınca bazen solucanların yaptığı gibi dönüverdiler. Ama melez ikiliyi bir güzel benzetti ve onları kan revan içinde işlerinin başına gönderdi. Her ikisi de ilk kez tartaklanıyorlardı.

Nehir teknelerini Little Peak'in kaynağında terk ettiler ve yazın geri kalanını Mackenzie havzasıyla

West Rat arasında malzemelerini taşıyarak geçirdiler. Bu küçük ırmak Porcupine'ı besliyor, o da Yukon'la, Kuzeyin o muazzam anayolunun Kuzey Kutup Dairesini kestiği yerde birleşiyordu.

Ama kışa karşı yarışlarını kaybetmişlerdi ve bir gün sallarını kalın buza bağlayıp aceleyle malzemelerini karaya çıkarttılar. O gece nehir tıkanıp birkaç yerde kırıldı; ertesi sabah tamamen uykuya yatmıştı.

***

"Yukon'un dört yüz milden daha uzağında olamayız", diye karar verdi, haritadaki uzaklıkları parmak hesabıyla hesaplayan Sloper. İki Beceriksizin yakınmalarının mutlak azınlıkta kaldığı toplantı sonuna yaklaşıyordu.

"Hudson Körfezi İstasyonu. Ama şimdi bir faydası olmaz." Jacques Baptiste'in babası eskilerde Kürk Şirketi adına bu güzergâhı kullanmış, hatta arada birkaç donmuş ayak parmağıyla izi işaretlemişti.

"Çılgınca!" diye haykırdı gruptakilerden biri. "Beyaz yok mu?"

"Hiç beyaz yok," diye kısaca açıkladı Sloper, "ama Yukon'dan yukarıya Dawson'a yalnızca beş yüz daha var. Buradan kabaca bin deyin."

Weatherbee ve Cuthfert koro halinde sızlandılar.

"Ne kadar sürer Baptiste?"

Melez bir an için düşündü. "Eğer köpek gibi çalışır ve kimse dalga geçmezse, on ... yirmi ... kırk ... elli gün. O bebekler gelirse," beceriksizleri göstererek, "hiç belli olmaz. Belki cehennem donduğunda; belki o zaman bile değil."

Kar ayakkabısı ve mokasen imalatı durduruldu. Birisi orada olmayan arkadaşının adını çağırdı, o da kamp ateşinin ötesindeki eski bir kulübeden çıkıp onlara katıldı. Kulübe Kuzeyin geniş topraklarındaki birçok esrardan biriydi. Kimin ne zaman yaptığını bilen yoktu. Üzerine taşların yığılı olduğu açıktaki iki mezar belki de bu eski yolcuların gizini saklıyordu. Ama taşları kim yığmıştı?

O an gelmişti. Jacques Baptiste düzelttiği koşumları bıraktı ve debelenen köpeği kara yapıştırdı. Aşçı gecikmeye sessizce itiraz edip fokurdayan fasulye kazanına bir avuç domuz pastırması attı, sonra yanlarına geldi. Sloper ayağa kalktı. Vücudu Beceriksizlerin sağlıklı fizikleriyle gülünç bir tezat oluşturuyordu. Sarı ve güçsüzdü, Güney Amerika'nın humma salgınından kaçmış, ülkeleri aşarken hiç duraklamamıştı ve hâlâ adamlarla çalışabiliyordu. O koca avcı bıçağını da katsanız, herhalde kırk kilo falandı ve kırlaşmış saçları gençliğinin geride kaldığını gösteriyordu. Weatherbee ya da Cuthfert'in genç kasları onun yapabileceklerinin on katına bedeldi; ama yine de onlarla başa çıkabilirdi. Ve tüm o günler boyunca daha güçlü arkadaşlarını insanın tasavvur edebileceği en sert koşullarda bin millik bir yolculuk yapmaya zorlamıştı. Irkının huzursuzluğunun ve kadim Töton inatçılığının cisimlenmiş haliydi, Yankee'nin hızlı kavrayışı ve hareketiyle aşılanmış, bedeni ruhunun egemenliğine girmiş gibiydi.

"Buz katılaşır katılaşmaz köpeklerle yola çıkma lehinde olanlar, evet desin."

"Evet!" diye çınladı sekiz ses – yüzlerce millik ıstı-

rap boyunca okuyacakları lanetlerin bir iz oluşturması mukadder sesler.

"Karşı olanlar?"

"Hayır!" İlk kez olarak, Beceriksizler kişisel çıkarları işin içine karışmadan tek ses olmuşlardı.

"Peki, bu durumda ne yapacaksınız?" diye sordu meydan okurcasına Weatherbee.

"Çoğunluğa uyun , çoğunluğa uyun!" diye haykırdı geri kalanlar.

"Eğer gelmezseniz sefer tehlikeye düşebilir," dedi yavaşça Sloper, "ama sanırım gerçekten çok uğraşırsak, siz olmadan da yapabiliriz. Ne diyorsunuz çocuklar?"

Bu duygu heyecanla paylaşıldı.

"Ama diyorum ki, biliyorunuz," diye kaygılı bir şekilde atıldı Cuthfert, "Benim gibi birisi ne yapabilir ki?"

"Bizimle gelmiyor musun?"

"Hayır."

"Lanet olası canın ne isterse onu yap o zaman. Bizim diyeceğimiz bir şey olamaz."

"Bu kano arkadaşınla burada kalırsın dediydik," diye önerdi, Dakota'dan iri kıyım bir Batılı, bir taraftan da Weatherbee'yi işaret ediyordu. "Tabii yemek pişirip odun toplamaya gelince ne yap'cağını soracaktır."

"O zaman anlaştık bilin" dedi Sloper. "Yarın hareket ediyoruz, beş mil ötede kamp kurarız, her şey yolunda mı görmek ve bir şey unutup unutmadığımızı hatırlamak için."

***

Kızaklar çelik tabanlı kayakların üzerinde inledi, köpekler de içinde ölmek üzere doğdukları koşumları eğilip çektiler. Jacques Baptiste kulübeye son bir kez bakmak üzere Sloper'ın yanında durdu.Yukon tipi sobanın bacasından duman umutsuzca yükseliyordu. İki Beceriksiz kapının ağzında onları seyrediyordu.

Sloper elini diğerinin omuzuna koydu.

"Jacques Baptiste, Kilkenny kedilerini hiç duymuş muydun?"

Melez başını iki yana salladı.

"Şey, sevgili dostum ve yoldaşım, Kilkenny kedileri ortada ne post tüyleri ne miyavlamaları kalana dek dövüşürler. Anlıyor musun? Hiçbir şey kalmayana kadar. Çok güzel. Şimdi, bu iki adam çalışmaktan hoşlanmıyor. Çalışmayacaklar. Bunu biliyoruz. Bu kulübede bütün kış yalnız kalacaklar – kocaman, uzun, karanlık kış boyunca. Kilkenny kedileri, değil mi?"

Baptiste'in içindeki Fransız omuz silkti ama Kızılderili sessizdi. Ama ne de olsa anlamlı bir silkişti, kehanet yüklü.

***

Başlangıçta kulübede işler yolunda gitti. Arkadaşlarının kaba takılmaları Weatherbee ve Cuthfert'i üstlerine yıkılmış olan karşılıklı sorumluluğun bilincine varmaya yöneltti; üstelik iki sağlıklı adam için çok fazla iş de yoktu. Ayrıca acımasız kırbacın, diğer bir deyişle ezici melezin ortadan kalkması, keyifli bir tepki doğurmuştu. Başlangıçta her ikisi de diğerini aşmaya çalışıyordu ve ufak tefek görevleri o sırada atıldıkları uzun izde hem bedenleri hem de ruhları aşınan

arkadaşlarının gözlerini fal taşı gibi açacak şekilde yerine getiriyorlardı.

Çabaya hiç gerek yoktu. Üç taraftan üstlerine yaslanan orman tükenmez bir odun kaynağıydı. Kapılarının birkaç metre ötesinde Porcupine uyuyordu ve kışlık giysisinde açılan bir delik, cam gibi berrak ve buz gibi soğuk kaynak suyunun önünü açıyordu. Ama kısa sürede bunda bile kusur bulmaya başladılar. Delik inatla donuyor ve onları bir delik için saatlerce buzu kırmakla uğraştırıyordu. Kulübenin adı bilinmeyen inşacıları arkaya bir depo yapmıştı. Burada grubun nevalesinin büyük bölümü duruyordu. Orada, bununla beslenecek olan adamların üç katına yetecek kadar sınırsız yiyecek vardı. Ama büyük bölümü kas ve enerji içindi, damağa hitap etmiyordu. Doğrusu iki kişi için fazlasıyla şeker vardı; ama bunlar iki çocuktan biraz fazlaydı. Bol miktar şeker konmuş sıcak suyun faziletlerini çabucak fark ettiler ve o zengin, beyaz şuruba peksimetlerini savurganca daldırıp çöreklerini bandılar. Sonra kahveyle çay ve özellikle de kurutulmuş meyveler buna feci baskınlar düzenledi. İlk konuşmaları şeker sorunu üzerine oldu. Ve birbirlerinin varlığına muhtaç iki adamın tartışmaya başlaması da ciddi bir meseleydi.

Weatherbee kabaca siyaset konuşmaktan hoşlanıyordu, kuponlarını kesmeye meraklı ve Milletler Cemiyetinden şikâyeti olmayan Cuthfert ise ya konuyu duymazdan geliyor ya da ortaya şaşırtıcı vecizeler atıyordu. Ama kâtip, zekice düşünce cambazlıklarını anlayamayacak kadar kalın kafalıydı ve cephanesinin böylece ziyan olması Cuthfert'i sinirlendiriyordu.

İnsanları parıltısıyla kör etmeye alışmıştı ve dinleyici kitlesinin kaybı onu daraltıyordu. Kendini incinmiş hissediyor ve bilinçaltında bundan kalın kafalı arkadaşını sorumlu tutuyordu.

Var olmak dışında, hiçbir ortak noktaları yoktu ve hiçbir noktada birbirlerine temas etmiyorlardı. Weatherbee hayatı boyunca kâtiplikten başka bir şey görmemiş olan bir kâtipti; Cuthfert sanat ustasıydı, amatör bir yağlıboya ressamıydı ve az şey de yazmamıştı. Biri aşağı tabakadan ama kendini centilmen zanneden bir adamdı, diğeriyse centilmendi ve öyle olduğunu biliyordu. Buradan, bir insanın dostluk konusunda hiçbir şey bilmeden centilmen olabileceği sonucu çıkartılabilir. Diğerinin estetik oluşu kadar kâtip de duygusaldı ve dallandırıp budaklandırılarak anlatılan ve büyük ölçüde hayal mahsulü olan aşk maceraları, aşırı duyarlı sanat ustasını sanki bir kanalizasyon gazı kokusuymuş gibi etkiliyordu. Kâtibi pis ve kültürsüz domuzlar gibi çamurun içinde yaşaması gereken bir hayvan olarak görüyor ve bunu açıkça söylüyordu; bunun karşılığındaysa yavan bir hanım evladı ve aşağılık olduğu yanıtını alıyordu. Weatherbee hayat boyu "aşağılık" lafının tanımını veremezdi; ama amacını yerine getiriyordu, ne de olsa hayatın gayesi buydu.

Weatherbee üç notadan birinde detone oluyor ama "The Boston Burglar" ve "The Handsome Cabin Boy" gibi şarkıları saatlerce söylüyordu, bu da Cuthfert'i deli ediyor, artık dayanamayınca da dışarıdaki soğuğa kaçıyordu. Ama kaçış yoktu. Yoğun ayaza uzun süre dayanmak mümkün değildi ve küçük

kulübe de onlara dar geliyordu; yataklar, soba, masa ve benzerleriyle birlikte onları üçe dört bir mekâna sıkıştırmıştı. Herhangi birinin yalnızca varlığı bile diğerine yönelik bir saldırı gibiydi ve günler ilerledikçe uzayıp ve güçlenen sessizliklere gömülmeye başlamışlardı. Ara sıra bir bakış, bir dudağın bükülmesi öne çıkıyordu ama bu sessizlik dönemlerinde birbirlerini tamamen yok saymaya çabalıyorlardı. Ve her ikisinin de aklında bir şaşkınlık vardı, Tanrı diğerini nasıl olmuş da yaratmıştı?

Yapacak pek bir şey olmayınca, zaman tahammül edilmez bir yük haline geldi. Bu da doğal olarak onları daha da tembel kıldı. Çıkışı olmayan ve onları en basit işin yerine getirilmesine bile isyan eder hale getiren bir fiziksel uyuşukluğa kapıldılar. Ortak kahvaltıyı pişirme sırasının onda olduğu bir sabah, Weatherbee battaniyesinin altından çıktı ve yoldaşının horlamalarının eşliğinde, önce yağ lambasını sonra da ateşi yaktı. Çaydanlıkların hepsi taş gibi donmuştu ve kulübede yıkanacak su yoktu. Ama buna aklını takmadı. Buzun çözülmesini beklerken domuz pastırmasını dilimledi ve nefret ettiği ekmek hazırlama işine girişti. Cuthfert yarı kapalı göz kapaklarının altından sinsice onu seyrediyordu. Dolayısıyla bir kavga yaşandı, hararetle birbirlerine sövdüler ve o andan itibaren herkesin kendi yemeğini pişirmesine karar verdiler. Bir hafta sonra, Cuthfert sabah banyosunu ihmal etti ama hiç aldırmadan kendi pişirdiği yemeği yedi. Weatherbee dişlerini gıcırdattı. Bundan sonra aptalca her sabah yıkanma âdeti de yaşamlarından çıktı.

Şeker yığını ve diğer küçük lüksler azalırken, kendi haklarını alamadıklarından endişelenmeye başladılar ve soyulmamak için tıkınmaya başladılar. Bu oburca yarışmadan lüks maddeler kadar adamlar da sıkıntı çekip tükendiler. Taze sebze ve egzersiz yokluğunda, kanları zayıfladı ve nahoş, mor bir döküntü vücutlarına yayılmaya başladı. Ama uyarıyı dikkate almayı reddettiler. Ardından kasları ve eklemleri şişmeye başladı, etleri karardı; ağızları, diş etleri ve dudakları krema rengine döndü. Sefaletleri onları yakınlaştıracağına, iskorbüt ilerledikçe birbirlerinin belirtileriyle böbürlenmeye başladılar.

Kişisel görünümlerine özen göstermeyi tamamen bıraktılar, sıradan adabı da. Kulübe bir domuz çukuruna dönüştü ve yatakları hiç yapılmadığı gibi altındaki çam yaprakları da değiştirilmez oldu.Yine de arzuladıkları gibi battaniyelerine sarınıp kalamıyorlardı; çünkü ayaz acımasızdı ve soba da çok fazla yakıt tüketiyordu. Saçları ve sakalları uzamış ve bakımsızdı, giysileri bir paçavracıyı bile iğrendirirdi. Ama onlar aldırmıyordu. Hastaydılar ve görecek kimse de yoktu; üstelik hareket etmek de acı veriyordu.

Tüm bunlara yeni bir dert eklendi: Kuzey Korkusu. Bu korku, Büyük Soğuğun ve Büyük Sessizliğin ortak çocuklarıydı ve aralık ayının karanlığında, güneş güney ufkunun altına temelli indiğinde başlıyordu. İnsanları doğalarına göre etkiliyordu. Weatherbee en kabasından boş inançlara kapılmıştı ve unutulmuş mezarlarda yatan ruhları uyandırmak için elinden geleni yapıyordu. O büyüleyici bir şeydi ve rüyalarında dışarıdaki soğuktan çıkıp ona geliyor, batta-

niyelerinin altına sokuluyor ve adama ölümlerinden önce çektikleri zahmetleri ve sıkıntıları anlatıyorlardı. Onlar yakınlaşıp donuk kollarını adama doladıkça bu soğuk ve yapışkan temastan kaçmak için büzüşüyor ve kulağına olacakları fısıldadıklarındaysa, kulübe korku çığlıklarıyla çınlıyordu. Cuthfert ise durumu anlamıyordu, çünkü artık konuşmuyorlardı ve böyle uyandırıldığı her seferinde altıpatlarına sarılıyordu. Sonra sinirli sinirli titreyerek yatağında doğruluyor, silahını bilinçsiz şekilde uyuyan adama doğrultuyordu. Cuthfert adamın delirdiğine karar vermişti ve bu yüzden kendi canı için endişelenmeye başladı.

Onun yakalandığı hastalıksa bu kadar somut değildi. Kulübeyi kütük üstüne kütük dizerek inşa eden gizemli zanaatkâr, çatıdaki direğe bir rüzgârgülü takmıştı. Cuthfert bunun hep güneye baktığını fark etti ve bir gün, sabırla bunu yapıyor olmasına sinirlenip doğuya çevirdi. Beklentiyle seyretti ama bunu döndürecek en küçük bir esinti bile yoktu. Sonra rüzgârgülünü kuzeye çevirdi ve rüzgâr esene kadar bir daha dokunmamaya yemin etti. Ama hava, dünyadışı sükûnetiyle adamı korkutuyordu ve sık sık gece yarısı kalkıp rüzgârgülünün yön değiştirip değiştirmediğine bakıyordu – on derecelik bir dönüş yeterli olacaktı. Ama hayır, başının üzerinde kader gibi değişmez şekilde öylece duruyordu. Hayal gücü uçup gitti ve bu onda bir fetiş haline geldi. Kimi zaman o kasvetli topraklarda gösterdiği yöne bakıyor ve bırakıyordu ki ruhu Korkuyla dolup taşsın. Ebediyetin yükü onu ezer gibi olana dek görünmeyen ve bilinmeyende dolaşıyordu. Kuzey ülkesinde her şeyde bu ezici etki vardı: Yaşamın ve hareketin yokluğu;

karanlık; kuluçkaya yatmış toprağın sonsuz huzuru; her kalp atışını bir küfürmüş gibi gösteren korkunç sessizlik; müthiş ve ifade edilemez, ne sözcüklerin ne de düşüncelerin kavrayabileceği bir şeyleri savunurmuş gibi yükselen o vakur orman.

Daha henüz terk ettiği bütün faal ulusları ve büyük girişimleriyle o dünya çok uzaktaymış gibiydi. Hatıralar bazen zorla aklına giriyordu: Alışveriş merkezlerinin, galerilerin ve anayolların, akşam giysilerinin ve toplumsal işlevlerin, tanıdığı iyi insanların ve sevgili kadınların hatıraları; ama bunlar uzun yüzyıllar öncesinde, başka bir gezegende yaşadığı bir hayatın silik anılarıydı. Bu hayali görüntü Gerçeklikti. Rüzgârgülünün altında, gözlerini kutup göğüne dikmiş bir halde dururken, Güney ülkesinin gerçekten var olduğunu, tam da o anda yaşam ve eylemle gürüldediğini idrak etmeye kendini ikna edemiyordu. Güney ülkesi yoktu, kadınların doğurduğu insanlar, evlenmek falan yoktu. Bu kasvetli ufkun ötesinde geniş ıssızlıklar uzanıyordu, onların ötesindeyse daha da geniş ıssızlıklar. Çiçek kokularının ağır bastığı günışığı toprakları yoktu. Böylesi şeyler yalnızca eski cennet rüyalarıydı. Batının güneş ülkeleri ve doğunun baharat ülkeleri, gülümseyen Arkadyalar ve neşeli, keyifli adalar – "Ha! Ha! Ha!" kahkahası boşluğu böldü ve alışılmadık sesiyle onu şaşırttı. Güneş yoktu. Evren buydu; ölü, soğuk ve karanlıktı ve o da tek yurttaşıydı. Weatherbee? Böylesi anlarda Weatherbee'nin hükmü yoktu. O bir Caliban'dı,[1] unutulmuş bir suçun

[1] Caliban: Shakespeare'in *Fırtına* oyununda Prospero'nun kölesi altinsan yaratık –çn.

cezası olarak kendisine asırlardır bağlanmış yaşayan, korkunç bir hayalet.

Ölülerin arasında, kendi önemsizliği tarafından iğdiş edilmiş, uyuklayan çağların edilgen efendiliği tarafından ezilmiş bir halde, Ölüm'le birlikte yaşıyordu. Tüm bunların cesameti onu dehşete düşürüyordu. Onun dışında her şey en üstün derecede şeylerden gibiydi – rüzgârın ve hareketin mükemmel bir şekilde kesilmiş oluşu, kar kaplı ıssızlığın muazzamlığı, gökyüzünün yüksekliği ve sessizliğin derinliği. Şu rüzgârgülü bir hareket etseydi. Bir yıldırım düşseydi ya da orman alev alsaydı. Gökyüzünün bir rulo gibi sarılamak ortadan kalkması Kıyametin kopması – bir şeyler, bir şeyler! Ama hayır, hiçbir şey hareket etmiyordu; Sessizlik üzerine yığılıyor ve Kuzey Korkusu buz gibi parmaklarıyla kalbini yakalıyordu.

Bir keresinde, başka bir Crusoe gibi, ırmağın kıyısından bir ize rastladı – narin kar kabuğunun üzerinde kar ayakkabılarının belli belirsiz izine. Bu bir vahiydi. Kuzey Ülkesinde hayat vardı. İzleyecek, bakacak ve bununla böbürlenecekti. Uyuşmuş kaslarını unuttu, beklentinin heyecanıyla derin karlara daldı. Orman onu yuttu ve kısa gün ortasının alacakaranlığı kayboldu; ama o, yorgun doğası kendisini kabul ettirip çaresizce bedenini karların üzerine yıkana kadar arayışını sürdürdü. Oracıkta inledi, çılgınlığına sövdü ve izin beyninin bir fantezisi olduğunu idrak etti; o gece geç bir saatte elleri ve ayaklarının üzerinde kulübeden içeri süründü, yanakları donmuş, ayaklarına garip bir uyuşukluk çökmüştü. Weatherbee kötü kötü sırıttı ama ona yardım etmeye kalkışmadı. Topuklarına

iğneler batırdı ve sobada çözdürdü. Bir hafta sonra kangren oturmaya başladı.

Ama kâtibin de kendine göre sıkıntıları vardı. Ölmüş adamlar artık mezarlarından daha sık çıkıyor ve uykuda ya da ayakta, onu nadiren yalnız bırakıyorlardı. Gelmelerini bekleyip korkmaya alışmıştı ve çifte mezarın yanından ürpermeden geçemiyordu. Bir gece ona uykusunda geldiler ve onu bir göreve yönelttiler. Tarifsiz bir korkuya kapılmış olarak taş yığınlarının arasında uyandı ve deli gibi kulübeye doğru koştu. Ama orada bir süre yatmıştı, çünkü ayakları ve yanakları donmuştu.

Onların ısrarlı mevcudiyetlerinden bazen çılgına dönüyor ve kulübenin içinde, havayı bir baltayla yararak ve uzanabildiği her şeyi kırarak dans ediyordu.

Bu hayalet karşılaşmaları sırasında, Cuthfert battaniyelerinin altına saklanıyor ve çılgın adamı horozu kalkık bir altıpatlarla, çok yaklaşırsa vurmaya hazır bir şekilde izliyordu.

Ama bu nöbetlerden birinden uyandığında, kâtip kendisine doğrultulan silahı fark etti. Kuşkuları uyanmıştı ve o andan itibaren o da can korkusuyla yaşamaya başladı. Bundan sonra birbirlerini dikkatle gözlemeye başladılar ve birisi diğerinin arkasına dolanırsa, şaşkın bir korkuyla yüzlerini dönüyorlardı. Bu, vesvese uykularında bile onları denetim altına alan bir takıntı haline geldi. Karşılıklı korkuyla, zımnen yağ lambasını bütün gece yanar bırakıyorlar ve kulübeye çekilmeden önce yeteri kadar domuz yağını hazır bulunduruyorlardı. Birinin en küçük hareketi diğerini dikkat kesilmeye itiyor ve battani-

yelerinin altında, elleri tetikte titreşirken birçok kez göz göze geliyorlardı.

Kuzey Korkusu, zihinsel gerginlik ve hastalığın etkileriyle birlikte insanlıkla olan bütün benzerliklerini kaybettiler ve avlanan, umutsuz vahşi hayvanlara döndüler. Yanakları ve burunları, donmanın ertesindeki gibi kapkara oldu. Donmuş ayak parmakları birinci ve ikinci eklemlerinden dökülmeye başladı. Her türlü hareket onlara acı veriyordu ama soba doymak bilmiyor ve sefil bedenlerinden işkence bedeli topluyordu. Günbegün gıdasını istiyor –gerçek bir et bedeli– ve onlar da dizlerinin üzerinde ormandan odun kesmeye sürükleniyorlardı. Bir keresinde, böylece kuru dal peşinde sürünürken, birbirlerinden habersiz halde bir çalılığa iki yanından daldılar. Aniden, hiçbir uyarı olmaksızın, iki gözleyen ölü kafası karşılaştı. Eziyet onları öyle değiştirmişti ki tanımak olanaksızdı. Dehşet içinde titreyerek ayağa fırladılar ve bereli bacaklarının üzerinde kalktılar; kulübenin kapısında devrilip hatalarının farkına varana dek çılgınlar gibi tırmalayıp eşelediler.

***

Ara sıra normale dönüyorlardı ve bu aklı başında aralardan birinde ana tartışma konularından biri olan şekeri de aralarında eşit biçimde bölüştüler. Zulalarına gizledikleri kendilerine ait çuvallarını kıskanç gözlerle sakladılar; çünkü birkaç kupa dolusu kalmıştı ve birbirlerine olan güvenleri tamamen kaybolmuştu.

Ama bir gün Cuthfert bir hata yaptı. Zar zor hareket ediyordu, acıdan bitap düşmüştü, elleri sar-

sılıyordu ve gözleri körleşmişti; elinde şeker kabıyla zulaya doğru süründü ve kendisininki zannedip Weatherbee'nin torbasına daldı.

Ocak ayına girilmesine birkaç gün kalmıştı. Güneş güneydeki en alçak deklinasyonundan geçmişti bile ve artık meridyende kuzey göğüne hercai sarı ışık şeritleri atılıyodu. Şeker torbası hatasının ertesi günü, Cuthfert kendini, hem fiziksel hem de zihinsel olarak daha iyi hissediyordu. Öğle vakti yaklaşır ve gün aydınlanırken, ona güneşin ilerideki amaçlarının habercisi gibi gelen fani parıltının keyfini çıkartmak üzere kendisini dışarı sürükledi. Weatherbee de kendisini biraz daha iyi hissediyordu ve o da onun yanına doğru emekledi. Hareketsiz rüzgârgülünün altında karın üzerine yaslandılar ve beklediler.

Ölümün hareketsizliği üstlerindeydi. Başka iklimlerde, doğa böylesi ruh hallerine düştüğünde, bastırılmış bir beklenti havası vardır, küçük bir sesin kırık gerginliği alması için bir beklenti. Kuzeydeyse bu olmaz. İki adam bu manevi huzurda sanki çağlar boyunca yaşamış gibiydiler. Geçmişten bir şarkı anımsayamıyorlardı; gelecekten bir şarkı çağırmaları mümkün değildi. Bu dünyadışı sükûnet hep orada olmuştur, ebediyetin sakin sessizliği.

Gözleri kuzeye dikilmişti. Görünmeyen, arkalarındaki, güneyde yükselen yüce dağların arkasındaki güneş onların olmayan başka bir göğün tepe noktasına doğru yükseliyordu. Bu yüce manzaranın tek seyircileri olarak, sahte gün doğumunun yavaşça yükselmesini seyrettiler. Soluk bir alev parlayıp için için yanmaya başladı. Alevin yoğunluğu derinleşmişti,

kırmızımsı sarı, mor ve safran rengi halkalar oluşturuyordu. O kadar parlak olmuştu ki Cuthfert güneşin muhakkak bunun arkasında olduğunu düşündü; bu bir mucizeydi, güneşin kuzeyden doğuşu! Ama aniden hiçbir uyarıda bulunmadan ve herhangi bir azalış göstermeden, manzara temizleniverdi. Gökyüzünde artık renk falan yoktu. Işık günü terk etmişti. Hıçkırıklar içinde nefeslerini tuttular. Ama hayret! Hava ışıldayan buz parçacıklarıyla pırıl pırıldı ve orada, kuzeyde, rüzgârgülü karın ortasında müphem bir hayal gibi duruyordu. Bir gölge! bir gölge! Kesinlikle günün ortasıydı. Aceleyle başlarını güneye doğru döndürdüler. Dağın karlı doruğunda altın bir hat kendini gösteriverdi ve bir anlığına onlara gülümseyip kayboldu.

Birbirlerine bakarlarken gözleri yaşla dolmuştu. Garip bir yumuşama üstlerine düştü. Dayanılmaz bir şekilde birbirlerine çekildiklerini hissettiler. Güneş geri dönüyordu. Ertesi gün onlarla birlikte olacaktı, bir sonraki gün ve daha sonraki gün de. Her ziyaretinde daha uzun kalacak ve sonunda bir gün gelecekti ki gece gündüz gökyüzünde kalacak, ufkun altına hiç inmeyecekti. Gece olmayacaktı. Buzlarla kilitlenmiş haldeki kış çözülecekti; rüzgâr esecek, orman yanıt verecekti; toprak kutlu güneşle yıkanacak ve hayat yeniden doğacaktı. El ele, bu berbat rüyadan uyanacak ve Güney topraklarına doğru yola çıkacaklardı. Körlemesine ileriye doğru yalpaladılar ve elleri birleşti; eldivenlerinin içinde zavallı bir haldeki, yaralı, şiş ve şekilden çıkmış elleri.

Ama vaadin yerine getirilmemesi mukadderdi. Kuzey Ülkesi, Kuzey Ülkesiydi ve insanların ruhları

garip kurallarla işliyordu, uzak ülkelere yolculuk etmemiş diğer insanların anlayamayacağı kurallarla...

***

Bir saat sonra, Cuthfert fırına bir tava ekmek sürdü ve geri döndüğünde cerrahların ayaklarına ne yapabileceği üzerine düşüncelere daldı. Ev artık o kadar da uzak görünmüyordu. Weatherbee ise zulasını karıştırıyordu. Aniden bir küfür kasırgası yükseldi ve şaşırtıcı bir şekilde kesiliverdi. Diğeri şeker istihkakını çalmıştı. Yine de işler başka türlü gelişebilirdi; eğer iki ölmüş adam taşların altından kalkıp gırtlağındaki öfkeli sözcükleri bastırmasalardı. Onu kapamayı unuttuğu zulasının yanından nazikçe aldılar. Artık o amaca ulaşılmıştı; rüyalarında kulağına fısıldadıkları o şey gerçekleşmek üzereydi. Onu nazikçe, çok nazikçe odun yığınına yönelttiler ve baltayı eline verdiler. Daha sonra kulübenin kapısını açmasına yardım ettiler ve kesinlikle emindi ki ardından kapıyı kapattılar; en azından çarptığını ve dilin sertçe yerine oturduğunu duydu. Ve biliyordu ki onlar dışarıda bekliyorlardı, görevini yerine getirmesini bekliyorlardı.

"Carter! Carter diyorum!"

Percy Cuthfert, kâtibin yüzündeki ifadeden korkuya kapılmıştı ve aceleyle masayı aralarına soktu.

Carter Weatherbee acele etmeden, herhangi bir heves belirtisi olmadan onu izledi. Suratında ne acıma ne de tutku vardı, daha ziyade yapması gereken belli bir işi olup da metodik bir şekilde bunu yerine getiren birinin sabırlı, duygusuz görüntüsü.

"Ne oldu diyorum?"

Kâtip gerileyip kapıya doğru kaçış yolunu kapattı ama ağzını açmadı bile.

"Carter, konuşalım diyorum. Haydi, benim eski dostum."

Sanat ustası hızla düşünüyor, yan tarafa, Smith Wesson'un bulunduğu yatağına doğru maharetli bir hamle tasarlıyordu. Gözlerini delirmiş adama dikmiş olarak yatağa doğru geri çekildi, bir yandan da tabancayı kavradı.

"Carter!"

Barut Weatherbee'nin tam suratında patladı ama o da kendi silahını sallayıp ileri atılmıştı. Balta omurgasının dibine daldığında Percy Cuthfert bacaklarındaki tüm hissiyatın kaybolduğunu hissetti. Sonra kâtip bütün ağırlığıyla üzerine yıkıldı, güçsüz parmaklarıyla onu gırtlağından yakalamıştı. Baltanın keskin acısı Cuthfert'in tabancayı düşürmesine neden olmuştu ve ciğerleri kurtulmak için derin derin inip kalkarken, amaçsızca battaniyelerin arasında silahını arıyordu. Sonra anımsadı. Elini kâtibin kemerindeki bıçak kınına doğru uzattı ve bu son sarılış onları daha da yakınlaştırdı.

Percy Cuthfert gücünün kendisini terk ettiğini hissediyordu. Bedeninin alt kısmı yararsızdı. Weatherbee'nin atıl vücudu onu eziyordu; onu eziyor ve tuzağa düşmüş ayı gibi yere yapıştırıyordu. Kulübe aşina bir kokuyla doldu ve o anda ekmeğin yanmakta olduğunu anladı. Ama ne önemi vardı ki? Bir daha ihtiyacı olmayacaktı. Zulada da altı fincan dolusu şekeri vardı; eğer bunu öngörebilmiş olsaydı, son günlerde bu kadar tedbirli davranmazdı. Rüzgârgülü hiç

hareket edecek miydi? Şimdi bile dönüyor olabilirdi. Neden olmasın! Bugün güneşi görmemiş miydi? Gidip bakacaktı. Hayır, hareket etmesi imkânsızdı. Kâtibin bu kadar ağır bir adam olduğunu düşünmemişti.

Kulübe ne kadar da çabuk soğumuştu! Ateş sönmüş olmalıydı. Soğuk içine nüfuz ediyordu. Herhalde sıfırın altına inmişti bile ve buz kapının içine doğru süzülüyordu. Bunu göremiyordu ama geçmiş deneyimi, kulübenin içinin sıcaklığına göre ilerleyişini tahmin edebilmesini sağlıyordu. Alt menteşe şimdiye kadar beyazlaşmış olmalıydı.

Yaşadıklarının öyküsü dünyaya ulaşacak mıydı? Arkadaşları bunu nasıl karşılayacaktı? Muhtemelen kahvelerini içerken öğrenecek ve kulüplerde bu konuyu konuşacaklardı. Onları berrak bir şekilde görebiliyordu. "Zavallı Cuthfert," diye mırıldandılar, "aslında hiç de kötü birisi değildi."

Dostlarının kendi ölümünün ardından yaptıkları konuşmalara gülümsedi ve bir Türk Hamamı arayışına geçti. Sokaklardaki aynı kalabalıktı. Garip, mus derisi mokasenlerini ve partal Alman çoraplarını fark etmemişlerdi bile! Taksiye binmeliydi. Hamamdan sonra da bir tıraş çok iyi olurdu. Hayır, önce yemek yiyecekti. Biftek, patates ve yeşil şeyler – hepsi de ne kadar tazeydi! Ya bu ne? Bal blokları, sıvı amberin akışı! Ama neden bu kadar çok getirmişler ki? Ha! Ha! Bu kadarını yiyemez.

Ayakkabı boyası! Tabii ki. Ayağını kutunun üzerine koydu. Ayakkabı boyacısı garip garip ona baktı, o da mus derisi mokasenlerini hatırlayıp, aceleyle uzaklaştı.

Hey! Rüzgârgülü muhakkak hareket etmiş olmalı. Hayır; yalnızca kulaklarında bir ses, yalnızca bir ses. Buz artık menteşeyi geçmiş olmalı. Daha doğrusu, üst menteşe de kaplanmıştır. Yosun kaplı çatı dikmelerinin arasından küçük buz noktaları görünmeye başlamıştı. Ne kadar da yavaş büyüyorlardı! Hayır; o kadar da yavaş değil. Yeni bir tane belirmişti ve bir tane daha. İki, üç, dört; sayılamayacak kadar hızla çoğalıyorlardı. İki tanesi birlikte büyüyordu ve şurada da bir üçüncü onlarla birleşmişti. Artık noktalar yoktu, birleşip bir tabaka olmuşlardı.

Eh, yalnız olmayacaktı. Eğer Cebrail, Kuzeyin sessizliğini kırabilirse, birlikte el ele duracaklardı, büyük Beyaz Tahtın huzurunda. Ve Tanrı onları yargılayacaktı, Tanrı onları yargılayacaktı!

Sonra Percy Cuthfert gözlerini kapattı ve uykuya daldı.

İZDEKİ ADAMA

"Dök içine."

"Ama Kid, biraz sert olmayacak mı? Viski ve alkol zaten yeterince kötü; ama konyak ve biber sosuna gelince, bir de ..."

"Dök dedim. Bu pançı kim yapıyor?" Malemute Kid buhar bulutların arasından sevecen bir tavırla gülümsedi. "Bu ülkede benim kadar vakit geçirdiğinde evlat ve tavşan izleri ve somon etiyle yaşadığında, Noel'in yılda yalnızca tek bir kez geldiğini öğreneceksin. Ve panç olmadan da bir noel damarı olmayan kayayı kazmaya benzer."

"Yüklen ona, kuvvetli olsun," diye onayladı Koca Jim Belden; Mazy May'deki maden arazisinden noeli geçirmek için gelmişti ve herkesin de bildiği gibi, son iki aydır sadece mus etiyle yaşıyordu. "Tanana'da yaptığımız *hooch*'u[1] unutmadın, değil mi?"

---

[1] Hooch: Kuzey Amerika argosu, ev yapımı kaçak içki, ateş suyu –çn.

"Eh, sanırım unutmadım. Çocuklar, tüm o kabilenin sarhoş sarhoş dövüştüğünü görmek size çok iyi gelirdi. Hepsi de şekerle ekşi hamurun muhteşem fermantasyonu sonucu oldu. Bu senden önceydi," dedi Malemute Kid, iki yıldır orada bulunan genç maden uzmanı Stanley Prince'e dönerek. "O zamanlar ülkede beyaz kadın yoktu ve Mason evlenmek istiyordu. Ruth'un babası Tananaların şefiydi ve kabilenin geri kalanı gibi, itiraz etti. Sert mi olmuş? Eh, elimdeki şekerin sonunu kullandım; hayatım boyunca bu alanda çıkarttığım en iyi iş. Takibi görecektiniz, ırmaktan aşağıya ve taşıma yolu boyunca."

"Ya squaw?" diye sordu, ilgilenmeye başlayan Fransız Kanadalı Louis Savoy; çünkü önceki kış Forty Mile'deyken bu çılgın macerayı duymuştu.

Doğuştan anlatmaya yetenekli olan Malemute Kid, Kuzey topraklarının bu Lochinvar'ının[1] öyküsünü süslemeden anlattı. Kuzeyin birçok sert maceraperesti içten duygularının yakınlaştığını hissetmiş, Güney topraklarının, yaşamın soğuk ve ölümle yapılacak çıplak bir mücadeleden başka şeyler vaat ettiği güneşli otlaklarına dair belli belirsiz özlem duyguları beslemişti.

"Yukon'a buzların ilk kırılmasının hemen ardından vardık" diye toparladı Malemute Kid, kabile ancak bir çeyrek saat arkamızdaydı. Ama bu bizi kurtardı; çünkü ikinci kırılma üstteki tabakayı dağıttı ve önlerini kesti. Sonunda Nuklukyeto'ya vardıkla-

[1] Lochinvar: Sir Walter Scott'ın Marmion adlı şiirindeki karakterlerden biri, başkasıyla nişanlı olan kadını elde etmek için düzenler kurmuştur –çn.

rında, tüm İstasyon hazırlanmış onları bekliyordu. Toplantıya gelince, Peder Roubeau'ya sorun, töreni o yönetmişti."

Cizvit piposunu ağzından çıkarttı ama Protestanlarla Katolikler çoşkuyla alkışlarken, minnetini sadece babaca, bir gülümsemeyle ifade etti. "Tanrım!" diye haykırdı, olayın romantizminin etkisinde kalan Louis Savoy. "*La petite squaw; mon Mason birader. Tanrım*!"

Ardından, ilk teneke panç kupaları dolaşırken, Önlenemez Bettle, ayağa fırladı ve en sevdiği içki şarkısına başladı:

İşte Henry Ward Beecher
Ve kilise okulunun tüm öğretmenleri
Hepsi de taflan kökü içiyor;
Ama bahse girebilirsiniz ki,
Eğer adı doğru konsaydı,
O, yasak meyvenin suyu olurdu.
Ah, yasak meyvenin suyu...

Ardından da bir içkiciler korosu gürledi:

Ah, yasak meyvenin suyu,
Ama bahse girebilirsiniz ki,
Eğer adı doğru konsaydı,
O, yasak meyvenin suyu olurdu.

Malemute Kid'in korkutucu karışımı işe yaramıştı; kampların ve izlerin adamları bunun dahice parıltısında çözülmüşlerdi; artık jestler, şarkılar ve geçmiş

maceraların öyküleri gırla gidiyordu. Bir düzine ülkeden gelme yabancılar olarak hepsine ve her birine kadeh kaldırdılar. Bir İngiliz olan Prince "Sam Amca, Yeni Dünya'nın erken doğmuş evladı," için kadeh kaldırdı. Bir Yanki olan Bettles ise "Tanrı Kraliçeyi kutsasın" şerefine içti; Savoy'la Alman tüccar Meyers ise kadehlerini Alsace ve Lorraine için tokuşturdular.

Sonra Malemute Kid elinde kadehiyle kalktı ve yedi sekiz santim buz tutmuş olan yağlı kâğıt kaplı pencereye baktı. "Bu gece izde olan adamın sağlığına; kumanyası yeterli olsun; köpeklerinin bacakları sağlam olsun; kibritleri ateşi hiç ıskalamasın."

Şrak! Şrak! Birden köpek kamçısının aşina müziğini, malemutların inleyen ulumasını ve kulübeye yaklaşan kızağın çatırtısını duydular. Sonucu beklerken, muhabbet de duruldu.

"Eskilerden olmalı, önce köpeklerine, sonra kendisine bakıyor," diye fısıldadı Malemute Kid, Prince'e. Takırdayan çeneler, kurt gibi hırlamalar ve acı ifade eden bağırmalar içerdeki deneyimli kulaklarına, yabancının kendi köpeklerini beslerken, onlarınkileri püskürttüğünü anlatıyordu.

Sonra, beklendiği gibi, kapıya sert ve güvenli bir şekilde vuruldu ve yabancı içeri girdi. Işıktan sersemlemiş halde bir an için kapıda durakladı; ki bu da herkese onu inceleme fırsatı sağladı.

Çarpıcı bir kişilikti, yünlü ve kürkten Kutup giysisi içinde çok da etkileyiciydi. 1.85-1.90 boyunda, buna

orantılı bir omuz genişliği ve göğüs çapına sahip, traşlı yüzü soğuktan parlak bir pembeye dönüşmüş, uzun favorileri ve kaşları buzdan beyazlaşmış, kurt derisinden kocaman başlığının kulak ve boyun örtüleri kalkmıştı ve bu haliyle gecenin karanlığından fırlamış bir Buz Kralına benziyordu. Oduncu ceketinin dışında boncuklu bir kemerde iki büyük Colt altıpatlar ve bir avcı bıçağı takılıydı; elinde de kaçınılmaz köpek kamçısının yanında, son model, büyük kalibre, dumansız bir tüfek taşıyordu. İlerlediğinde, adımlarının kararlı ve esnek olmasına karşın, üzerine yorgunluğun çöktüğünü görebiliyorlardı.

Sıkıntılı bir sessizlik çökmüştü ama adamın içten bir "Nasılsınız dostlar?" nidası onları hemen rahatlattı ve bir an sonra Malemute Kid'le el sıkıştılar. Hiç karşılaşmamış olmalarına karşın, ikisi de diğerinden söz edildiğini duymuş ve birbirlerini tanımışlardı. Herkesle selamlaştıktan sonra, derdini açıklamasından önce eline bir kupa panç tutuşturuldu.

"Şu sepetli kızak, üç kişi ve sekiz köpekle birlikte, buradan ne zaman geçti?" diye sordu.

"İki gün kadar önce. Onların mı peşindesin?"

"Evet, benim takımım; burnumun dibinden götürdü herifler. Şimdiden arayı iki gün kapattım ... bir dahaki moladan sonra onları yakalarım."

"Sanırım direneceklerdir," diye sordu Belden, konuşma olsun diye, çünkü Malemute Kid kahve çaydanlığını ateşe koymuş, domuz pastırması ve mus etini pişirmeye dalmıştı.

Yabancı manidar bir şekilde tabancalarını okşadı.

"Dawson'dan ne zaman çıktınız?"

"Saat on ikide."

"Dün gece mi?" diye sordu, yine laf olsun diye.

"Bugün."

Bir şaşkınlık fısıltısı odayı kapladı. Bu normaldi; çünkü saat gece yarısıydı ve yetmiş beş mil boyunca uzanan engebeli ırmak izi on iki saatte katedilecek şey değildi.

Konuşmalar kısa sürede kişisel olmaktan çıktı ve çocukluk izlerine geri döndü. Genç yabancı ilkel yemeğini yerken Malemute Kid de dikkatle yüzünü inceliyordu. Adil, dürüst ve açık birisi olduğunu anlaması uzun sürmedi ve bundan hoşlandı. Hâlâ genç olmasına karşın, hatları uğraşmalar ve zorluklar nedeniyle sertleşmişti. Konuşurken zekice, dinlenirken de ılımlı olan mavi gözlerin, sıra eyleme geldiğinde, hele de ihtimaller aleyhineyse sert bir çeliğin parlaklığına ulaşacağı anlaşılıyordu. Güçlü ağzı ve köşeli çenesi, sağlam bir inatçılık ve boyun eğmezlik göstergesiydi. Aslan özellikleri ortada olmasına karşın, duygusal bir doğanın göstergesi olan belli bir yumuşaklık, kadınca duyguların iması da eksik değildi.

"İşte karımla ben böyle bir araya geldik," diye bitirdi, flört döneminin heyecan verici öyküsünü anlatan Belden. "'İşte buradayız baba' dedi karım. O da 'kahrolun e mi,' dedi ona; bana da 'Jim, evet, çık dışarı da çalış, o kırk dönümün önemli bir bölümünün akşam yemeğinden önce sürülmesini istiyorum.' Sonra yine kızına döndü ve 'Evet, Sal, evet; git bulaşıkları yıka,' dedi, sonra burnunu çekip onu öptü. Ben de çok mutluydum ama beni gördü ve kükredi, 'Evet, Jim!' Ben de hemen ahıra seğirttim."

"Memlekette seni bekleyen çocukların var mı?" diye sordu yabancı.

"Hayır. Sal çocuğumuz olmadan öldü. Onun için ben buradayım." Belden, rüyadaymış gibi, henüz sönmemiş olan piposunu yakmaya kalkıştı, sonra da canlanıp "Ya sen yabancı, evli misin?" diye sordu.

Yanıt olarak adam saatini açtı, köstek görevi gören sırımdan çözdü ve uzattı. Belden lambayı yaklaştırdı, eleştirel bir ifadeyle kabın içini inceledi ve beğeniyle kendi kendine sövdükten sonra, Louis Savoy'a geçirdi. Birçok "Tanrım" sonrasında, o da nihayet Prince'e verdi ve ellerinin titrediğini, gözlerine belli bir yumuşaklığın geldiğini fark ettiler. Böylece saat bir nasırlı elden diğerine dolaştı İçine bir kadının fotoğrafı yerleştirilmişti, böylesi adamların beğendiği, bağlanan türden, göğsünde de bir bebek. Harikayı henüz görmeyenler meraktan kıvranıyor, görenler de sessizleşip düşüncelere dalıyordu. Kıtlığın acısını, iskorbütün pençesini ya da alanda veya su baskınında ani ölümü göğüsleyebilirlerdi; ama yabancı bir kadınla çocuğun görüntüsüne bakmak onları, hepsinin karısı ve çocuğu haline getirmişti.

"Bebeği daha hiç görmedim, dediğine göre oğlanmış, iki yaşında," dedi yabancı, hazinesini geri alırken. Bir an için ona baktı, sonra kapağı sertçe kapayıp arkasını döndü ama bastırdığı gözyaşlarını göremeyecekleri kadar hızlı değil.

Malemute Kid onu bir ranzaya götürdü ve yatmaya davet etti.

"Beni tam saat dörtte uyandırın. Sakın gecikmeyin," oldu son sözleri ve bir an sonra yorgunluk uykusunun derinliklerinde nefes alıp veriyordu.

"Vay canına! Azimli bir arkadaş," diye yorumladı Prince. "Köpeklerle yetmiş beş milin ardından üç saatlik uyku, sonra yeniden iz. Kim bu, Kid?"

"Jack Westondale. Üç yıldır buralarda, köpek gibi çalışıyor ve hep şanssızlıkla mücadele ediyor. Hiç tanışmadım ama Sitka Charley onu anlatmıştı."

"Böyle tatlı karısı olan bir adamın yıllarını bu Tanrı'nın unuttuğu ve her yılın iki yıl gibi geçtiği yerde geçirmesi zor olmalı."

"Onun sorunu cesaret ve inat. İki kez maden alanında şansını yakaladı ama ikisinde de kaybetti."

Konuşma burada Bettles'ın kükremesi tarafından bölündü, çünkü olayın etkisi geçmeye başlamıştı. Kısa sürede tekdüze kumanya ve öldürücü çaba yılları, yüzünden kaba eğlencenin arasında çoktan unutulmuştu.

Yalnızca Malemute Kid kendini eğlenceye kaptıramıyor gibiydi ve birçok kez endişeyle saatine bakmıştı. Hatta bir seferinde eldivenleriyle kunduz derisi başlığını giyip kulübeden çıkmış, depoda araştırma yapmıştı. Söylenen saati de bekleyemedi ve gidip konuğunu uyandırmakta on beş dakika erken davranmıştı. Genç devin bedeni çok kötü tutulmuş ve onu ayağa kaldırmak için sıkıca ovalamak gerekmişti. Kulübeden dışarı acıyla sekerek çıktığındaysa köpeklerini bağlanmış ve her şeyi hazır bulmuştu. Herkes ona bol şans ve kısa sürecek bir kovalamaca dilemiş, Peder Roubeau da aceleyle onu takdis edip kalabalığı kulübeye yöneltmişti; bunda şaşılacak bir şey yoktu, çünkü sıfırın altında kırk derecede çıplak kulak ve ellerle dolaşmak hiç iyi değildi.

Malemute Kid adamı ana ize kadar götürdü ve orada içtenlikle ellerini sıkıp, öğüt verdi.

"Kızakta elli kilo somon yumurtası bulacaksın" dedi. "Köpekler bununla yüz elli kilo balıkla olduğu kadar ilerler ve Pelly'de de muhtemelen umduğun gibi köpek maması bulamazsın." Yabancı, irkildi ve gözleri parladı ama Malemute durmadı. "Five Fingers'a varana kadar bir gram köpek ya da insan yiyeceği bulamazsın, orası da iki yüz mil tutar. Thirty Mile Irmağında açık suya dikkat et ve Le Bargenin yukarısındaki büyük kesiği de kolla."

"Nereden biliyorsun? Kuşkusuz haberler benden önce gelmiş olamaz."

"Bilmiyorum; üstelik bilmek de istemiyorum. Ama izlediğiniz o takım hiçbir zaman senin olmadı. Sitka Charley onlara bunu geçen ilkbahar satmıştı. Ama sizi bana bir keresinde dürüst olarak tarif etmişti ve ona inanıyorum. Yüzünüzü gördüm, hoşuma gitti. Ve gördüm ki ... Aman neyse, Tanrı belasını versin, tuzlu su için yükseklere çıkın ve karınız için ve ..." Burada Kid eldivenini çıkarttı ve kesesini salladı.

"Hayır; buna ihtiyacım yok," diyen adamın gözyaşları yanaklarında dondu ve bir kasılmayla Malemute Kid'in ellerine sarıldı.

"O zaman köpeklere acıma, düşer düşmez takımdan kes at; onları satın aldığını ve kilosu yirmi dolara ucuz olduklarını düşün. Five Fingers'da, Little Salmon'da ve Hootalinqua'da alabilirsin. Bir de ıslak ayaklara dikkat et" oldu son uyarısı. "Eksi on beşe kadar yola devam et ama bunun altına inerse ateş yak ve çoraplarını değiştir."

***

On beş dakika ancak geçmişti ki çıngırakların çalması yeni gelenleri haber verdi. Kapı açıldı ve Kuzeybatı Topraklarından bir atlı polis içeri girdi, peşinde de iki melez köpek sürücüsü vardı.

Westondale gibi onlar da silahlıydılar ve yorgunluk belirtileri gösteriyorlardı. Melezler izde doğmuşlardı ve bunu kolaylıkla taşıyabiliyorlardı ama genç polis memuru çok yorulmuştu. Yine de ırkının o keçi inadı onun temposunu tutturmasını sağlamıştı ve devrilene kadar da tutturmasını sağlayacaktı.

"Westondale ne zaman geçti?" diye sordu. "Burada durdu, değil mi?" soru boşunaydı, çünkü izler zaten olup biteni anlatıyordu.

Malemute Kid, Belden'le göz göze geldi ve o da kokuyu almış olacak ki geçiştirdi: "Bir süre önce."

"Haydi adamım, konuş" diye polis uyardı.

"Onu çok istiyor gibisin. Dawson taraflarında çok mu huysuzluk etti?"

"Harry McFarland'ın kırk bin dolarını çaldı ve P. C. dükkânında bunu Seattle'da bozdurabileceği bir çekle takas etti. Eğer biz onu yakalayamazsak, çeki bozdurmasını kim engelleyebilir ki? Ne zaman gitti?"

Bütün gözler heyecanlarını gizlemişti, çünkü Malemute Kid onları uyarmıştı ve genç memur karşısında duvar gibi suratlar buldu.

Prince'e doğru yönelip soruyu ona yöneltti. Vatandaşının samimi ve dürüst yüzüne karşı bunu yapmak ona acı verse de izin durumu üzerine ilgisiz bir yanıt verdi.

Polis ardından da yalan söyleyemeyecek olan Peder Roubeau'ya yanaştı. "On beş dakika önce," diye yanıtladı rahip "ama kendisi ve köpekleri dört saat dinlendiler."

"On beş dakikalık fark ve dinlenmişler! Aman Tanrım!" Zavallı polis geriye doğru sendeledi, yorgunluk ve hayal kırıklığından neredeyse yıkılacaktı. Dawson'dan buraya on saatte gelmek ve köpeklerin yorgunluğu üzerine bir şeyler mırıldanıyordu.

Malemute Kid eline bir kupa panç tutuşturdu; sonra polis kapıya doğru döndü ve köpek sürücülerine kendisini izlemelerini buyurdu. Ama sıcaklık ve dinlenme umudu öylesine çekiciydi ki adamlar inatla itiraz ettiler. Malemute Kid Fransızca lehçelerini anlayabiliyor ve endişeyle onları izliyordu.

Köpeklerin bitik olduğuna yemin ettiler; Siwash ve Babette'in ilk mil aşılmadan vurulmaları gerekecekti; diğerleri de en azından onlar kadar kötü durumdaydılar ve herkesin dinlenmesi daha iyi olurdu.

"Bana beş köpek ödünç verir misiniz?" diye sordu, Malemute Kid'e dönerek.

Ama Kid başını iki yana salladı.

"Yüzbaşı Constantine adına beş binlik bir çek imzalarım; işte belgelerim ve istediğim gibi harcama yapma yetkim var.

Yine sessiz bir reddediş.

"O zaman Kraliçe adına onlara el koyarım."

İnanmazcasına gülümseyen Kid, yüklü cephaneliğine baktı ve güçsüzlüğünü idrak eden İngiliz kapıya doğru yöneldi. Ama köpek sürücüleri hâlâ itiraz ediyorlardı, adamları hiddetle onlara dönüp kadın ve

köpek diye hakaret etti. Daha yaşlı olan melezin esmer suratı kızgınlıktan ateş kesti ve ayağa kalkarken düzgün, yuvarlak terimlerle önderini bacakları kesilene kadar izleme söz verdi; ardından da oracıkta onu kumların içine gömmekten büyük zevk alacaktı.

Genç memur ve bu, bütün iradesini zorlamasını gerektirdi ... doğruca kapıya yürüdü, sahip olmadığı bir tazelik gösteriyordu. Ama hepsi onun gururlu çabasını anlıyor ve takdir ediyordu; üstelik suratındaki acı ifadesini de gizleyemiyordu. Buzla kaplı olan köpekler dertop olup kara gömülmüşlerdi ve onları ayağa kaldırmak neredeyse olanaksızdı. Zavallı hayvanlar şaklayan kırbaçların altında inlediler, çünkü köpek sürücüleri kızgın ve acımasızdı; ancak önderleri Babette takımdan kesildiğinde kızağı çekip yola çıkabildiler.

"Pis dolandırıcı ve yalancı!"

"Tanrım! Ne berbat adam!"

"Bir hırsızmış!"

"Kızılderili'den daha kötü!"

Çok kızgın oldukları belliydi. Birincisi, kandırıldıkları için; ikincisi de Kuzey topraklarının kızgın etiğine göre, dürüstlük, her şeyin ötesinde, insanın birincil mücevheriydi.

"Bir de herife yardım ettik, yaptıklarını bilmemize karşın."

Bütün gözler suçlarcasına, Babette'i rahatlattığı köşesinden doğrulan ve son bir panç için kâseyi boşaltan Malemute Kid'e dönmüştü.

"Soğuk bir gece, çocuklar ... çok soğuk bir gece," oldu savunmasının ilgisiz başlangıcı. "Hepiniz bu

yoldan geçtiniz ve bunun ne demek olduğunu bilirsiniz. Yorgun köpeğe vurmayın. Hikâyenin yalnızca bir yanını dinlediniz. Jack Westondale'den daha temiz bir adam ne sizinle ya da benimle aynı kâseden yemek yedi, ne de aynı battaniyeyi paylaştı. Geçen sonbahar, bütün biriktirdiği parayı, kırk bin dolarını Dominion'da satın alması için Joe Castrell'e vermişti. Bugün milyoner olmuştu. Ama o geride, Circle City'de kalıp iskorbüte yakalanan ortağıyla uğraşırken, Castrell ne yapıyordu? McFarland'a gidip, sınırı zorlayıp hepsini kaybetti. Ertesi gün karların içinde ölüsünü buldular. Zavallı Jack de bu kış karısına ve hiç görmediği oğluna geri dönme planları yapıyordu. Sadece ortağının kaybettiği kadarını aldığı dikkatinizi çekmiştir, kırk bin yani. Eh, gitti işte, peki, bu konuda ne yapacaksınız?"

Kid etrafındaki yargıç çemberini gözleriyle taradı; yüzlerindeki yumuşamayı gördü ve kupasını kaldırdı. "Bu gece izde olan adamın sağlığına; kumanyası yeterli olsun; köpeklerinin bacakları sağlam olsun; kibritleri ateşi hiç ıskalamasın. Tanrı onu müreffeh kılsın; iyi şans onunla birlikte olsun; ve ..."

"Atlı polisin aklı karışsın!" diye bağırdı Bettle, boş kupaları tangırdatırken.

RAHİBİN AYRICALIĞI

Bu, karısının değerini bilmemiş bir adamın öyküsüdür; bunun yanında, kendisini ona verdiğinde, adama çok büyük onur kazandırmış bir kadının da öyküsüdür. Bu arada bir de yalan söylediği duyulmamış bir Cizvit papazıyla ilgilidir. Üstelik onun Yukon bölgesine çok da gerekli bir katkısı olmuştu; ama diğer ikisinin varlığı sadece tesadüftü. Onlar sadece altına hücuma katılan ya da bu hücumun kuyruğuna takılıp sürüklenerek gelen pek çok garip ve yersiz yurtsuz örneklerindendi.

Edwin Bentham ve Grace Bentham yersiz yurtsuz kimselerdi; üstelik bayağı da geç kalmışlardı, çünkü 97'nin Klondike saldırısı uzun süredir koca nehirden aşağı süpürülmüş ve açlığın pençesinde kıvranan Dawson kentine çökmüştü. Yukon kepenkleri örtüp bir metrelik bir buz tabakasının altında uykuya yattığında, bu gezginci çift kendilerini Beş Parmak çağ-

layanında, daha kuzeydeki Altın Kenti'nden birçok uyku boyu mesafede bulmuşlardı.

Yılın sonbaharında burada birçok sığır kesilmiş ve kalıntıları koca bir yığın oluşturmuştu. Edwin Bentham ve karısının üç yol arkadaşı bu kalıntılara bakmış, akıllarından bir hesap yapmış, belli bir kazanç kapısı görüp kalmaya karar vermişlerdi. Ve bütün kış boyunca aç köpek takımlarına kemik çuvallarıyla donmuş postlar sattılar. İstedikleri mütevazı bir ücretti, kilosuna iki dolar alıyorlardı. Altı ay sonra, güneş geri dönüp Yukon uyandığında, şişman para kemerlerini iliklediler ve Güney topraklarına döndüler; orada hâlâ yaşıyor ve hiç görmedikleri Klondike hakkında acayip yalanlar anlatıyorlardı.

Ama Edwin Bentham ... o uyuşuk bir adamdı ve karısının hâkimiyeti altında olmasa, seve seve köpek yemeği spekülasyonuna katılırdı. Ama kadın ... onun gururunu pohpohladı, ne kadar büyük ve güçlü bir adam olduğunu ve onun gibi birinin bütün engelleri nasıl aşacağını anlatıp ve Altın Postu muhakkak ele geçirebileceğini söyledi. Adam da dişini sıktı, kemiklerle postlardaki hissesini bir kızakla bir köpek karşılığında sattı ve kar ayakkabılarını kuzeye döndürdü. Söylemeye gerek yok ki Grace Bentham'ın kar ayakkabıları da onun izlerinin soğumasına asla izin vermedi. Ve çektikleri eziyet daha üç günü doldurmamıştı ki arkadan gelen adam, önden izi açan da karısı oldu. Kuşkusuz, birisi görüş alanlarına girdiğinde konumlar aniden değişiyordu. Böylece sessiz izde hayaletler gibi yanlarından geçen yolcular nezdinde erkekliği zedelenmemiş oluyordu. Dünyada böyle adamlar da var.

Böyle bir adamla böyle bir kadının iyisiyle kötüsüyle nasıl bir araya gelmiş oldukları, bu anlatı açısından önemsizdir. Böyle şeylere hepimiz aşinayız ve bu işleri yapan insanlar, hatta bunları yakından sorgulayanlar, Ebedi Uyum olarak bilinen o güzel inancı kaybetmeye meyillidirler.

Edwin Bentham şanssızlık sonucu bir erkeğin bedenine fırlatılmış bir çocuktu; bir kelebeğin kanatlarını fütursuzca kopartabilen veya yarısı kadar bile olmayan sıska ve sinirli bir adam karşısında rezilce bir korkuyla sinebilen bir çocuk. O bir erkeğin bıyığının ve duruşunun arkasına saklanmış, şımarık, sulu gözlü bir bebekti, hepsinin üzerine derisi kadar kalın bir kültür ve resmiyet cilası çekilmişti. Evet, o kulüplerin ve cemiyetin adamıydı, tariflere sığmaz bir zarafet ve yapmacıklıkla toplumsal işlevleri şenlendiren ve beyhude sözler sarf eden birisiydi; koca koca laflar edip de dişi ağrıdığında ağlayan türden; bir kadının yaşamını, sadece onunla evlenerek, yasak bahçelerde dolaşan en nezaketsiz çapkının yaptığından daha fazla cehenneme çeviren türden biriydi. Bu tür adamlarla her gün karşılaşırız ama ne olduklarını nadiren fark ederiz. Evlenmek dışında, bu bilgiye erişmenin en iyi yolu aynı kaptan kaşıklamak ya da onunla, diyelim ki bir haftalığına aynı battaniyeyi paylaşmaktır; daha fazla mühlete gerek yoktur.

Grace Bentham'a baktığınızda, incecik, genç kız gibi bir yaratık görmüş olursunuz; onu tanımaksa sizinkini küçücük bırakan bir ruhu tanımaktır ama o yine de ebedi kadının tüm unsurlarını elinde tutar. Bu, kocasını Kuzey macerasına cesaretlendirip sürük-

leyen, kimse bakmazken ona yol açan ve zayıf kadın bedeni içinde gizlice ağlayan kadındır.

Böylece garip bir şekilde eşleşmiş bu çift eski Selkirk Kalesine, sonra kasvetli yabanıllığı aşıp yüz mil kadar ötedeki Stuart Irmağına vardılar. Ve o kısa gün onları terk ettiğinde, adam da karlara yığılıp zırlamaya başladığında onu kızağa sürükleyen, ağrıyan bacaklarının acısıyla dudaklarını ısırarak köpeğin, adamı Malemute Kid'in kulübesine götürmesine yardım eden de bu kadın olacaktı. Malemute Kid evde yoktu ama Alman tüccar Meyers kocaman mus biftekleri pişirip taze çam dallarından bir yatak hazırladı.

Lake, Langham ve Parker heyecanlanmışlardı ve gerekçesini hesaba katarsanız, bu pek de yersiz değildi.

"Hey, Sandy! Söyle bakalım, sırt etini nuardan ayırt edebilir misin? Dışarı çık da şu işe bir el at bakalım!" Bu çağrı Langham'ın çeşitli donmuş mus parçalarıyla beyhude yere cebelleştiği depodan geliyordu.

"O yemeklerin başından ayrılma!" diye buyurdu Parker.

"Sana söylüyorum, Sandy. Sen iyi adamsın, bir koşu Missouri Kampına gidip biraz tarçın ödünç alsana" diye yalvardı Lake.

"Hey, acele et! Neden ..." Ama depodan gelen et ve kutu patırtıları bu buyurgan çağrıyı birdenbire kesivermişti.

"Hadi Sandy! Missouri'ye gitmek bir dakikanı almaz ..."

"Onu rahat bırak" diye kesti Parker. "Masa temizlenmezse, bisküvileri nasıl karıştırırım?"

Sandy kararsızlıkla durakladı, sonra Langham'ın "adamı" olduğu gerçeğini idrak etti. Yağlı önlüğünü özür dilercesine çıkarttı ve efendisinin yardımına koştu.

Varlıklı ataların bu gelecek vaat eden üç evladı, ceplerinde harcayacak epeyce bir parayla Kuzey topraklarına şan uğruna gelmişlerdi ve her birinin bir "adamı" vardı. Şanslarına, diğer iki adam efsanevi bir kuvars yatağının peşinden White Nehrinden yukarıya çıkmışlardı; bu yüzden Sandy, her biri garip mutfak alışkanlıklarına sahip üç sağlıklı efendinin sorumluluğu altında eziliyordu. O sabah kamp, iki kez dağılmanın eşiğine gelmişken, bu yemek hazırlama şövalyelerinin biri ya da diğerinin muazzam tavizleriyle önlenmişti. Ama sonunda, ortak yaratıları sayesinde gerçekten lezzetli bir akşam yemeği hazırlanmıştı. Daha sonra üç köşeli kıran kırana bir oyuna oturmuşlardı; bu, ilerideki anlaşmazlıklar için oluşacak tüm savaş nedenlerini bertaraf eden ve kazananın çok önemli bir göreve çıkmasını sağlayan bir süreçti.

Bu şans Parker'a isabet etti ve o da saçları önünde, eldivenleriyle ayı derisi başlığını giyip, Malemute Kid'in kulübesine doğru yola çıktı. Döndüğünde de yanında Grace Bentham ve Malemute Kid vardı. Kadın, kocasının Henderson deresi madenlerine bakmaya gittiği için onlara katılamadığından dolayı özür diledi, Malemute Kid ise Stuart Irmağından aşağıya yürüdüğü için biraz yorgundu. Meyers de davet edilmiş ama şerbetçiotundan ekmek üretme denemelerine dalmış olduğu için özür dilemişti.

Eh, kocası olmadan da idare edebilirlerdi; ama bir kadın, bütün kış boyunca tek bir kadın bile görme-

mişlerdi ve onun varlığı yaşamlarında yeni bir çağın habercisiydi. Bu üç genç adam üniversiteli ve centilmendiler, o kadar zamandır kendilerinden esirgenen lüks yaşamın hasretini çekiyorlardı. Grace Bentham da muhtemelen benzer bir hasret çekmekteydi; en azından haftalar süren karanlığın ardından gelen ilk aydınlık saat ona çok şey ifade ediyordu.

Ama babalığını o çok becerikli Lake'in üstlendiği ilk yemek tabaklara henüz konmuştu ki kapı sertçe vuruldu.

"O! Ah! Girmez miydiniz, Bay Bentham?" dedi, yeni gelenin kim olduğunu görmek için atılmış olan Parker.

"Karım burada mı?" diye sertçe yanıt verdi muhterem.

"Evet. Bay Meyers'e haber bırakmıştık." Parker bir yandan bunun ne anlama geldiğini kendi kendine sorarken, en kibar tonda yanıt veriyordu. "Girmez misiniz? Her an gelmenizi bekliyorduk, size de bir yer ayırdık. İlk yemeğe de yetiştiniz."

"İçeri gelsene Edwin, sevgilim," dedi oturduğu yerden neşeyle Grace Bentham.

Parker doğaldır ki yana çekilmişti.

"Karımı istiyorum," diye kabaca tekrarladı Bentham, tonlaması sevimsiz bir şekilde sahiplenme çağrıştırıyordu.

Parker yutkundu, kaba ziyaretçinin suratına yumruğu yapıştırmanın bir tık uzağındaydı ama garip bir şekilde kendine hâkim oldu. Herkes ayağa kalktı. Lake soğukkanlılığını kaybetti ve tam "Gitmek zorunda mısınız?" diyecekken kendini tuttu.

Ardından ayrılığın ıvır zıvırı başladı. "Ne kadar naziksiniz ... " "Çok özür dilerim ... " "Tanrı aşkına, nasıl da her şey aydınlanmıştı ..." "Gerçekten şimdi siz ..." "Çok teşekkür ederim ..." "Dawson'a iyi yolculuklar ..." vs vs.

Böylece kuzuya ceketi giydirilip mezbahaya gönderildi. Sonra kapı kapandı ve adamlar boş masaya hüzünle baktılar.

"Lanet olsun!" Langham erken dönem eğitiminde bazı dezavantajlar yaşamıştı ve küfürleri güçsüz ve tekdüzeydi. "Lanet olsun!" diye yineledi, eksikliğinin farkında gibiydi ve beyhude yere daha canlı bir terim düşünüyordu.

Yetersiz bir adamın birçok zayıf noktasını kendi boyun eğmezliğiyle dolduran, sendeleyen doğasını güçlendiren, hırslı ruhunu onun içine yerleştiren ve adamı büyük başarılara yönelten kadın akıllı bir kadındır. Bütün bunları, erkeğin bütün methiyeyi alacağı ve ruhunun derinliklerinde her şeyin onun, yalnızca onun sayesinde olduğuna inanacağı şekilde incelikle başaran kadın gerçekten de çok akıllı ve anlayışlı bir kadındır.

Grace Bentham'ın yapmaya giriştiği de buydu. Dawson'a birkaç kilo un ve birkaç tavsiye mektubuyla geldiklerinde, kadın derhal koca bebeğini öne çıkartma görevine kendini verdi. P. C. Şirketinin geleceğine hükmeden kaba barbarın kalbini yumuşatıp kredi kopartan oydu ama görünüşte imtiyazı elde eden Edwin Bentham olmuştu. Bebeğini derelerde, uçurumlarda, geçitlerde ve daha bir düzine vahşi serüvende aşağı yukarı sürükleyen de oydu; ama herkes

şu Bentham'ın ne kadar da enerjik bir adam olduğunu konuşuyordu. Haritaları inceleyen, madencileri sorguya çeken ve adamın boş kafasına coğrafyayı ve mekânları sokuşturan da kadın olmuştu; öyle ki sonunda herkes adamın bölge hakkındaki bilgisine, arazi koşullarını kavrayışına hayran kalmıştı. Kuşkusuz, kadının da iyi birisi olduğunu söylüyorlardı ve yalnızca zeki birkaç kişi cesur küçük kadıncağızı takdir edip ona acıyordu.

Kadın işi becerdi; adam krediyi ve ödülü elde etti. Kuzeybatı Topraklarında evli bir kadın, bir dere, vadi ya da kuvars maden arazisinde hak talebinde bulunamaz veya kaydettiremezdi; bu yüzden Edwin Bentham Altın Komiserliğine gitti ve French Tepesindeki ikinci tabaka, 23 numaralı Vadi Maden Arazisini adına kaydettirdi. Nisan ayı geldiğindeyse günde bin dolarlık altın yıkıyorlardı ve önlerinde daha böyle çok gün vardı.

French tepesinin dibinde Eldorado deresi uzanır ve bir dere maden arazisinde Clyde Wharton'un kulübesi yer alır. Şimdilik günde bin dolarlık altın yıkanıyordu; ama birikintileri her vardiyada artıyordu ve bu birikintilerin sızıntı kutularından geçip de yarım düzine gün içinde ızgaralarda yüzbinlerce dolar biriktireceği zamanlar da gelecekti. Sık sık bu kulübede oturuyor, piposunu içiyor ve güzel, küçük hayaller kuruyordu; ne birikintinin ne de P. C. Şirketinin büyük kasasında duran yarım ton altın tozunun yerinin aldığı hayaller.

Ve Grace Bentham da tepenin üzerindeki kulübesinde teneke kaplarını yıkarken, sık sık Eldorado deresine göz atıyor ve hayal kuruyordu ama ne birikin-

tileri ne de tozu hayal ediyordu. Maden arazilerinin yolları kesiştiği için sık sık karşılaşıyorlardı ve Kuzey toprakları baharında konuşacak çok şey olurdu; ama bir kez bile, ne bir bakış ne de bir dil sürçmesiyle kalplerini konuşturdular.

Bu durum başlangıçta böyleydi. Ama bir gün Edwin Bentham kabalaştı. Oğlanlar hep böyledir; üstelik artık bir French tepesi kralı olduğundan kendini büyük görmeye ve karısına neler borçlu olduğunu unutmaya başlamıştı. O gün, Wharton bunu duydu ve Grace Bentham'ın yolunu kesip çılgınca şeyler söyledi. Bu kadını mutlu etti ama dinlemeyecekti ve adama bir daha böyle şeyler söylememesi için söz verdirdi. Kadının henüz zamanı gelmemişti.

Ama güneş kuzeye doğru yolculuğunu sürdürüyor, gece yarısının siyah rengi şafağın çelik rengine dönüşüyor, kar azalıyor, sular yine buzların üzerinden akıyordu ve yıkama işleri başladı. Gece gündüz sarı kil ve sıyrılmış kaya yatağı eleklerden geçiriliyor ve Güney topraklarından gelen güçlü adamlara fidyesini ödüyordu. Ve bu karışıklık döneminde Grace Bentham'ın zamanı geldi.

Böylesi anlar hepimiz için gelebilir, yani çok soğukkanlı olmayanlarımıza. Kimileri iyidir, içsel erdem aşkından değil, düpedüz tembellikten. Ama zayıf anlar yaşayanlarımız anlayabilir.

Edwin Bentham Forks'taki meyhanenin tezgâhının üzerinde tozunu tartıyordu ki –o zamana kadar onun tozunun çok fazlası bu çam tezgâhtan geçmişti– karısı da tepeden aşağıya inip Clyde Wharton'ın kulübesinden içeri süzülüverdi. Wharton onu beklemiyordu ama

bu, durumu etkilemedi. Ve Peder Roubeau bunu görüp ana dere yolundan sapmış olmasaydı, arkasından yaşanacak sefalet ve beyhude bekleyiş atlatılabilirdi.

"Evladım ..."

"Dur bakalım Peder Roubeau! Her ne kadar senin inancını paylaşıyor olmasam da sana saygı duyarım; ama bu kadınla aramıza giremezsin!"

"Ne yaptığının farkında mısın?"

"Farkında mıyım! Yüce Tanrı olup da beni ebedi ateşe atmaya hazırlanıyor olsan bile, bu konuda irademi seninkinin karşısına çıkartırım."

Wharton Grace'i bir tabureye oturtmuş, saldırgan bir ifadeyle kadının önünde dikiliyordu.

"Şu iskemlede otur ve sesini çıkarma," diye kadını uyarmasının ardından yeniden cizvite hitap etti: kadına. "Önce ben atışımı yapayım. Senin de sıran gelecek."

Peder Roubeau nezaketle başını eğip itaat etti. Rahat bir adamdı ve vaktini beklemeyi öğrenmişti.

Wharton kadınınkinin yanına bir tabure çekti ve ellerini ellerinin arasına aldı.

"O zaman bana önem veriyorsun ve beni alıp buradan götüreceksin, öyle mi?" Kadının yüzü, barınmak için yanına kendisini atabileceği bu adamın huzurunu yansıtır gibiydi.

"Sevgilim, sana evvelce ne dediğimi hatırlamıyor musun? Tabii ki ben ..."

"Ama bunu nasıl yapacaksın? Yıkama ne olacak?"

"Bunun beni üzdüğünü mü sanıyorsun? Ne de olsa, işi Peder Roubeau'ya vereceğim. Tozu güvenli bir şekilde şirkete yatıracağına inanıyorum."

"Düşünsene! Onu bir daha görmeyeceğim."

"Kutlu bir nimet!"

"Ve çekip gitmek ... Ah Clyde, yapamam! Yapamam!"

"Bak, bak; tabii ki yaparsın. Bırak da planlayayım. Baksana, birkaç kapak takılsın, başlarız ve ..."

"Ya geri gelirse?"

"Kırarım her bir ..."

"Hayır, hayır, kavga yok, Clyde! Bana söz ver."

"Pekâlâ! Adamlara söyleyeceğim, maden hakkını iptal etsinler. Sana nasıl davrandığını gördüler ve ona pek sevgi beslemiyorlar."

"Bunu yapma. Ona zarar verme."

"Ne yapalım peki? O buraya gelsin de gözlerimin önünde seni geri mi alsın?"

"Ha-hayır," diye fısıldadı, adamın ellerini yavaşça okşayarak.

"O zaman bırak ben idare edeyim ve endişelenme. Onun zarar görmemesini sağlayacağım. Sanki senin zarar görüp görmemeni umursarmış gibi! Dawson'a geri dönmeyeceğiz. Çocuklardan birkaçına bir tekne hazırlayıp sırıkla Yukon'dan yukarı yola çıkartmaları için haber göndereceğim. Uçurumu aşacağız ve onları karşılamak üzere Indian Irmağından aşağıya salla gideceğiz. Sonra ..."

"Ya sonra?"

Başını adamın omuzuna yaslamıştı. Sesleri kısılmış, her bir söz sanki bir okşamaya dönüşmüştü. Cizvit huzursuzca kıpırdandı.

"Ya sonra?" diye tekrarladı kadın.

"Eh işte, sırıkla yukarı, daha yukarı çıkacağız, White Horse çağlayanından ve Box Kanyonundan yukarı taşıyacağız."

"Evet?"

"Sonra Sixty Mile Irmağı, ardından göller, Chilcoot, Dyea ve Salt Water.

"Ama sevgilim, ben sırıkla tekne süremem ki."

"Seni küçük ördekçik! Sitka Charley'yi çağırırım; o, bütün iyi suları ve en iyi kamp yerlerini bilir, karşılaştığım en iyi seyyahtır, bir Kızılderili. Senin bütün yapman gereken teknenin ortasında oturup şarkı söylemek, Cleopatra'yı oynamak ve kovalamak ... yo, hayır, şanslıyız, sivrisinekler için henüz vakit erken."

"Ya sonra, benim Antonius'um?"

"Sonra bir buharlı gemiye atlarız ve San Francisco, sonra da dünya! Bu lanetlenmiş deliğe bir daha gelmeyeceğiz. Düşünsene! Dünya, seçmemiz için bizi bekliyor! Satacağım. Baksana, zenginiz! Waldworth Sendikası toprakta kalanlar için bana yarım milyon öder ve bunun iki katı kadarı da birikintilerde ve P. C. Şirketinde var. 1900 Paris fuarına gideriz. Eğer istersen, Kudüs'e gideriz. Bir İtalyan sarayı satın alırız ve sen de keyfinin istediği gibi Cleopatra'yı oynarsın. Hayır, Lucretia olursun, Acte ya da minik yüreğinin uygun gördüğü herhangi biri. Ama yapmamalısın, gerçekten, yapmamalısın."

"Sezar'ın karısı her türlü suçlamanın üzerinde olmalı."

"Tabii ki, ama ..."

"Ama ben senin karın olmayacağım, değil mi, sevgilim?"

"Onu demek istemedim."

"Ama beni yine de seveceksin ve hiç aklına gelmeyecek ki ... ah, biliyorum, sen de diğer erkekler gibi olacaksın; sıkılacaksın ve ... ve ..."

"Nasıl böyle düşünürsün? Ben ..."

"Söz ver bana."

"Evet, evet; söz veriyorum."

"Bunu çok kolay söyledin, sevgilim; ama nasıl bilebilirsin? Ya da bilebilirim? Verecek çok az şeyim var, ama yine de çok ve sahip olduğum her şey bu. Ah, Clyde! Söz ver olur mu?"

"Bak, bak! Hemen kuşku duymaya başlamamalısın. Ölüm bizi ayırana kadar, biliyorsun."

"Düşün! Bunu bir kez söylemiştim ona, ya şimdi?"

"Ve şimdi, küçük tatlım, artık böyle şeylerle kendini üzmeyeceksin. Tabii ki, ben hiç ama hiçbir zaman ..."

Ve ilk kez olarak dudaklar titreyerek buluştular. Peder Roubeau pencereden dışarıya ana yola bakıyordu ama gerginliğe daha fazla dayanamadı. Gırtlağını temizledi ve onlara doğru döndü.

"Şimdi senin sıran geldi, Peder!"

Wharton'un suratı o ilk öpücüğün sıcaklığıyla kıpkırmızı olmuştu. Sözü diğerine bırakırken, sesinde mutlu bir tını vardı. Sonuç konusunda bir kuşkusu yoktu. Grace de kuşku duymuyordu, o da rahibe dönerken yüzünde bir gülümseme belirmişti.

"Evladım," diye başladı Peder, "yüreğim sizin için atıyor. Çok güzel bir hayal ama gerçekleşemez."

"Peki, neden, Peder? Evet dedim."

"Ne dediğini bilmiyordun. Tanrı'nın huzurunda, kocan olan adama ettiğin o yemini hiç düşünmedin. Bana düşen, o yeminin kutsiyetini idrak etmeni sağlamak."

"Ya idrak ediyor ... ama reddediyorsam?"

"O zaman Tanrı ..."

"Hangi Tanrı? Kocamın tapınmak istemediğim bir tanrısı var. Bunlardan birçok olmalı."

"Çocuk! Bu sözleri geri al! Ah! Öyle demek istemedin. Anlıyorum. Ben de böylesi anlar yaşadım." Bir anlığına doğduğu Fransa'ya geri döndü ve efkârlı, hüzünlü bir yüz onunla karşısındaki kadının arasına girdi.

"O zaman Peder, Tanrım beni terk mi etti? Kadınlardan daha aşağılık değilim. Onunla yaşadığım sefalet çok büyük. Neden daha da büyük olsun? Neden mutluluğu yakalayamayayım? O adama geri dönemem, dönmeyeceğim!"

"Doğrusu, senin Tanrın terk edildi. Geri dön. Yükünü O'nun üzerine at ve o zaman karanlık üzerinden kalkacak. Ah, çocuğum ..."

"Hayır, yararı yok; yatağımı yaptım ve yatacağım. Yoluma devam edeceğim. Tanrı beni cezalandırırsa da bir şekilde çekerim. Anlamıyorsunuz. Siz bir kadın değilsiniz.

"Annem bir kadındı."

"Ama ..."

"İsa da bir kadından doğdu."

Kadın yanıt vermedi. Bir sessizlik oluştu. Wharton sabırsızlıkla bıyığını çekiştirip gözünü yoldan ayırmıyordu. Grace dirseklerini masaya dayadı, yüz ifadesi kararlılığını gösteriyordu. Gülümsemesi gitmişti. Peder Roubeau konuyu değiştirdi.

"Çocuğunuz var mı?"

"Bir sıralar istemiştim ... ama şimdi ... hayır. Ve buna şükrediyorum."

"Peki, bir anne?"

"Evet."

"Seni seviyor mu?"

"Evet." Kadının yanıtları fısıltı halindeydi.

"Ya bir ağabey? Boş ver, o bir erkek. Ya bir kız kardeş?"

Titrek bir baş eğmesi. "Evet."

"Daha mı genç? Çok mu?"

"Yedi yaş."

"Peki, bu konuyu düşündün mü? Onları? Anneni? Kız kardeşini? Kadınlığın eşiğinde duruyor ve senin bu çılgınlığın ona çok şey ifade edebilir. Onun karşısına geçip, taze ve genç yüzüne bakıp, ellerini ellerinde tutup, yanağını yanağına değdirebilecek misin?"

Bu sözler üzerine kadının beyni canlı görüntüler üretti, sonunda haykırdı. "Hayır! Hayır, yapmayın!" Ve köpeklerin kırbaç karşısında yaptığı gibi sindi.

"Ama tüm bunlarla yüzleşmelisin; şimdi yapmak en iyisi."

Rahibin gözlerinde kadının göremediği muazzam bir şefkat okunuyordu ama gergin ve titrek suratında merhamet yoktu.

Kadın başını masadan kaldırdı, gözyaşlarına hâkim oldu ve kendini kontrol etmek için mücadele etti.

"Uzaklara gitmeliyim. Beni hiç görmeyecek ve sonunda unutacaklar. Onların gözünde ölmüş olacağım. Ve ... ve Clyde'la gideceğim, bugün."

Karar nihai gibiydi. Wharton ileri doğru bir adım attı ama rahip onu geri itti.

"Çocuk istedin mi?"

Sessiz bir,"Evet."

"Ve bunun için dua ettin mi?"

"Sık sık."

"Peki, hiç düşündün mü, ya bir çocuğun olursa?" Peder Roubeau'nun gözleri bir anlığına pencereden bakan adama dikildi.

Kadının yüzü bir an için aydınlandı, sonra olayın bütün önemi üzerine çöküverdi. Yalvarırcasına elini kaldırdı ama adam devam etti.

"Kollarında masum bir bebek düşünebiliyor musun, bir oğlan çocuğu? Dünya bir kıza karşı o kadar da sert davranmaz. Bütün göğsün safra dolacak! Ve diğer çocuklara baktığında, oğlunla gurur duyup mutlu olabilecek misin?"

"Merhamet edin! Susun!"

"Bir günah çocuğu ..."

"Yapmayın! Yapmayın! Geri döneceğim!" Ayağa kalkmıştı kadın.

"Hiçbir kötülük düşünmeden büyüyecek bir çocuk ve günün birinde dünya suratına ters bir söz çarpacak. Geriye bakıp karnından çıktığı için sana lanet okuyacak bir çocuk!"

"Ah, Tanrım! Tanrım!"

Kadın dizlerinin üstüne çöktü. Rahip iç çekti ve onu ayağa kaldırdı.

Wharton ileriye bir hamle yaptı ama kadın onu uzaklaştırdı.

"Yaklaşma bana Clyde! Geri dönüyorum!" Gözyaşları acınası bir şekilde yanaklarından süzülüyor ama o bunları silmek için bir şey yapmıyordu.

"Tüm bunlardan sonra mı? Yapamazsın! Bırakmam!"

"Dokunma bana!" Kadın sendeleyerek geri çekildi.

"Dokunacağım! Sen benimsin! Duyuyor musun? Sen benimsin!" Sonra rahibe döndü. "Ah, ne aptalmışım ki o aptal ağzını tıkamadım! Tanrı'na şükret ki sıradan bir adam değilsin, yoksa ... ama rahibin ayrıcalığı uygulanmalı, değil mi? Eh, uyguladın işte. Şimdi evimi terk et, yoksa kim olduğunu ne olduğunu unutacağım!"

Peder Roubeau eğildi, kadının elini tuttu ve kapıya doğru hamle etti. Ama Wharton önlerini kesti.

"Grace! Beni sevdiğini söylememiş miydin?"

"Söyledim."

"Şimdi de seviyor musun?"

"Evet, seviyorum."

"Bir daha söyle."

"Seni seviyorum Clyde, seviyorum."

"İşte peder!" diye haykırdı adam. "Duydun ve dudaklarında bu sözlerle onu oraya, o adamla bir cehennem hayatı yaşamaya gönderiyor musun?"

Ama Peder Roubeau kadını iç odaya sürükledi ve kapıyı kapattı. "Tek kelime etme!" diye Wharton'ın kulağına fısıldadı, bir yandan da taburede rahat bir poz takınıyordu. "Unutma, onun hatırına" diye de ekledi.

Oda kapının sertçe vurulmasıyla çınladı, kapı açıldı ve Edwin Bentham içeri girdi.

"Karımı gören var mı?" diye sordu selamlaşmalar yapılır yapılmaz.

İki kafa da olumsuz anlamda sallandı.

"Kulübeden inen izlerini gördüm," diye devam etti tereddütle, "ve tam buranın karşısında, ana yolda dağılıyorlar."

Dinleyiciler sıkılmış gibi bakıştı.

"Ve sandım ki ..."

"Burada!" diye gürledi Wharton.

Rahip bir bakışıyla onu susturdu. "Bu kulübeye gelen izlerini gördün mü, evladım?" Çünkü uyanık Peder Roubeau bir saat önce aynı yoldan gelirken izleri özenle silmeyi ihmal etmemişti.

"Durup bakmadım ama ben ..." Adamın gözleri kuşkuyla diğer odanın kapısına takıldı, sonra da rahibi sorguladı. O da başını iki yana salladı; ama kuşku hâlâ orada gibiydi.

Peder Roubeau hızlı ve sessiz bir dua okuyup ayağa kalktı. "Eğer benden kuşku duyuyorsan, neden ..." Kapıyı açar gibi yaptı.

Bir rahip yalan söyleyemezdi. Edwin Bentham bunu çok sık duymuştu ve inanıyordu. "Tabii ki hayır, Peder" dedi aceleyle. "Yalnızca karımın nereye gittiğini merak ediyorum ve düşündüm ki, belki de ... sanırım French Gulch'ta Bayan Stanton'da. Ne güzel hava, değil mi? Haberi duydunuz mu? Un fiyatı elli kilosu kırk dolara inmiş ve söylendiğine göre çiçakolar nehirden aşağı sürülerle iniyorlarmış. Şimdi gitmem lazım. Hoşça kalın."

Kapı kapandı ve pencereden, French Gulch'a doğru gittiğini gördüler.

***

Birkaç hafta sonra, haziranda suların yükselmesinin hemen ardından, iki adam bir kanoyu ırmağın ortasına sürdüler ve devrilmiş bir çam kütüğüne hızla vardılar. Bu pruva halatını gerdi ve hafif tekneyi bir römorkör gibi çekmeye başladı. Peder Roubeau'ya Yukarı

Topraklar'dan ayrılıp Minook'taki esmer evlatlarına dönmesi söylenmişti. Beyaz adam onların arasına gelmişti ve onlar da balık avlamaya çok az, geçici mekânı sayısız siyah şişe olan belli bir ilaha da çok fazla zaman ayırıyorlardı. Malemute Kid'in de Aşağı Topraklar'da işi vardı ve bu yüzden birlikte seyahat ediyorlardı.

Ama tüm Kuzey Ülkesinde Paul Roubeau'yu tanıyan tek bir kişi varsa, o da Malemute Kid'di. Yalnızca onun karşısında, rahip kutsal giysisini çıkartıp çıplak kalmıştı. Neden olmasın? Bu iki adam birbirlerini tanıyorlardı. Bering Denizinin engin yalnızlığında, Büyük Deltanın iç burkan labirentinde, Point Barrow'dan Porcupine'a uzanan korkunç kış yolculuğunda, son balık lokmasını, son tütün çimdiğini, son ve en mahrem duyguları paylaşmamışlar mıydı?

Peder Roubeau uzun yolculuklarda eskittiği piposundan bir nefes çekti ve güneşin kırmızı tekerleğine bakıp, kuzey ufkunun kıyısını karamsarca gözden geçirdi.

Malemute Kid saatini kurdu. Gece yarısı olmuştu.

"Neşelen ihtiyar!" Kid belli ki yarım kalmış bir konuyu toparlıyordu. "Tanrı kuşkusuz böyle bir yalanı affedecektir. Bırak da sana gerçek bir söz söyleyen bir adamın sözcüklerini tekrarlayayım:

Eğer bir söz söylediyse, unutma ki dudakların kilitli,
Ve sırrın açıldığı köpeğin damgası da üzerindedir.
Herward'a bir bela gelir de en karasından bir yalan çözebilirse,
Yalan söyle, dudakların hareket eder ya da duyacak bir adam hayattaysa."

Peder Roubeau piposunu ağzından çıkartıp düşündü. "Adam doğru konuşuyor ama canım buna sıkılmıyor. Yalan ve kefaret Tanrı'nındır, ama , ama ..."

"Ne o zaman, senin bir suçun yok."

"Pek de değil. Kid, çok düşündüm ve sorun yerinde duruyor. Biliyordum ve kadını geri gönderdim."

Bir bülbülün berrak sesi ağaçlı kıyıdan yükseldi, uzaklardan bir keklik ona yanıt verdi, bir mus anaforda gürültüyle hamle etti; ama iki adam sessizce pipolarını tüttürdüler.

İZDEKİ BİLGELİK

Sitka Charley olanaksızı başarmıştı. Başka Kızılderililer onun kadar izin aklına vâkıf olmuş olabilirlerdi; ama yalnızca o, beyaz adamın aklını, izin onurunu ve yasayı biliyordu. Ama bunlara bir günde erişmemişti. Yerli aklı genellemelerde yavaştır ve bir anlayışı kavramak sık sık tekrarlanan birçok olgu için gereklidir. Sitka Charley çocukluğundan beri sürekli beyaz adamın yanına sürüklenmiş ve büyüdüğünde, bir erkek olarak şansını onların yanında denemeye karar vermiş ve kendini, kesin olarak, kendi halkından kopartmıştı. Ama o zaman bile onların gücüne saygı göstererek, hatta neredeyse kutsayarak ve üzerinde düşünerek, gizli özüne henüz vâkıf olamamıştı, onur ve yasaya. Ve ancak yılların üst üste biriken kanıtlarıyla en sonunda anlayabilmişti. Bir yabancı olarak öğrendiğinde, onu bizatihi beyaz adamdan daha iyi bilir hale gelmişti; bir Kızılderili olarak, olanaksızı başarmıştı. Ve bunların arasında kendi halkına karşı

bir küçümseme beslemeye başlamıştı; gizlemeyi âdet edindiği bir aşağılamaydı bu ama şimdi, Kah-Chucte ve Gowhee'nin üzerine çok dilli bir küfür fırtınası biçiminde patlamıştı. Onun karşısında, fırlayamayacak kadar korkmuş iki kurt köpeği gibi sinmişlerdi ama dişlerini gösterecek kadar da kurttular. Güzel yaratıklar değillerdi. Sitka Charley de değildi. Her üçü de korkutucu görünümlere sahiptiler. Suratlarında et yoktu; elmacık kemiklerinde yoğun donun altında arka arkaya çatlayıp donmuş korkunç yaralar vardı; gözleri umutsuzluk ve açlıktan kaynaklanan ışıkla ürkütücü şekilde parlıyordu. Onur ve yasanın sınırlamalarının ötesinde böylesi adamlara güvenilemez. Sitka Charley bunu biliyordu; bu yüzden de on gün önce diğer kamp malzemeleriyle birlikte tüfeklerini de bırakmalarını sağlamıştı. Geriye kalanlar sadece onun ve Yüzbaşı Eppingell'in tüfekleriydi.

"Hadi, bir ateş yakın," diye buyurdu ve değerli kibrit kutusuyla yanındaki kuru akçaağaç kabuklarını çıkarttı.

İki Kızılderili derhal kuru dal ve çalı toplamaya koyuldular. Güçsüzdüler ve sık sık ara veriyor, kendilerini toparlıyorlardı; iki büklüm olmuş bir halde sersemlemiş gibi hareketler yapıyorlardı ve işin ortasında dizleri kastanyet gibi titriyordu. Her gidiş gelişten sonra, hasta ve ölümcül bir şekilde bitkinleşmiş gibi bir anlığına dinleniyorlardı. Ara sıra gözleri suskun ıstırabın sabırlı metanetini gösteriyordu; sonra egoları neredeyse tüm canlı evrenin egemen vurgusu olan vahşi bir "Ben, ben var olmak istiyorum," çığlığıyla patlıyordu.

Güneyden hafif bir rüzgâr esiyor, bedenlerinin açık yerlerini ısırıyor ve ateşten iğneler şeklinde donu kürk, et ve kemiğe saplıyordu. Bu yüzden, ateş güçlenip çevresindeki karda ıslak bir daire oluşturduğunda, Sitka Charley isteksiz yoldaşlarını bir çardak oluşturmasına yardım etmeye zorladı. Bu ilkel bir şeydi, yalnızca bir battaniye, rüzgâr tarafında ateşe paralel ve yere kırk beş derece kadar bir açıyla uzatılmış. Bu soğutucu rüzgârı kesiyor ve sıcaklığı geriye, altına sığınanlara doğru yansıtıyordu. Sonra bedenleri karla temas etmesin diye zemine bir tabaka yeşil çam dalı serildi. Bu iş bittiğinde, Kah-Chucte ve Gowhee ayaklarıyla ilgilenmeye koyuldular. Buzlanmış mokasenleri uzun yolculuklar sonucunda sefil bir şekilde aşınmış, dere geçişlerindeki keskin buzlar da onları bıçak gibi kesmişti. Siwash çorapları da aynı durumdaydı ve bunların da buzu çözülüp çıkartıldığında, parmaklarının ölü beyazı, çeşitli kademelerde kangren olmuş uçları, izin basit öyküsünü anlatıyordu.

Bu ikisini ayak donanımlarını kurutma işiyle baş başa bırakan Sitka Charley geldiği yola döndü. Kendisi de ateş başında oturup itiraz çığlıkları atan bedeniyle ilgilenme arzusuyla yanıp tutuşuyordu ama onur ve yasa tarafından engellenmekteydi. Donuk arazide acıyla ilerledi, her adımı bir protesto, her adalesi bir isyandı. Birçok kez, sıkışıklıkların arasındaki yeni donmuş kısımlara rastladığında, altındaki ince tabaka titreyip kırılma belirtisi gösterdiğinden, acıyla hareketlerini hızlandırmak zorunda kaldı. Böylesi yerlerde ölüm hızlı ve kolay oluyordu ama henüz acılarına son vermeye niyeti yoktu.

Irmağın bir kıvrımının ardından iki Kızılderili ağır aksak çıktığında derinleşen kaygıları yok oldu. Ağır yükün altındaki adamlar gibi sendeleyip inliyorlardı ama arkalarındaki çantalar topu topu birkaç kiloydu. Şevkle onları sorguladı, yanıtları onu rahatlatır gibi olmuştu. Acele etti. Ardından, aralarındaki kadını destekleyen iki beyaz geldi. Onlar da sarhoş gibi hareket ediyorlar ve bacakları güçsüzlükten artık titriyordu. Ama kadın onlara pek az yaslanıyor, kendi gücüyle ilerlemeyi yeğliyordu. Onu görünce, Sitka Charley'nin yüzünde bir neşe parıltısı anlık ışığını gösterdi.

Bayan Eppingwell'e büyük bir saygı duyuyordu. Birçok beyaz kadın görmüştü ama bu kadın ilk kez onunla izde yolculuk ediyordu. Yüzbaşı Eppingwell bu tehlikeli girişimi önerdiğinde ve ondan hizmetlerini istediğinde, başını ciddi ciddi hayır anlamında sallamıştı; çünkü bu, Kuzey Topraklarının iç karartıcı enginliklerinde bilinmez bir yolculuktu ve o da bu yolculuğun, insanın ruhunun en derinliklerini zorlayan türden olduğunu biliyordu. Ama Yüzbaşının karısının da onlara eşlik edeceğini öğrendiğinde, bununla herhangi bir şekilde ilişkili olmayı düpedüz reddetti. Kendi ırkından bir kadın olsaydı itiraz etmezdi; ama bu Güneyli kadınlar – hayır, hayır, böylesi bir girişim için onlar çok narin, çok yumuşaktılar.

Sitka Charley bu tür kadınları tanımıyordu. Beş dakika önce, bu seferi yüklenmeyi hayal bile etmiyordu; ama kadın o muhteşem gülümsemesi ve doğrudan, temiz İngilizcesiyle ona gelip yalvarmaya ya da iknaya çalışmadan konuya girince, dayanamayıp

teslim olmuştu. Eğer kadının gözlerinde bir yumuşaklık ya da merhamet talebi, sesinde bir titreme, cinsiyetini kullanma olsaydı adam, çelik gibi sertleşirdi; bunun yerine o berrak, araştırmacı gözler ve berrak ses, sonsuz samimiyeti ve örtülü eşitlik kabulü, Sitka Charley'i mantığından etmişti. O zaman, bunun yeni bir kadın türü olduğunu hissetmişti; daha birkaç gün izde birlikte yolculuk etmeden önce bile, neden böylesi kadınların toprağa ve denize hâkim olduklarını ve neden kendi kadınlarının oğullarının onlara karşı üstün gelemediğini anlamıştı. Narin ve yumuşak! Kadının ayaklarının kolay patikalar ve güneşli ülkelerde doğduğunu, Kuzeyin mokasenli acısına yabancı olduklarını, buzun dondurucu dudakları tarafından öpülmediklerini biliyordu ama yorucu günün sonunda parıldamalarını seyredip hayret ediyordu.

Hep bir gülümsemesi ve neşelendirici bir sözü oluyor ve en sıradan hamal bile bundan eksik kalmıyordu. Durum kötüleştikçe, sertleşip güç kazanıyor gibi oldu ve bir çocuğun çadırın deri balyalarını tanıması gibi yoldaki tüm işaretleri bilmekle övünen Kah-Chucte ile Gowhee nerede olduklarını bilmediklerini itiraf ettiklerinde bile, erkeklerin küfürlerinin arasında affedici bir ses yükselten yine o kadın olmuştu. O gece, yorgunlukları üzerlerinden gidip, geleceği taze bir umutla karşılamaya hazır olana dek onlara şarkı söylemişti. Ve yiyecekle yetmez olup da her küçük kırıntı kıskançlıkla ölçülmeye başladığında, kocasıyla Sitka Charley'nin manevralarına ilk o itiraz etmiş ve öbürlerinden ne daha az ne daha fazla pay istediğini söyleyip, o kadarını da almıştı.

Sitka Charley bu kadını tanımış olmaktan gurur duyuyordu. Onun varlığıyla, yaşamına yeni bir zenginlik, daha büyük bir genişlik gelmişti. O zamana kadar o kendi kendisinin eğitmeniydi, kimsenin arkasından ne sağa ne de sola dönmüştü; kendi talimatları doğrultusunda kendi kendisini şekillendirmiş, kendisininki dışında insanlığını kimsenin görüşü doğrultusunda oluşturmamıştı. İlk kez olarak içindekinin en iyisine dışarıdan bir çağrı hissediyordu. Berrak görüşlü gözlerden bir takdir bakışı, berrak tınılı sesten bir teşekkür sözcüğü, o muhteşem gülümsemede en küçük bir dudak hareketi, onun saatlerce tanrıların katında yaşaması için yeterliydi. Bu erkekliği için yeni bir uyarıcıydı; ilk kez izin bilgeliğinden bilinçli bir gurur duyuyor ve ikisi yoldaşlarının burkulan yüreklerini düzeltiyorlardı.

***

Onu gördüklerinde iki adamla kadının yüzleri aydınlandı, çünkü ne de olsa o yaslandıkları asaydı. Ama alışkın olduğu gibi sağlam, demirden bir kılıfın içinde acıyla zevki eşit bir şekilde saklayan Sitka Charley onlara geride kalanların durumunu sordu, ateşin uzaklığını söyledi ve geriye doğru yürümeyi sürdürdü. Sonra tek başına bir Kızılderiliyle karşılaştı, sırtında yük yoktu, topallıyordu, dudaklarını sıkmıştı, gözleri de ölümle kaybedeceği bir mücadeleye girişmiş olan ayağının acısını yansıtıyordu. Yapılabilecek her şey yapılmıştı, ancak aşırılığın sonunda güçsüz ve şanssız olanlar mahvolurdu, Sitka Charley de bu adamın çok az gününün kaldığını düşünüyordu. Adam daha fazla

devam edemezdi, bu yüzden ona kabaca cesaretlendirici sözler söyledi.

Onun ardından iki Kızılderili daha geliyordu, onlara takımdaki üçüncü beyaz adam olan Joe'ya yardım etme görevi vermişti. Onu terk etmişlerdi. Sitka Charley bir bakışta bedenlerindeki gerili yayı fark etmiş ve onun efendiliğini bıraktıklarını anlamıştı. Bu yüzden terk ettikleri yüklerini aramak üzere geri dönmelerini buyurduğunda, hazırlıksız yakalanmadı ve kınlarından çektikleri avcı bıçaklarının parıltısını gördü. Acınası bir manzara, üç güçsüz adam zavallı güçlerini o kudretli genişliğin karşısında kaldırıyorlar; ama ikisi, birinin acımasız tüfek darbeleri karşısında geri çekildiler ve dayak yemiş köpekler gibi tasmalarına döndüler. İki saat sonra, aralarında sallanan Joe ve arkadan gelen Sitka Charley'le birlikte seferin geri kalanının çardağın koruması altında çömelmiş olduğu ateşin başına geldiler.

"Uyumadan önce birkaç söz, dostlar," dedi Sitka Charley, mayasız ekmekten oluşan cılız paylarını yedikten sonra. Kızılderililerle kendi dillerinde konuşuyordu, beyazlara zaten anlatmıştı. "Birkaç söz, kendi iyiliğiniz için, belki şans eseri hâlâ yaşayabilirsiniz. Size yasayı söyleyeceğim; bunu çiğneyenin başına ölüm çökecektir. Sessizlik Tepelerini aştık ve şimdi Stuart'ın yakınlarındayız. Bir uyku olabilir, daha çok olabilir, birçok da olabilir ama bir süre sonra Yukon Adamlarına varacağız, onlarda çok kumanya var. Yasaya uyarsak iyi olur. Bugün, izi açması gereken Kah-Chucte ve Gowhee erkek olduklarını unuttular ve korkmuş tavuklar gibi kaçtılar. Doğru, unutmuş-

lardı; biz de unutalım. Ama sonra hatırlasınlar. Bir daha olursa, unutmazlar," kayıtsızca ve acımasızca tüfeğine dokundu, "Yarın unu taşıyacaklar ve beyaz adam Joe'nun izde yere serilmemesini sağlayacaklar. Un kupaları sayılıdır; gece olduğunda, bir ons bile eksilirse... Anlıyor musunuz? Bugün başkaları da unuttu. Mus-Kafa ve Üç-Somon beyaz adam Joe'yu karda yatar bıraktılar. Bir daha unutmasınlar. Günün ışığıyla önden gidecek ve izi açacaklar. Yasayı duydunuz. İyi bakın, yoksa çiğnersiniz."

***

Sitka Charley sırayı yakın tutmanın kendisini aştığını gördü. Söz konusu sıra önden izi açan Mus-Kafa ile Üç-Somon'dan Kah-Chucte, Gowhee ve Joe'ya, bir mil boyunca uzanıyordu. Her biri kendi meşrebine göre tökezliyor, düşüyor ya da dinleniyordu. Yürüyüş hattı düzensiz bir duraklamalar zincirinden oluşuyordu. Herkes gücünün son zerrelerini kullanıyor ve bu tükenene kadar ileri atılıyor ama sonra mucizevi bir şekilde geriye kalan bir şeyler oluyordu. Her sefer birisi düştüğünde, bu bir daha doğrulamayacağı yolunda kesin bir inançla oluyordu; ama yine, yine, yine kalkıyordu. Ten veriyor, irade fethediliyordu; ama her zafer bir trajediydi. Donuk ayaklı Kızılderili artık doğrulmuyor, elleri ve dizleri üzerinde ilerliyordu. Nadiren dinleniyordu, çünkü donun keseceği cezadan haberdardı. Bayan Eppingwell'in dudakları bile sonunda taş gibi bir gülümsemeyle donup kalmıştı ve gören gözleri artık görmüyordu. Sık sık duruyor, nefes nefese ve uyuşmuş bir halde eldivenli ellerini kalbine dayıyordu.

Joe, beyaz adam acı safhasını aşmıştı. Rahat bırakmaları için yalvarmıyor, ölmek için dua etmiyordu; çılgınlığın uyuşturmasıyla rahatlamıştı ve memnundu. Kah-Chucte ve Gowhee onu kabaca sürüklüyor, sık sık da vahşi bir bakış ya da darbe savuruyorlardı. Onlar açısından bu adaletsizliğin doruğuydu. Yürekleri nefretle acımış, korkuyla ağırlaşmıştı. Neden güçlerini bu güçsüzlükle harcıyorlardı ki? Bunu yapmak ölüm demekti; yapmamak da. Sonra Sitka Charley'nin yasasını anımsadılar ve tüfeği.

Joe gün ışığı azaldıkça daha büyük bir sıklıkla düşmeye başladı ve kalkması o kadar zor oluyordu ki giderek daha geriye düşmeye başladılar. Kızılderililer o kadar yorulmuşlardı ki arada bir hep birlikte karların içine yuvarlanıyorlardı. Ama sırtlarında yaşam, kuvvet ve sıcaklık vardı. Un keselerinin içinde varoluşun tüm potansiyeli mevcuttu. Bunu düşünmeden edemiyorlardı ve olanlar da o kadar garip değildi. Büyük bir ağaç yığınının yanına devrilmişlerdi ve binlerce ateşlik dal kibritin çakılmasını bekliyordu. Yakınlarda buzun üzerinde bir hava deliği görülüyordu. Kah-Chucte ağaca ve suya baktı, Gowhee de; sonra birbirlerine baktılar. Bir kelime bile konuşulmadı. Gowhee bir ateş yaktı; Kah-Chucte teneke bir kupayı suyla doldurup ısıttı; Joe başka bir ülke hakkında anlamadıkları bir dilde bir şeyler geveliyordu. Sıcak suyla unu sulu bir hamur olana kadar karıştırdılar ve bundan birkaç kupa içtiler. Joe'ya hiç vermediler; ama onun umurunda bile değildi. Hiçbir şey umurunda değildi, kömürlerin arasında kavrulan ve tüten mokasenleri bile.

Kristal bir kar sisi üstlerine çökmüştü, yavaşça, okşarcasına, onları üzerlerine tutunan beyaz giysilerle kaplıyordu. Ve kader bulutları dağıtıp havayı açmasaydı, ayakları daha birçok izde yürüyecekti. Yok, on dakikalık gecikme kurtuluş demekti. Geri dönüp bakan Sitka Charley yaktıkları ateşten yükselen duman sütununu gördü ve tahmin etti. Sonra ileriye, inançlı olanlara baktı ve Bayan Eppingwell'e.

***

"Demek ki, güzel yoldaşlarım, erkek olduğunuzu yine unuttunuz? İyi. Çok iyi. Doyuracak daha az karın olacak."

Sitka Charley bunları söylerken unun ağzını yeniden bağlıyor, paketi sırtındakine ekliyordu. Acı zavallı garibanın uyuşukluğunu alıp sendeleyerek ayağa kalkmasını sağlayana dek Joe'yu tekmeledi. Sonra onu ize döndürüp yola çıkarttı. İki Kızılderili sıvışmaya çalıştılar.

"Dur, Gowhee! Sen de Kah-Chucte! Un size, hızlı kanatlı kurşundan daha hızlı koşabileceğiniz kadar güç mü verdi? Yasayı çiğnemeyi aklınıza getirmeyin. Son kez olarak erkek olun ve karnınız tok öleceğinize şükredin. Gelin, ağaca, omuz omuza gelin!"

İki adam itaat ettiler, hızla ve korkmadan; çünkü üstlerinde baskı yapan şimdi değil, gelecekti.

"Sen, Gowhee, Chippewyan'da bir karın, bir çocuğun ve geyik derisi bir barınağın var. Bu konudaki arzun nedir?"

"Yüzbaşının söz verdiği malları ona verin – battaniyeler, boncuklar, tütün, beyaz adamın tarzında

garip sesler çıkartan kutu. İzde öldüğümü söyle ama nasıl olduğunu söyleme."

"Ya sen, karısı ve çocuğu olmayan Kah-Chucte?"

"Benim kız kardeşim var, Koshim'deki kâhyanın karısı. Onu dövüyor ve mutlu değil. Sözleşmeyle bana verilen malları ona ver ve ona de ki halkına geri dönsün. Adamla karşılaşırsan ve canın isterse, adamın ölmesi iyi olur. Kadını dövüyor ve o da korkuyor."

"Yasaya göre ölmekten hoşnut musunuz?"

"Hoşnutuz."

"O zaman, hoşça kalın, güzel yoldaşlarım. Sonsuza kadar sıcak kulübelerde, dolu tencerelerin önünde oturasınız." Bunları söylerken, tüfeğini kaldırdı ve birçok yankı sessizliği bozdu. Yankılar henüz kesilmişti ki uzakta başka tüfekler de patladı. Sitka Charley yola çıktı. Birden fazla atış olmuştu ama diğerlerinde yalnızca bir tek tüfek vardı. Sessizce yatan adamlara kısaca bir bakış attı ve izin bilgeliğine acımasızca sırıtarak, Yukon Adamlarını karşılamak üzere aceleyle yürümeye başladı.

BİR KRALIN KARISI

Bir zamanlar, Kuzey Toprakları çok gençken, toplumsal ve medeni erdemler azlıkları ve basitlikleri açısından dikkat çekici ölçüde benzerdiler. Ev görevleri ağırlaşır ve ateşin başındaki ruh hali, kasvetli yalnızlığına karşı sürekli bir itiraz haline dönüştüğünde, Güney Topraklarından gelen serüvenciler, daha iyisini bulamadıkları için dayatılan fiyatları ödeyip kendilerine yerli eşler alırlardı. Kadınlar için bu cennetin tadını almak demekti, çünkü kabul etmek gerekir ki beyaz serüvenciler, Kızılderili karşıtlarına oranla kadınlara daha çok özen gösterip daha iyi muamele ediyorlardı. Kuşkusuz, beyaz adamlar bu alışverişten tatmin oldukları gibi, Kızılderili erkekler de tatmin oluyorlardı. Kızlarını ve kız kardeşlerini pamuklu battaniyeler ve modası geçmiş tüfekler karşılığında satıp sıcak kürklerini de uyduruk basmalar ve kötü viskiyle takas eden bu toprağın çocukları, kısa sürede ve neşeyle hızlı tüketim ve

üstün uygarlığın nimetleriyle ilişkili diğer tezcanlılık hastalıklarına kurban oldular.

İşte o kırsal basitlik günlerinde Cal Galbraith arazide yolculuk etti ve Lower River'da hastalandı. Ona barınak ve ilaç sağlayan Kutsal Haç Rahibeleri'nin yaşamında bu ferahlatıcı bir olaydı; ama yumuşak elleri, nazik muameleleri tarafından adamın damarlarına zerk edilen sıcak iksiri pek de hayal edememişlerdi. Cal Galbraith, gözleri Misyon kızı Madeline'e takılana kadar dikkat gerektiren garip düşüncelerden rahatsızlandı. Yine de zamanını sabırla geçirip hiçbir şey belli etmedi. Gelen ilkbaharla birlikte güçlendi ve güneş gökyüzünü altın bir daire üzerinde katedip yaşamın neşesi ve nabzı tüm ülkeyi kapladığında, hâlâ güçsüz olan bedenini bir araya toplayıp ayrıldı.

Madeline, Misyon kızı öksüzdü. Babası bir gün izde çıplak suratlı bir boz ayıya yol vermeyi ihmal edip çabucak ölmüş beyaz bir adamdı. Sonrasında Kızılderili annesi, kışlık kilerini dolduracak bir erkek olmadığı için, somon mevsimine kadar yirmi beş kilo un ve bunun yarısı kadar domuz pastırmasıyla beklemek gibi tehlikeli bir denemede bulunmuştu. Daha sonra, bebek, Chook-ra'ya, iyi yürekli Rahibelerle yaşamaya gitmiş ve bunun ardından da başka bir adla bilinir olmuştu.

Ama Madeline'in hâlâ akrabaları vardı, en yakını da iç organlarını beyaz adamın viskisiyle anlamsız miktarlarda dolduran sefih bir amcaydı. Her gün tanrılarla yürüyüşe hevesleniyordu ve ayağı da mezara daha yakın kısa izler peşindeydi. Ayıkken çok işkence çekiyordu. Vicdanı yoktu. Cal Galbraith bu yaşlı

serseriye derhal başvurdu ve bunu izleyen görüşmede birçok sözcükle bol miktarda tütün tükettiler. Sözler de verildi ve sonunda eski kâfir birkaç kilo kurutulmuş somonla huş kabuğu kanosunu alarak Kutsal Haç Misyonunun yolunu tuttu.

Ne sözler verdiği ve hangi yalanları söylediği dünyanın bilgisine sunulmadı. Rahibeler asla hiç dedikodu yapmaz; ama geri döndüğünde, yanık tenli göğsünde pirinç bir haç ve kanosunda da yeğeni Madeline vardı. O gece büyük bir düğün ve şölen oldu; böylece bunu izleyen iki gün boyunca köyde balık avı yapılmadı. Ama sabah olunca Madeline, mokasenlerinden Lower River'ın tozunu silkeledi ve kocasıyla birlikte, sopayla sürülen tekneleriyle Upper River'a, Lower Country olarak bilinen bir yerde yaşamaya gittiler. Bunu izleyen yıllarda iyi bir eş oldu, kocasının zorluklarını paylaştı ve yemeklerini pişirdi. Ve adamı doğru yolda tuttu, bunun sonucunda adam altın tozunu saklamayı ve çok çalışmayı öğrendi. Sonunda zengin oldu, Circle City'de bir kulübe inşa etti ve adamın mutluluğu öyle büyüktü ki ev çevresinden ona ziyarete gelenler bunu görünce tedirgin olup onu çok kıskandılar.

Ama Kuzey Toprakları da artık olgunlaşmaya ve orada toplumsal kolaylıklar görünmeye başlıyordu. O zamana kadar, Güney Toprakları oğullarını göndermişti; ama şimdi yeni bir göç dalgası daha doğuruyordu – bu sefer de kızları geliyordu. Kız kardeş ya da eş değillerdi; ama erkeklerin kafalarına yeni fikirler sokmaktan ve işlerin tonunu kendilerine uygun yollarda yükseltmekten geri durmadılar. Squawlar danslarda

toplanmıyor, çember halinde eski, güzel Virginia müziğiyle bağrışmıyor ya da neşeli "Dan Tucker"la keyiflenmiyorlardı. Doğal metanetlerine geri döndüler ve şikâyet etmeksizin, kulübelerinden beyaz kız kardeşlerinin egemenliğini seyre koyuldular.

Sonra, üretken Güney Topraklarından başka bir göç dalgası dağları aşıp geldi. Bu kez gelenler toprakta güçlenmiş kadınlardı. Sözleri yasaydı; yasaları çelikti. Kızılderili eşlere kaşlarını çattılar, oysa diğer kadınlar ılımlı olmuşlar ve tevazuuyla yürümüşlerdi. O toprakların kızlarıyla anlaşmalarından utanç duyan ve esmer tenli çocuklarına yeni oluşmuş bir tiksintiyle bakan korkaklar oldu; ama başkaları da vardı –erkekler– yerlilere verdikleri sözlere sadık kalıp bundan gurur duyanlar. Yerli kadınlardan boşanmak moda olduğunda Cal Galbraith erkekliğinden vazgeçmedi ve bunu yaptığındaysa son gelen, az bilen ama o topraklara hükmeden kadınların baskısını hissetti.

Bir gün, Circle City'nin çok yukarısında yer alan Upper Country'nin zengin olduğu duyuruldu. Köpek takımları haberi Tuzlu Suya kadar taşıdı. Altın ticaret gemileri bu zenginliği Kuzey Pasifik boyunca taşıdılar; telgraf telleri haberleri şakıdı ve dünya ilk kez olarak Klondike Irmağını ve Yukon Topraklarını duydu.

Cal Galbraith bu yılları huzur içinde yaşamıştı. Madeline'e iyi bir koca olmuş ve o da kocasına şükretmişti. Ama memnuniyetsizlik bir şekilde adamın üzerine çöktü; kendi cinsine, dışında bırakıldığı yaşama belirsiz bir özlem duyuyordu – insanın kimi zaman hissettiği, kopma ve yaşamın baharını yaşama yolunda genel bir arzu. Üstelik, ırmaktan aşağıya,

muhteşem El Dorado hakkında çılgınca söylentiler, kütükler ve çadırlardan oluşan bir kente dair parlak betimlemeler, oralara üşüşen ve tüm ülkeyi damgalayan çiçakolar hakkında gülünç hikâyeler akıyordu. Circle City ölmüştü. Dünya ırmak boyunca yukarıya taşınmış, yeni ve muhteşem bir dünya olmuştu.

Cal Galbraith bunlar karşısında huzursuz oldu ve kendi gözleriyle görmek istedi. Böylece çökelti yıkandıktan ve şirketin büyük tartılarında birkaç yüz kilo toz tarttıktan sonra, bu miktar karşılığında Dawson için bir senet aldı. Sonra Tom Dixon'ı madenlerinin başına koydu, Madeline'e bir hoşça kal öpücüğü verip, buzlar pelteleşmeden geri dönme sözü verdi ve ırmaktan yukarı giden bir buharlı gemiye atladı.

Madeline bekledi, üç aylık gün ışığı boyunca bekledi. Köpekleri besledi, zamanının çoğunu Genç Cal'e verdi, kısa yazın uzaklaşmasını ve güneşin güneye doğru uzun yolculuğuna çıkmasını gözledi. Ve Kutsal Haç Rahibeleri'nin usulünce epey dua etti. Sonbahar geldi ve bununla birlikte Yukon'da pelte buz oluşmaya başladı, Circle City kralları madenlerindeki kışlık işleri görmek için geri döndüler ama Cal Galbraith yoktu. Ama Tom Dixon bir mektup almıştı, böylece adamları kadının kışlık kuru çam ihtiyacını taşıdılar. Şirket de bir mektup aldı, böylece köpek takımları kadınınkilerini en iyi malzemeyle doldurdu ve ona kredisinin sınırsız olduğu söylendi.

Çağlar boyunca erkekler kadınların dertlerinin ana kışkırtıcısı olmuşlardır; ama bu durumda erkekler dillerini tutmuş ve uzakta olan hemcinslerine acımasızca sövmüşlerdir, kadınlarsa onları taklit etmekte kesin-

likle başarısız olmuştur. Bu yüzden, fuzuli gecikmeler olmaksızın, Madeline, Cal Galbraith'ın tuhaf maceralarını duydu; aynı zamanda erkeklerle tıpkı bebeklerin sabun köpükleriyle oynayışı gibi oynadığı bilinen bir Yunan dansözü de duydu. Şimdi, Madeline bir Kızılderili kadınıydı ve üstelik bilgece öğütler alabileceği bir kadın arkadaşı da yoktu. Sırasıyla dua etti, planlama yaptı ve o gece, hızla karar verip harekete geçtiği için, köpekleri kızağa koştu ve Genç Cal sıkıca kızağa bağlandığındaysa, yola çıktı.

Her ne kadar Yukon hâlâ serbestçe akıyorsa da dolanan buzlar artıyor ve her gün ırmağın vıcık vıcık bir şekilde birleştiği görülebiliyordu. Bırakın bunu yapmayı, hiçbir erkek buzun kıyısında yüz mil boyunca yolculuk ederken neler çekildiğini bilemez; ırmak tamamen donduktan sonra geriye kalan iki yüz millik sıkıştırılmış buzu kırmanın nasıl bir çaba ve zorluk içerdiğini de anlayamaz. Ama Madeline bir Kızılderili kadınıydı, bu yüzden bunları başardı ve bir gece Malemute Kid'in kapısı vuruldu. Bunun ardından, o da aç bir köpek takımını doyurdu, sağlıklı bir çocuğu yatağa yatırdı ve dikkatini yorgun bir kadına çevirdi. Öyküsünü dinlerken buzlanmış mokasenlerini çıkarttı ve nereye kadar donduklarını görmek için ayağına bıçağının ucunu sapladı.

Muazzam gücüne karşın, Malemute Kid daha yumuşak, kadınsı bir unsura da sahipti ve böylece hırlayan bir kurt köpeğinin güvenini kazanabilir ya da en soğuk kalpten bile itiraflar kopartabilirdi. Bunun için uğraşmazdı üstelik, kalpler ona, güneşi gören bir çiçeğin açıldığı gibi açılırdı. Rahip Peder Roubeau'nun

bile ona itirafta bulunduğu, Kuzey Topraklarının adamlarıyla kadınlarının da daima onun kapısını çaldığı bilinirdi ve bu kapının sürgüsü de her zaman açık olurdu. Üstelik Madeline'e karşı bir hata yapamazdı. Çünkü Kaderini babasının ırkından insanlarla birleştirdiğinden beri onu tanıyordu ve kadının yarı barbar aklına göre, çağların bilgeliği onda toplanmış gibiydi ve onun görüşüyle gelecek arasında bir fark olamazdı.

Ülkede yanlış idealler vardı. Dawson'daki toplumsal kısıtlamalar önceki dönemdekilerle aynı değildi ve Kuzey Topraklarının hızlı olgunlaşması birçok yanlışlığı da içeriyordu. Malemute Kid bunun farkındaydı ve Cal Galbraith'ın ölçüsünü çok iyi almıştı. Acele edilmiş bir lafın birçok kötülüğün anası olduğunu biliyordu; üstelik büyük bir ders verip adamı utandırmayı kafasına koymuştu. Bu yüzden, ertesi akşam genç maden uzmanı Stanley Prince'in yanında Şanslı Jack Harrington ve kemanı da bir konferansa davet edildiler. Aynı gece, Malemute Kid'e çok şey borçlu olan Bettles da Cal Galbraith'ın köpeklerini kızağa koştu, küçük Cal Galbraith'ı kızağa bağlayarak karanlıkta Stuart Irmağına doğru sıvıştı.

II

"Evet; bir iki üç, bir iki üç. Şimdi tersine! Hayır, hayır! Yeniden başla, Jack. Bak, şöyle." Prince hareketi sosyete salonlarında icra edenlerin yapacağı gibi yaptı.

"Şimdi; bir iki üç, bir iki üç. Tersine! Eh! Bu daha iyi. Yeniden dene. Dedim ya, ayaklarına bakmamalısın. Bir iki üç, bir iki üç. Daha kısa adımlar! Kızağın

sopasına asılmıyorsun. Yeniden dene. İşte! Böyle olacak. Bir iki üç, bir iki üç."

Arka arkaya Prince ve Madeline bitmeyen bir valsle dönüp durdular. Masa ve tabureler daha fazla alan açmak için duvarın dibine itilmişti. Malemute Kid çenesi dizlerinde yatağa oturmuş, ilgiyle seyrediyordu. Jack Harrington da yanına oturmuş, kemanını gıcırdatıyor ve dansçıları izliyordu.

Benzersiz bir durumdu, bu üç adamın kadınla giriştikleri. Belki de en acıklı yanı, onların bu göreve nasıl da önemli bir işmiş gibi sarılmış olmalarıydı. Hiçbir atlet yaklaşan bir yarışa bu kadının hazırlandığı kadar katı hazırlanmamıştı ya da bir kurt köpeği koşuma. Ama ellerindeki malzeme iyiydi; çünkü Madeline, ırkının kadınlarının çoğunluğunun aksine, çocukluğunda ağır yükleri kaldırmaktan ya da izin külfetlerinden kurtulmuştu. Üstelik, düzgün bacaklı ve esnek bir yaratıktı, evvelce fark edilmemiş çok fazla zarafete sahipti. İşte adamların ortaya çıkartıp şekle sokmaya çalıştıkları şey de bu zarafetti.

"Onun sorunu, dansı yanlış öğrenmiş olması," dedi Prince yatağa doğru, nefesi kesilmiş öğrencisini masanın üzerine bıraktıktan sonra. "Çabuk öğreniyor; ama yine de şimdiye kadar bir adım bile dans etmemiş olsa işim daha kolay olurdu. Ama söylesene Kid, bunu neden yapıyor, anlamıyorum." Prince Madeline'in yürürken yaşadığı bir zaafı betimleyen garip bir baş ve omuz hareketini taklit etti.

"Şansı var ki Misyonda yetiştirilmiş," diye yanıtladı Malemute Kid. "Paket taşımak yüzünden, şimdi anladın mı? Baş bandı. Diğer Kızılderili kadınlarda

bu çok daha kötüdür ama o evlenene kadar paket taşımadı, o da yalnızca başlangıçta. O kocasıyla kötü günler gördü. Forty Mile kıtlığını birlikte yaşadılar."

"Peki, bunu kırabilir miyiz?"

"Bilmiyorum. Belki de çalıştırıcılarıyla birlikte uzun yürüyüşler işe yarayabilir. Her halükârda, bir ara dışarı çıkartacaklar, değil mi Madeline?"

Kadın başını sallayarak kabul etti. Her şeyi bilen Malemute Kid öyle dediyse, öyledir. Söylenecek başka bir söz yoktu.

Kendisi onlara gelmişti, ilk başta endişeliydi. Harrington, erkeklerin genellikle atlara yaptıkları tarzda puanlamak için onu baştan aşağı süzmüştü. Kuşkusuz umut kırıcı değildi, çünkü ani bir ilgiyle sormuştu: "Şu sefil amcan senin karşılığında ne aldı ki?"

"Bir tüfek, bir battaniye, yirmi şişe ateş suyu. Tüfek bozuktu." Kadın bu sonuncuyu sitemkâr bir ifadeyle söylemişti, kızlık değerinin ne kadar düşük belirlendiğinden tiksinti duyarmış gibi.

Düzgün bir İngilizce konuşuyordu, kocasının konuşmasının bazı garipliklerini almıştı, üstelik Kızılderili aksanı da hâlâ fark ediliyordu, gırtlaktan garip seslerden sonraki yoklamalar. Çalıştırıcıları bunu da ele almışlardı ve başarısız oldukları da söylenemezdi.

Bir sonraki molada, Prince yeni bir açmaz daha keşfetti.

"Sana söylüyorum Kid," dedi, "yanlış yapıyoruz, tamamen yanlış. Mokasenlerle öğrenemez. Ayağına ayakkabı giydir, sonra da o cilalı zemine koy, puf!"

Madeline ayağını kaldırıp kuşkuyla o şekilsiz ev mokasenlerine baktı. Önceki kışlarda, hem Circle City'de hem de Forty Mile'da birçok gece benzer şeylerle dans etmişti ve sorun olmamıştı. Ama şimdi, eh, eğer yanlış bir şey varsa, bilecek olan Malemute Kid'di, o değil.

Ama Malemute Kid biliyordu ve ölçülerinden de gözü çok keskindi; bu yüzden eldivenlerini giydi, başlığını taktı ve tepeden aşağıya, Bayan Eppingwell'i ziyaret etmeye gitti. Kocası, Clove Eppingwell yüksek rütbeli hükümet görevlilerinden biri olarak toplumda önemli bir yere sahipti. Kid bir gece, Genel Valinin Balosunda, kadının küçük ayaklarını fark etmişti. Ve kadının güzel olduğu kadar düşünceli olduğunu da bildiğinden, ondan bir iyilik istemekte bir sorun yoktu.

Döndüğünde, Madeline bir süreliğine iç odaya çekildi. Yeniden ortaya çıktığında, Prince şaşırmıştı.

"Vay canına!" diye yutkundu. "Kimin aklına gelirdi ki! Küçük cadı! Kız kardeşim ..."

"O, bir İngiliz kızı," diye sözünü kesti Malemute Kid, "ve bir İngiliz ayağına sahip. Kız küçük ayaklı bir ırktan geliyor. Mokasenler bunları sağlıklı bir şekilde geliştirmiş, küçüklüğünde köpeklerle koşmadığı için de şekilleri bozulmamış."

Ama bu açıklama Prince'in hayranlığını yatıştırmayı kesinlikle başaramamıştı. Harrington'ın ticari içgüdüleri de yara almıştı ve zarifçe şekillenmiş ayakla bileğe bakarken, aklından o sefil liste geçti: "Bir tüfek, bir battaniye, yirmi şişe ateş suyu."

Madeline bir kralın karısıydı, sarı hazinesi böyle bir sürü moda ürününü almaya yetecek bir kralın;

ama hayat boyunca ayakları kırmızı boyalı mus derisinden başkasını görmemişti. Başta beyaz saten terliklere dehşet içinde bakmıştı; ama şimdi adamların gözlerinde beliren ve erkeksi bir ifadeyle parlayan hayranlığı çabucak fark etmişti. Yüzü gururla ateş kesti. Kadınsı güzelliği bir an için onu sarhoş etse de çok geçmeden; giderek artan bir küçümsemeyle fısıldadı: "Ve bir tüfek, bozuk!"

Böylece eğitim devam etti. Her gün Malemute Kid kızı duruşunu düzeltmeyi ve adımlarını kısaltmayı hedefleyen yürüyüşlere çıkartıyordu. Kimliğinin ortaya çıkması tehlikesi çok düşüktü, çünkü Cal Galbraith ve diğer Eskiler bu topraklara üşüşmüş olan birçok yabancının arasında kaybolmuş çocuklar gibiydiler. Üstelik, Kuzeyin donunun dili acıydı ve güneyin yumuşak kadınları, onun ısıran okşayışından korunmak için branda maskeler kullanmaya eğilimliydiler. Yüzleri kapatılmış ve bedenleri sincap derisi parkalara sarınmış olduğundan, bir anneyle kızı sokakta karşılaşsalar bile birbirlerini tanımadan geçer giderlerdi.

Eğitim hızla ilerledi. Başlangıçta yavaştı ama sonra ani bir hızlanma kendisini gösterdi. Bu Madeline'in beyaz saten terlikleri denediği ve böylece kendini bulduğu an başladı. Sahip olmuş olabileceği herhangi bir doğal özsaygının dışında, dönek babasının gururu da o anda doğmuştu. O ana dek kendisini yabancı ırktan, düşük nitelikli ve alicenap efendisinin satın aldığı bir kadın olarak görüyordu. Kocası ona, kendisinin herhangi bir içkin erdemi olmaksızın onu tanrısal bir kademeye yükselten bir tanrı gibi görünüyordu. Ama Genç Cal doğduktan sonra bile adamın halkından ol-

madığını unutmamıştı. Ve adam bir tanrı olduğuna göre, hemcinsi kadınlar da tanrıçalar olmalıydılar. Kendisiyle onlar arasındaki tezadı görebilirdi ama hiçbir zaman karşılaştıramazdı. Aşinalık küçümsemeye neden olabilirdi; ama ne kadar olursa olsun, nihayetinde bu gezginci beyaz adamları anlamayı ve değerlendirmeyi başarmıştı.

Doğru, zihni bilinçli çözümleme için bulanıktı ama böylesi konularda kadınca görüş berraklığına sahipti. Terliklerin gecesi, üç erkek dostunun çarpıcı, açık hayranlığını ölçmüştü ve ilk kez olarak karşılaştırma olasılığı doğmuştu. Kız kardeşlerinin tanrısallığı dağılana kadar, kendisini onların standartlarıyla değerlendirmişti. Ne de olsa, onlar yalnızca birer kadındı ve neden onların ortasında kendisiyle gururlanmasındı ki? Eksik olduğunu öğrendiği şeyleri yaparak ve zayıflıklarının bilincine vararak güçlendi. Ve o kadar güçlü bir şekilde çabaladı ki üç eğitmeni sık sık gece geç saatlere kadar kadının ebedi esrarı karşısında şaşkınlığa uğruyorlardı.

Böylece Şükran Günü Gecesi yaklaşmaya başladı. Ara sıra Bettles, Stuart Irmağından Genç Cal'ın sağlığı üzerine haberler gönderiyordu. Dönüş zamanı yaklaşmaktaydı. Birçok kez, habersiz bir ziyaretçi müziği ve ritmik ayak seslerini duyup içeri giriyor ama yalnızca kemanı gıcırdatan Harrington ve tempo tutan ya da tartışmalı bir adım üzerine konuşan diğer ikisini görüyordu. Madeline hiç ortada görünmüyor, çünkü aceleyle arka odaya kaçmış oluyordu.

Böyle bir gecede Cal Galbraith geldi. Stuart Irmağından cesaretlendirici haberler daha yeni gelmişti

ve Madeline de kendini aşıyordu – yalnızca yürüyüş, duruş ve zarafet olarak değil, kadınca çapkınlıkta da. Hızlı hazırcevaplığa dalmışlardı ve kadın kendisini çok parlak bir biçimde savunmuş ardından da anın ve kendi gücünün sarhoşluğuna kapılarak, onları çok şaşırtıcı bir başarıyla sindirip, hâkim olmuş, ikna etmiş ve üstünlük taslamıştı. Ve içgüdüsel olarak, istemeksizin, güzelliğine, bilgeliğine, iradesine değil, kadınlarda bulunup da erkeklerin teslim olduğu ama adlandıramadığı o tanımlanamaz şeye boyun eğmişlerdi.

O ve Prince gecenin son dansıyla dönüp dururken, herkes saf bir keyifle kendinden geçmişti. Harrington anlatılamaz süslemelere dalıyor, kendini tamamen bırakmış olan Malemute Kid de saplı süpürgeyi kapmış, kendi başına çılgınca dönüşler icra ediyordu.

O anda kapı sert bir patırtıyla vuruldu ve hızlı bakışları sürgünün kalktığını fark etti. Ama öncesinde de benzeri durumları atlatmışlardı. Harrington bir nota bile kaçırmadı. Madeline açık kapıdan öteki odaya fırladı. Süpürge hızla yatağın altına atıldı ve Cal Galbraith ve Louis Savoy kafalarını içeri uzattıklarında, Malemute Kid ve Prince birbirlerine sarılmış bir halde İskoç dansı yapıyorlardı.

Kural olarak, Kızılderili kadınlar arasında zorlamayla bayılmak gibi bir uygulama yoktur ama Madeline hayatında olmadığı kadar bayılmaya yaklaşmıştı. Bir saat boyunca yerde diz çöktü ve gök gürültüsü gibi aşağı yukarı gürleyen erkek seslerini dinledi. Çocukluk melodilerinin aşina notaları gibi, kocasının sesinin her iniş çıkışı ve hamlesi üzerinden geçerken kalbinin çırpmasına, dizlerinin güçten düş-

mesine ve nihayet kapıya yaslanıp neredeyse bayılmasına neden oldu. Nihayet kocası gitmek için kalktığında, kadının ne görebiliyor ne de duyabiliyor olması da iyi olmuştu.

"Circle City'ye ne zaman döneceksin?" diye öylesine sordu Malemute Kid.

"Bu konuyu çok da düşünmedim" diye yanıt verdi adam. "Buzlar çözülene kadar gitmem sanırım."

"Ya Madeline?"

Bu soru üzerine yüzü kızardı ve gözleri hızla donuklaştı. Malemute Kid, insanları bu kadar tanıyor olmasa, bu nedenle onu aşağılayabilirdi. Ama tiksintisi bu topraklara gelen ve yalnızca yerli kadınların mevkilerini istismar etmekle yetinmeyip erkeklerin kafalarına temiz olmayan fikirler sokarak onları utanca sürükleyen eşlere ve kızlara yöneldi.

"Sanırım iyidir," diye aceleyle ve özür dilercesine yanıtladı Circle City kralı. "Tom Dixon işlerimin başına geçti, biliyorsun ve eşimin istediği her şeyi alması için gerekenleri yapıyor."

Malemute Kid elini onun koluna dayamış ve susturmuştu. Dışarı çıktılar. Tepelerinde, kuzey ışıkları, muhteşem bir güzellik, renk mucizeleri saçıyordu; altlarında da uykuya dalmış kent uzanmaktaydı. Çok aşağılarda tek bir köpek ses verdi. Kral yeniden konuşmaya başladı ama Kid sessizlik için bastırdı. Ses çoğaldı. Arka arkaya köpekler bağırmaya başladılar ve sonunda tam bir koro avaz avaz geceyi yırttı. Bu garip şarkıyı ilk kez duyan kişiye, Kuzey Topraklarının ilk ve en büyük sırrı açıklanmış olur; sık sık duyanlar içinse aslında kaçırılmış fırsatların

vakur matem çanıdır. Bu, eziyet çeken ruhların feryadıdır, çünkü bunda Kuzeyin mirası, sayısız kuşağın acısı, dünyada yanılgıya düşen tüm insanların uyarısı ve ağıtı yatmaktadır.

Bu koro yarım hıçkırıklarla yatışıp giderken, Cal Galbraith hafifçe titredi. Kid adamın düşüncelerini açıkça okumuş ve onunla birlikte tüm o yorucu kıtlık ve hastalık günlerine geri dönmüştü; ve adamın yanında sabırlı Madeline de vardı, acıları ve felaketlerini paylaşan, hiç kuşku duymayan, hiç yakınmayan. Zihninin retinası bir dizi katı ve berrak görüntüyle titreşirken geçmişin eli, ağır parmaklarla kalbini çekiştirdi. Bu psikolojik bir andı. Malemute Kid neredeyse yedekteki kartını oynayıp oyunu kazanmak üzereydi; ama o aşamada ders henüz çok yumuşaktı, bu yüzden vazgeçti. Bir sonraki an el sıkışmışlardı ve tepeden aşağıya inen Kralın boncuklarla süslenmiş mokasenleri kardan itiraz sesleri çıkartıyordu.

Yıkılmış Madeline bir saat önceki, bulaşıcı kahkahası ve yükselmiş rengiyle parlayan gözleri eğitmenlerine zamanı unutturan haşarı yaratıktan çok başka bir kadındı. Güçsüz ve cansız bir halde Prince ve Harrington tarafından yerleştirildiği iskemlede öylece oturuyordu.

Malemute Kid iç çekti. Böyle olmayacaktı. Kocasıyla karşılaşma anı geldiğinde, işleri keyfi bir zalimlikle götürmeliydi. Üstelik bunu beyaz kadınların yaptığı gibi yapması da çok önemliydi, yoksa zafer kesinlikle bir zafer olamazdı. Bu yüzden onunla sertçe ve lafı dolandırmadan konuşarak ve onu kendi cinsinin zayıflıklarıyla tanıştırdı; ta ki erkeklerin ne kadar

ilkel bir akla sahip olduğunu ve kadınlarının sözünün neden yasa olduğunu anlayana kadar.

Şükran Günü Gecesi'nden birkaç gün önce, Malemute Kid Bayan Eppingwell'e bir ziyarette daha bulundu. O da hemen kadınsı süslerini gözden geçirdi, P. C. Şirketinin kuru mallar bölümüne uzun bir ziyarette bulundu ve Kid'le birlikte Madeline ile tanışmaya gitti. Bunun ardından, kulübenin o zamana kadar hiç görmediği türden bir dönem yaşandı ve kesme, uydurma, teyelleme, dikme ve buna benzer bir sürü muhteşem ve bilinmeyen etkinlik sırasında erkek komplocular sık sık oralardan uzaklaştırıldılar. Böylesi zamanlarda Opera Binası çifte fırtına kapılarını onlara açtı. O kadar sık baş başa verdiler ve garip şeylerin şerefine o kadar derinden içtiler ki salonda bulunan diğerleri hesaba sığmaz zenginliklere sahip bilinmeyen dere yataklarının kokusunu aldılar. Birçok çiçakonun ve en azından Eskilerden birinin, ilk belirtide hemen ize atılmak üzere panik çantalarını barın arkasında sakladığı biliniyordu..

Bayan Eppingwell becerikli bir kadındı; bu nedenle, Şükran Günü Gecesi'nde Madeline'i eğitmenlerine teslim ettiğinde, kadın o kadar değişmişti ki neredeyse ondan korktular. Prince bir Hudson Bay battaniyesini kadının etrafına yalandan çok gerçek görünen yapmacık bir reveransla kızın üzerine sararken, kadının kolunu kapmış olan Malemute Kid alışılmış akıl hocalığına devam etmeyi hayli zor buldu. Alışveriş listesi hâlâ kafasında dolanmakta olan Harrington arkadan takip ediyordu ve kasabaya girilene kadar ağzını açmadı. Opera binasının arka kapısına geldiklerinde

battaniyeyi Madeline'in omuzlarından aldılar ve kara serdiler. Prince'in mokasenlerini çıkartan Madeline battaniyenin üzerine yeni saten terlikleriyle çıktı. Maskaralık son haddindeydi. Kadın bir an tereddüt etti ama kapıyı açıp onu içeri itekleyiverdiler. Sonra da binanın etrafını koşarak dolanıp ön kapıdan girdiler.

III

"Freda nerede?" diye sordu Eskiler; hatta çiçakolar da aynı şiddetle Freda'nın kim olduğunu soruyorlardı. Balo salonu onun adıyla çınlıyordu.

Kadının adı herkesin dudaklarındaydı. Saçları kırlaşmış "ekşi maya oğlanları", yeni konumlarından gurur duyan madenlerdeki gündüz işçileri ya şık giyimli yumuşak ayaklarını yere bastırıp belagatle yalan söylüyorlardı –"ekşi maya oğlanları" gerçeklerle oynamakta gerçekten yaratıcıydılar– ya da cehaletlerinden dolayı onlara vahşice içerlemiş bakışlar atıyorlardı. Yukarı ve Aşağı Topraklardan belki de kırk kral oradaydı ve her biri de kendisini sıcak iz üzerinde görüyor ve yargısını bölgenin sarı tozuyla sağlamca destekliyordu. Tartının başında durup da torbaları tartma görevi yüklenmiş olan adama bir yardımcı gönderilirken, kumarbazların çoğu, şansın kuralları parmaklarının ucunda, arazide ve gözdeleriyle alımlı kayıtlar hayal ettiler.

Hangisi Freda'ydı? "Yunan Dansöz"ün birçok kez ortaya çıkartıldığı sanıldı ama her keşif iddiacı çemberinde paniğe ve olayı kısıtlamak isteyenlerin yeni bahisçileri çılgınlar gibi izlemelerine yol açtı. Malemute

Kid bu avla ilgilenmişti ve onun ileriye çıkması, hepsi de onu tanıyan katılımcılar arasında gürültülü bir şekilde selamlandı. Kid'in ayak oyunlarını iyi ayırt eden bir gözü, seslerin kıvraklığını yakalayan da bir kulağı vardı ve kişisel tercihi "Kuzey Işıkları" olarak parıldayan muhteşem bir yaratıktan yanaydı. Ama Yunan Dansöz onun nüfuzu için bile fazla iyiydi. Altın avcılarının çoğunluğu teşhislerini, odadakilerin en zarifi ve dolayısıyla Freda Moloof'tan başkası olamayacak olan "Rus Prenses"ten yana yapmışlardı.

Bir dörtlü dans sırasında, bir tatmin uğultusu yükseldi. Keşfedilmişti. Önceki balolarda, "hep birlikte" figürler sırasında, Freda kendisine özgü, taklit edilemez bir adım ve varyasyon göstermişti. Bu figür sırasında, "Rus Prenses" bacak ve gövdesine o eşsiz ritmi verdi. Bir "ben-söylemiştim" korosu tavandaki kirişleri inletti ama o da ne! "Kuzey Işıkları" ve başka bir maskeli dansçı, "Kutbun Ruhu" da aynı numarayı aynı maharetle tekrarlıyordu. Ve ikizler "Güneş Köpekleri" ve bir de "Buz Kraliçesi" onları izleyince, tartıdaki adamın yardımına ikinci bir yardımcı gönderildi.

Bettles bu heyecanın ortasında yoldan geldi ve bir buz tufanıyla üstlerine indi. Uyumlu kaşları kafasını salladıkça çağlayan gibi dökülüyordu; hâlâ buzu çözülmemiş bıyıkları elmaslarla bezeli gibiydi ve değişken renklerle ışığı yansıtıyordu; uçuşan ayaklar da mokasenlerinden ve Alman çoraplarından dökülen buz parçalarının üzerinde kayıyordu. Kuzey Topraklarındaki dans oldukça gayri resmi bir olaydır, derelerin ve izlerin insanları bir zamanlar sahip olmuş

olabilecekleri titizliği kaybetmişlerdi ve yalnızca en üst düzey resmi çevrelerde usullere uyuluyordu. Burada, sınıf bütün özelliğini kaybetmişti. Milyonerlerle dilenciler, köpek sürücüleriyle atlı polisler "merkezdeki hanımlarla" el ele tutuşuyor, daire çevresinde dönüp çok dikkat çekici şekillerde hoplayıp zıplıyorlardı. Zevkleri ilkel, gürültücü ve sert bu insanlar kabalık etmiyor, daha ziyade en cilalı nezaketten daha sahici, basit bir şövalyelik sergiliyorlardı.

"Yunan Dansöz"ü arayışı sırasında, Cal Galbraith çoğunluğun kuşkularının odaklandığı "Rus Prenses" ile aynı sette yer almayı başarmıştı. Ama onu bir dans boyu sürükledikten sonra, milyonları üzerine bahse girmeye hazırdı ki onun Freda olmaması bir yana kollarını da evvelce beline dolamışlığı vardı. Nerede ve ne zaman söyleyemiyordu ama o şaşırtıcı aşinalık duygusu adamı öyle bir sarmıştı ki dikkatini onun kimliğini keşfetmeye yöneltti. Malemute Kid ara sıra Prensesi onun elinden alıp birkaç tur dönüp heyecanlı bir tonda birkaç sözcük fısıldaşacağına, ona yardımcı olabilirdi. Ama "Rus Prenses"e en gayretli şekilde kur yapan Jack Harrington oldu. Cal Galbraith'ı bir kenara çektiğinde, kadının kim olabileceği yolunda çılgınca tahminler öne sürüp kadının kalbini kazanacağını iddia etti. Bu Circle City kralını ateşlendirdi, çünkü erkek doğası gereği tek eşli değildir ve o da bu yeni maceranın peşinde hem Madeline'i hem de Freda'yı unutmuştu.

Kısa sürede "Rus Prenses"in Freda Moloof olmadığı söylentisi yayıldı. İlgi derinleşti. Karşılarında yeni bir muamma vardı. Bulamıyorlardı ama Freda'yı ta-

nıyorlardı ve şimdi karşılarında buldukları fakat tanımadıkları birisi vardı. Kadınlar bile kim olduğunu çıkartamıyorlardı ve onlar kamptaki bütün iyi dansçıları bilirlerdi. Birçoğu onun resmi gruptan, aptalca bir kaçamak yapan birisi olduğuna karar verdi. Birkaçı da maskeler çıkartılmadan ortadan kaybolacağını öne sürdü. Başkaları da onun Kansas City Star gazetesinin bir kadın muhabiri olduğunu ileri sürdü, sütunu doksan dolardan onlar üzerine yazılar yazacaktı.

Saat birde bütün çiftler sahneye çıktı. Kahkahalar ve tasasız çocuklarda bulunan keyif çığlıkları arasında maskeler çıkartılmaya başladı. Maskeler ardı ardına çıkartılırken, Ah'lar ve Oh'lar eksik olmuyordu. Parıltılı "Kuzey Işıkları" topluluğun çamaşırlarını yıkamaktan elde ettiği geliri ayda beş yüz dolar civarında olan güçlü bir zenci kadındı. İkiz "Güneş Köpekleri"nin üst dudaklarında bıyıkları vardı ve El Dorado krallarından Fraction biraderler oldukları görüldü. En önde gelen ve maskelerini çıkartmakta en yavaş davranan setlerden birinde Cal Galbraith ve "Kutbun Ruhu" bulunuyordu. Karşılarında da Jack Harrington ve "Rus Prensesi" vardı. Geri kalanlar belli olmuştu ve "Yunan Dansöz" henüz ortaya çıkmamıştı. Cal Galbraith, çığlıklara yanıt verip partnerinin maskesini çıkarttı. Freda'nın muhteşem yüzü ve parlak gözleri ortaya çıktı. Bir uğultu yükseldi ve "Rus Prenses"in yeni ve sürükleyici esrarı tarafından bastırıldı. Onun yüzü hâlâ saklıydı ve Jack Harrington onunla debeleniyordu. Dansçılar beklentiyle parmak uçlarında zıplıyorlardı. Jack, kadının güzel kostümünü kabaca parçaladı ve o zaman, ancak o zaman katı-

lımcılar patladı. Şaka gibiydi. Bütün gece tabulaştırılmış bir yerli kadınla dans etmişlerdi.

Ama bilenler, ki sayıları çoktu, aniden durdular ve odaya bir sessizlik çöktü. Cal Galbraith odayı öfkeyle ve uzun adımlarla aşıp Madeline'le Chinook dilinde konuşmaya başladı. Ama kadın duruşunu koruyordu, belli ki bütün gözlerin kendisine yönelmiş olmasına aldırmıyordu ve ona İngilizce yanıt verdi. Ne korku ne de kızgınlık gösterdi ve Malemute Kid genç kadının iyi yetiştirilmiş sükûneti karşısında kıkırdadı. Kral şaşkına dönmüş, kendini yenilgiye uğramış hissediyordu; sıradan Siwash karısı onu aşmıştı.

"Gel!" diyebildi sonunda. "Eve gel."

"Özür dilerim," diye yanıtladı kadın, "Akşam yemeğini Bay Harrington'a söz vermiştim. Üstelik söz verilmiş danslar daha bitmedi."

Harrington ona eşlik etmek üzere kolunu uzattı. Arkasını dönmek konusunda herhangi bir tereddüt göstermedi ama Malemute Kid o sırada yaklaşmıştı. Circle City Kralı donup kalmıştı. İki kez el kemerine yöneldi ve iki kez Malemute Kid atılmaya hazırlandı; ama uzaklaşan çift tabağı beş dolardan konserve istiridyelerin sıralandığı yemek odası kapısına doğru yöneldi.

Kalabalık hissedilir şekilde iç çekti, çiftler halinde bölünüp onları izledi. Freda somurttu ve Cal Galbraith'la yürüdü; ama kadın keyifli ve sivri dilliydi, adamın hesabına istiridyeleri de götürüyordu. Ne dediğinin önemi yoktu ama adamın suratı sırasıyla bir kırmızı bir beyaz oluyor, sürekli ve sertçe kendi kendine küfrediyordu.

Yemek salonunda bin türlü ses çıkıyordu ama Cal Galbraith karısının masasına yöneldiğinde bu sesler kesiliverdi. Maskeler açıldığından beri önemli miktarda toz sonucun ne olacağı üzerine yatırılmıştı. Herkes nefesini tutmuş, ilgiyle izliyordu.

Harrington'ın mavi gözleri sabitti ama sarkan örtünün altında dizinde bir Smith & Wesson dayalıydı. Madeline başını kaldırıp baktı, öylesine, fazla ilgi göstermeden.

"Bir sonraki dansı bana bahşeder misiniz?" diye kekeledi Kral.

Kralın karısı elindeki karta baktı ve başını eğdi.

BİR KUZEY MACERASI

Kızaklar, kolanların çatırtısına ve önderlerin zillerinin şıkırtısına dair ebedi ağıtlarını yakıyordu; ama adamlar ve köpekler yorulmuştu ve seslerini çıkartmıyorlardı. İz, yeni yağmış kardan ağırlaşmıştı, uzağa gelmişlerdi ve kızak demirleri, üstlerinde taş gibi donmuş mus parçalarıyla çözülmemiş zemine sıkıca tutunuyor ve neredeyse insani bir inatla direniyordu. Karanlık çöküyordu ama bu akşam kamp kurulmayacaktı. Kar hareketsiz havada nazikçe dökülüyordu, lapa lapa değil, minik ve zarif buz kristalleri şeklinde. Çok ılıktı, sadece sıfırın altında on dereceydi ve adamlar hiç aldırmıyordu. Meyers ve Bettles kulaklıklarını kaldırmış, hatta Malemute Kid eldivenlerini bile çıkartmıştı.

Öğleden sonranın erken saatlerinde köpekler yorulmuştu ama şimdi taze bir zindelik göstermeye başlamışlardı. En akıllı olanlarda belli bir huzursuzluk vardı; koşumların kısıtlamasına karşı bir sabırsızlık,

kararsız bir atiklik, burundan çekilen nefesler, kulakların kıpırdaması. Bunlar daha ağırkanlı kardeşlerine kızdılar, arka taraflarını sinsice ısırarak onları dürttüler. Böylece azarlananlar da onlara katıldı ve salgının yayılmasını sağladılar. Nihayet, en öndeki kızağın önderi sert bir tatmin çığlığı attı, kara daha bir eğilerek kendisini ileri attı. Gerisi de onu izledi. Kayışlar odaklanıyor, koşumlar geriliyordu; kızaklar ileri atılırken adamlar da oklara asıldılar ve kızakların altında kalmamak için adımlarını hızlandırdılar. Günün yorgunluğundan silkelendiler ve köpekleri cesaretlendirmek için haykırdılar. Hayvanlar da keyifli çığlıklarla yanıt verdiler. Çöken karanlığın içinde hızla ilerliyorlardı.

"Cee! Cee!" diye arka arkaya bağırdı adamlar, kızakları aniden ana izi bırakmış, rüzgârı yandan alan yelkenliler gibi kızaklarını yana yatırmışlardı.

Ardından da ışıklı pencereye doğru yüz metrelik bir koşu başladı, bu da kulübe, gürüldeyen Yukon sobasının ve dumanı tüten çaydanlıkların öyküsü demekti. Ama kulübe işgal edilmişti. Altmış kadar husky meydan okurcasına havladı ve birçok kürklü şekil ilk kızağı çeken köpeklerin üzerine atıldık. Kapı ardına kadar açıldı ve Kuzeybatı Polisinin kırmızı urbasını giymiş bir adam diz boyu kızgın hayvanların arasına daldı; bir köpek kamçısının sap tarafıyla sakin ve adilce yatıştırıcı adaletini dağıttı. Sonrasında, adamlar el sıkıştılar; ve bu vesileyle de Malemute Kid kendi kulübesine bir yabancı tarafından buyur edilmiş oldu.

Onu karşılamış olması gereken ve evvelce sözü edilen Yukon sobasıyla sıcak çaydan sorumlu olan Stanley Prince misafirleriyle meşguldü. Bunlar bir

düzine kadardılar, Kraliçenin yasalarını uygulamak ve postasını dağıtmakla sorumlu ne idüğü belirsiz bir kalabalık. Çok çeşitli ırklardandılar ama sürdürdükleri ortak yaşamları onları belli bir tipe sokmuştu: Sıska ve sırım gibiydiler, doğanın sertleştirdiği kasları, güneş yanığı yüzleri ve parlak gözlerini kırpmadan samimiyetle ileriye bakan tereddütsüz ruhları vardı. Kraliçenin köpeklerini sürüyor, düşmanlarının yüreklerine korku salıyor ve onun cılız ücretini alıyorlardı, mutluydular. Hayat görmüşler, işler başarmışlar, mucizeler yaşamışlardı; ama bunu bilmiyorlardı.

Ve sanki evlerindeler gibi çok rahattılar. İçlerinden ikisi Malemute Kid'in yatağına uzanmış halde Fransız atalarının Kuzeybatı topraklarına ilk girdikleri ve Kızılderili kadınlarıyla karşılaştıkları günlerde söyledikleri şansonları söylüyorlardı. Bettle'ın yatağı da benzer bir işgale uğramıştı ve üç ya da dört gürbüz *voyageur* ayaklarını battaniyelerinin altına sokmuş, Wolseley'in Hartum yolunda savaşırken tekne alayında hizmet etmiş içlerinden birinin anlattığı öyküyü dinliyorlardı. Ve o yorulduğunda bu kez de bir kovboy, Buffalo Bill Avrupa başkentlerinde turnedeyken gördüğü sarayları, kralları, hanımefendileri ve beyefendileri anlatıyordu. Bir köşede iki melez, kaybedilmiş bir savaşın iki silah arkadaşı, koşumları tamir ediyor ve Kuzeybatının ayrılıkla yanıp tutuştuğu, Louis Reil'in kral olduğu günlerden söz ediyorlardı.

Kaba hareketler ve daha da kaba şakalar gidip geliyor, karada ya da nehirde yaşanan büyük tehlikelerden sıradan şeylermiş gibi söz ediliyor; bu konulara

ancak bir mizah kırıntısı veya komik bir olay münasebetiyle giriliyordu. Prince, tarihin yazılışını bizzat görmüş olan, büyük ve romantik maceralara gündelik yaşamın sıradanlığı ve tesadüfleri gibi bakan bu taçsız kahramanlara kapılıp gitmişti. Hiç umursamaksızın kıymetli tütününü elden ele dolaştırıyor, onun şerefine hatıraların paslı zincirleri çözülüyor ve unutulmuş maceralar canlandırılıyordu.

Sohbet durulup yolcular son pipolarını doldurup sıkı sıkı bağlanmış uyku kürklerini çözdüklerinde, Prince daha fazla bilgi almak için arkadaşına sokuldu.

"Eh, kovboyun ne olduğunu biliyorsun," dedi Malemute Kid, mokasenlerini çözerken, "ve onun yatak arkadaşının Britanyalı kanını fark etmek de çok zor değil. Gerisine gelince, hepsi de *coureurs de bois*[1] çocukları, kim bilir başka hangi kanla karışmışlar. Kapının yanında kıvrılan ikisiyse sıradan melez ya da *bois brulés*.[2] Şu bükülmüş yün atkılı adamın –kaşlarına ve çenesinin kıvrımına dikkat et– belli ki annesinin dumanlı çadırına bir İskoç girmiş. Ve şu başının altına pelerinini sokan yakışıklı adam bir Fransız melezi, konuşmasını duydun; yanındaki iki kızılderiliyi hiç sevmez. Biliyor musun, melezler Reil'in komutasında ayaklandığında, safkanlar barışı korudular ve o zamandan beri de aralarında pek sevgi falan yoktur."

---

1 *coureur de bois:* Fransızca "ormanda dolaşan" anlamına gelen bu deyim Kanada Kuzeybatısında yaşayan bağımsız kürk tüccarlarını anlatır –çn.

2 *bois brulé*: Fransızca "yanık odun" anlamına gelen bu deyim, Kanada ile Birleşik Devletler sınırındaki Red River bölgesinden, genellikle Fransız baba ve Kızılderili anneden doğma melezleri anlatır –çn.

"Ama diyorum ki, sobanın başındaki şu suratsız adam da kim? Yemin ederim ki İngilizce bilmiyor. Bütün gece boyunca ağzını bıçak açmadı."

"Yanılıyorsun. Yeterince İngilizce biliyor. Dinlerken gözlerini izledin mi? Ben izledim. Ama diğerleriyle bir yakınlığı falan yok. Kendi lehçelerini konuşurlarken onları anlamadığını görebilirsin. Ben de ne olduğunu merak ettim. Haydi öğrenelim."

"Sobaya birkaç odun at," diye buyurdu, sesini yükseltip doğrudan söz konusu adama bakan Malemute Kid.

Adam hemen denileni yaptı.

"Bir yerlerde disipline alışmış," diye yorumladı alçak sesle Prince.

Malemute Kid başını sallayarak onayladı; çoraplarını çıkarttı ve yatan adamların arasından sobaya doğru yollandı. Sonra ıslak çoraplarını başka çorapların arasına astı.

"Dawson'a ne zaman varmayı düşünüyorsunuz?" diye tereddütle sordu.

Adam yanıt vermeden önce onu şöyle bir süzdü. "Yetmiş beş mil diyorlar. Demek ki? Belki iki gün..."

Hafif bir aksan fark ediliyordu ama sözcükler ya da ifadede bir tereddüt yoktu.

"Uzun süredir mi buralardasın?"

"Hayır."

"Kuzeybatı toprakları mı?"

"Evet."

"Orada mı doğdun?"

"Hayır."

"Peki, nerede doğdun o zaman? Bunlardan biri

değilsin." Malemute Kid eliyle köpek sürücüleriyle Prince'in yatağına girmiş olan iki polisi gösterdi. "Nereden geliyorsun? Seninki gibi yüzleri evvelce de görmüştüm ama tam olarak nerede hatırlayamıyorum."

"Seni tanıyorum," dedi adam alakasızca yanıt verip Malemute Kid'in sorularının yönünü anında değiştirerek.

"Nereden? Beni hiç gördün mü?"

"Hayır; ortağın, rahip, Pastilik, uzun zaman önce. O sordu bana, gördüm mü hiç Malemute Kid'i diye. O bana kök söktürdü. Durmadım çok. Sen duydun mu onu benden söz ederken?"

"Ah, sen susamuru derilerini köpeklerle takas eden adamsın."

Adam başını sallayarak onayladı, piposunu söndürdü ve konuşmaya devam etmekteki isteksizliğini göstermek üzere kürklerine sarıldı.

Malemute Kid de yağ lambasına üfledi ve Prince'in yanına, battaniyelerin altına süzüldü.

"Neymiş adam?"

"Bilmem; bir şekilde lafımı çevirdi, sonra istiridye gibi içine kapandı. Ama senin merakını uyandıracak bir adam. Ondan söz edildiğini duymuştum. Sekiz yıl önce bütün sahil onu merak ediyordu. Bir şekilde esrarengiz biri biliyor musun? Kışın ortasında Kuzeyden gelmiş, buradan binlerce kilometre uzakta, Bering Denizi kıyısında, sanki peşinde şeytan varmış gibi gidiyormuş. Kimse nereden geldiğini öğrenemedi ama uzaktan geliyor olmalı. Golovin Körfezindeki İsveç Misyonuna yiyecek almaya gelip de güneyin yo-

lunu sorduğunda fena halde yol yorgunuymuş. Onun haberini sonradan aldık. Sonra kıyı boyunu terk etti, doğrudan Norton Boğazının yolunu tuttu. Feci hava şartları, kar fırtınaları, güçlü rüzgârlar; ama bin kişinin öleceği yerden kurtulup çıktı ve St. Michael'ı ıskalayıp Pastilik'te karayı buldu. İkisi dışında bütün köpeklerini kaybetmişti ve neredeyse açlıktan ölmek üzereydi.

"Devam etmeye o kadar istekliydi ki Peder Roubeau istemeden de olsa ona gereken malzemeleri sağladı; ama ona köpek veremezdi, çünkü kendisi de bir yolculuğa çıkmak için benim gelmemi bekliyordu. Bay Odysseus hayvansız yola çıkmayacak kadar işi biliyordu ve günlerce homurdanarak ortalıkta dolandı. Kızağında çok iyi işlenmiş birkaç deri vardı, deniz susamurları, biliyorsun, ağırlığınca altın eder. Aynı zamanda Pastilik'te yaşlı cimri bir Rus tacir vardı, fazladan köpekleri olan. Eh, çok da pazarlık etmediler ama Yabancı yeniden güneye doğru yola çıktığında, hızlı bir köpek takımının arkasındaydı. Bay Cimri de bu arada susamuru derilerini almıştı. Gördüm onları ve muhteşemdiler. Hesapladık da köpeklerin tanesini beş yüze almış olmalı. Üstelik Yabancı da deniz susamurunun fiyatını bilmiyor değildi; o da bir tür kızılderiliydi ve konuştuğu çok az sözcükten, beyazların arasında yaşadığı anlaşılıyordu.

"Buzlar denizden kalktığında, Nunivak Adasından yiyecek için oraya gittiği haberi geldi. Sonra ortadan kayboldu ve bu sekiz senedir onu ilk görüşüm. Peki, nereden geldi? Ya da orada ne yapıyordu? Neden oradan gelmişti? O bir Kızılderili, nereden geldiğini hiç

kimse bilmiyor ve disiplinli ki bu da Kızılderililerde alışıldık bir şey değil. Al sana çözülecek başka bir Kuzey esrarı, Prince."

"Çok teşekkürler ama zaten elimde çok fazlası var" diye yanıtladı Prince.

Malemute Kid derin derin nefes almaya başlamıştı bile; ama genç maden mühendisi derin karanlığa gözlerini dikti, kanını kaynatan garip heyecanın geçmesini bekledi. Hatta uykuya daldığında bile beyni çalışmayı sürdürdü ve şimdi de o beyaz bilinmezlikte dolaşıyor, köpeklerle sonsuz izler boyunca geziniyor ve adamların yaşadığını, çok çalıştıklarını ve adam gibi öldüklerini görüyordu.

***

Ertesi sabah, gün ışımadan saatler önce, köpek sürücüleri ve polisler Dawson'a doğru yola çıktılar. Ama göründüğü kadarıyla Majestelerinin çıkarlarını gözeten ve daha aşağı yaratıklarının kaderlerine hükmeden güçler, bu postacılara dinlenme imkânı tanımıyordu, çünkü bir hafta sonra Stuart River'da belirmişlerdi ve ağır bir şekilde Salt Water için mektuplarla yüklüydüler. Köpeklerinin yerine dinlenmiş olanları konmuştu; olan biten köpeklerin gitmesi, köpeklerin gelmesiydi sadece.

Adamlar dinlenecekleri bir tür ara bekliyorlardı; üstelik şu Klondike denilen yer Kuzey topraklarının yeni bir kesimiydi ve onlar da tozun su gibi aktığı, dans salonlarının hiç bitmeyen rüyalarla çınladığı Altın Şehir'den küçük bir şeyler görmeyi arzuluyorlardı. Ama önceki ziyaretlerinde olduğu gibi çorap-

larını kurutup aynı keyifle pipolarını tüttürdüler, bir ya da iki cesur yürek, firar edip keşfedilmemiş Rocky Dağlarını doğuya doğru aşıp, Mackenzie Vadisinden Chippewyan topraklarındaki eski uğrak noktalarına gitme olasılığı üzerine konuştular. Hatta ikisi ya da üçü hizmet süreleri sona erdiğinde o yoldan evlerine dönmeye karar verdiler ve kentli insanlar nasıl ormanlık bir yerde tatile çıkmaktan söz ediyorsa, onlar da bu tehlikeli işe girişme planları yapmaya başladılar.

Susamuru Derilerinin Adamı, tartışmalara katılmasa bile huzursuz görünüyordu; sonunda Malemute Kid'i bir kenara çekti ve bir süre alçak sesle konuştular. Prince meraklı gözlerle onları seyrediyordu, başlıklarını ve eldivenlerini giyip dışarı çıktıklarında esrar iyice derinleşti. Geri döndüklerinde, Malemute Kid altın tartısını masanın üzerine koydu, bir buçuk kilo kadar tarttı ve Yabancı'nın çantasına aktardı. Ertesi gün grup nehirden yukarı yola çıktı ama Susamuru Derilerinin Adamı kilolarca yiyecek alıp Dawson'a doğru yollandı.

***

"Ne yapacağımı bilemedim," oldu Malemute Kid'in Prince'in sorularına yanıtı, "ama zavallı gariban herhangi bir nedenle hizmetten ayrılmak istiyordu. En azından bu onun için çok önemli gibiydi ama ne olduğunu söylemek istemedi. Anlıyorsun ya; bu, ordu gibidir; iki yıl için sözleşme imzalarsın ve ayrılmanın tek yolu parasını ödemektir. Firar edip sonra buralarda yaşayamazdı ve ısrarla ülkede kalmak istiyordu. Dawson'a gittiğinde kararını vermiş, öyle dedi; ama kimse onu tanımıyordu,

bir kuruşu yoktu ve iki kelime konuştuğu tek insan bendim. Bu konuyu vali vekiliyle görüşmüş ve benden parayı alabilmesi durumunda olacakları planlamış – borç, biliyorsun. Bir yıl sonra ödeyeceğini söyledi ve istersem, beni zengin bir şeylere katacakmış. Hiç görmemiş ama zengin olduğunu biliyormuş.

"Bir de konuştu! Baksana, beni dışarı çektiğinde, ağlamak üzereydi, yalvardı yakardı; ben kaldırana kadar karlara diz çöktü. Deli gibi laf yaptı. Bu iş için senelerdir çalıştığına ve hayal kırıklığına uğramaya dayanamayacağına yemin etti. Ne iş için olduğunu sordum ama söylemiyor. Onu izin diğer tarafında tutabileceklerini ve iki yıl Dawson'a dönemeyebileceğini, o zaman da çok geç olacağını söyledi. Hiç bu kadar telaşlanan birisini görmemiştim. Vereceğimi söylediğimde bile yerden kaldırmak zorunda kaldım. Bir maden avansı olarak almasını istedim. Aldı mı dersin? Hayır efendim. Ne bulduysa bana vereceğine, bütün hayallerin ötesinde zengin edeceğine filan yemin etti. Şimdi, bütün hayatını ve zamanını bir maden avansına bağlayan bir kişi, bulduğunun yarısını bile vermekte zorlanır. Bunun arkasında bir şey var Prince; bunu yaz bir kenara. Eğer buralarda kalırsa ondan yine haber alacağız."

"Ya kalmazsa?"

"O zaman iyi huyum bir şok yaşar ve bir buçuk kilo kadar kaybetmiş olurum."

***

Soğuk hava uzun gecelerle birlikte geldi ve Malemute Kid'in maden avansının haberi gelene kadar güneş

güney kar hattında o eski saklambaç oyununu oynamaya başlamıştı. Ve sonrasında, ocak başlarında kasvetli bir sabah Stuart Irmağının altındaki kulübesinin kapısında yükü ağır bir köpek kızağı grubu durdu. Susamuru Derilerinin Adamı oradaydı ve onunla birlikte tanrıların nasıl imal edileceğini unuttukları bir adam yürüyordu. İnsanlar Axel Gunderson'un adını anmadan şanstan, yiğitlikten ve beş yüz dolarlık altın tozundan bahsetmezlerdi; kamp ateşlerinin başındaki metanet, cesaret ve güç öyküleri de onun adı anılmadan anlatılmazdı. Ve durulan sohbet, onun kaderini paylaşan kadının lafı geçtiğindeyse ateşlenirdi.

Belirtildiği gibi, Axel Gunderson yaratılırken, tanrılar kadim zamanlardaki kurnazlıklarını anımsamışlar ve onu kalıba dünyanın genç olduğu zamanlardaki usule uygun şekilde dökmüşlerdi. İki metre on beş santim boyuyla bir Eldorado kralını andıran giysilerinin içinde herkese tepeden bakıyordu. Göğsü, boynu, kolu ve bacağı devlerinki gibiydi. Yüz elli kilo kas ve kemiği taşımak için kar ayakkabıları diğer adamlarınkinden yarım metre kadar daha uzundu. Kaba yontulmuş, güçlü, kahverengi, kocaman çenesi ve kırpmadan bakan soluk mavi gözleriyle yüzü, yalnızca gücün yasasını tanıdığını gösteriyordu. Taze mısır ipeği sarısı, buz kaplı saçları gecenin üzerinde gündüz gibi saçılarak ayı derisi ceketine dökülüyordu. Dar izde köpeklerinin önünde ilerlerken, müphem bir denizci geleneği hâlâ üzerinde kalmış gibiydi; köpek kamçısının sapını Malemute Kid'in kapısına, Norveçli bir deniz seyyahının bir şatonun kapısında içeri alınmak için gümbürdemesi gibi vurmuştu.

Prince, kadınsı kollarını sıvamış, ekşi mayalı ekmek yoğuruyor, bir yandan da üç misafiri göz ucuyla seyrediyordu; hayat boyunca bir insanın çatısı altında bir araya gelmeyecek üç misafir. Malemute Kid'in Odysseus olarak adlandırdığı Yabancı hâlâ onu büyülüyordu; ama ilgisi daha çok Axel Gunderson ve Axel Gunderson'un karısına yönelikti. Kadın bir günlük yolculuktan etkilenmişti ve kocası buzlar arasındaki zengin damarlara sahip olduğundan beri rahat kulübelere alıştığı için yorulmuştu. Adamın koca göğsüne, bir çiçeğin duvara yaslanması gibi yaslanmış, Malemute Kid'in iyi niyetli şakalarına tembelce yanıt veriyor ve derin, kara gözlerinin bakışları ara sıra Prince'i yalayıp kanının garip bir şekilde hareketlenmesine neden oluyordu. Çünkü Prince bir erkekti, sağlıklıydı ve aylardır çok az kadın görmüştü. Kadınsa ondan yaşlıydı, üstelik de Kızılderiliydi. Ama karşılaştığı bütün yerli eşlerden farklıydı: Yolculuklar etmişti, ki konuşmalardan anladığına göre, başkalarının yanında onun ülkesinde de bulunmuştu; ve adamın ırkından olan kadınların bildiği şeylerin çoğunu biliyordu, doğaları gereği bilmeleri gerekmeyen şeylerin de birçoğunu biliyordu. Güneşte kurutulmuş balıktan yemek ya da karların üzerinde yatak yapabilirdi; karmaşık yemekler hakkında çok kışkırtıcı ayrıntılarla onları şaşırtabiliyor ve çoktan unuttukları yemeklerden söz edip garip iç burukluklarına neden olabiliyordu. Musun, ayının ve küçük mavi tilkinin ya da Kuzey denizlerinin vahşi hayvanlarının usullerini biliyordu; ormanlarla ırmakların irfanında beceri sahibiydi; insanlar, kuşlar

ve hayvanlar tarafından narin kar kabuğu üzerine yazılmış öyküler onun için açık bir kitap gibiydi. Yine de Prince, Kamp Kurallarını okurken, kadının gözlerinde beliren beğeni dolu bir kırpışmayı yakalamıştı. Bu kurallar Durdurulmaz Bettles tarafından kanının kaynadığı sıralarda kaleme alınmıştı ve esprisinin veciz basitliğiyle dikkat çekiyordu. Hanımefendilerin gelmesinin öncesinde Prince bunları her zaman duvara doğru döndürürdü; ama kim tahmin edebilirdi ki bir yerli kadın. Her neyse, artık çok geç olmuştu.

İşte bu, Axel Gunderson'un karısıydı, adı ve ünü kocasınınkiyle birlikte, el ele, bütün Kuzey topraklarında dolaşan kadın. Masada, Malemute Kid eski dostluğun verdiği güvenle kadını kışkırtıyordu. Prince de yeni tanışmış olmanın verdiği çekingenliği üzerinden atmıştı. Yine de bu o eşitsiz yarışmada kadın konumunu koruyor ve kocası da nüktedanlığı yavaş olduğundan, pek karışmıyor ama onaylıyordu. Ve karısıyla gurur duyuyordu; her bakışı ve eylemi, kadının yaşamında işgal ettiği yerin büyüklüğünü gösteriyordu. Keyifli mücadelede görmezden gelinen Susamuru Derilerinin Adamı sessizce yemeğini yiyordu; diğerleri işlerini bitirdikten çok sonra iskemlesini geri itti ve köpeklerin arasına gitti. Ama yol arkadaşları da eldivenleriyle parkalarını çekip onu izlediler.

Günlerdir kar yağmamıştı ve kızaklar sıkışıp sertleşmiş Yukon yolunda buzun üzerindeymişçesine rahatlıkla kayıyordu. Odysseus ilk kızağı sürüyordu; ikincide Prince ve Axel Gunderson'un karısı geliyor, Malemute Kid ve sarı saçlı dev de üçüncüyü sürüyorlardı.

"Yalnızca bir önsezi, Kid," dedi, "ama sanırım doğru. Hiç orada bulunmamış ama iyi bir öykü anlatıyor ve yıllar önce Kootenay topraklarındayken duyduğum bir haritayı gösteriyor. Senin de yanımızda olmanı isterdim; ama bu garip bir adam ve herhangi birisi katılırsa vazgeçeceğine dair hemen yemin etti. Ama geri döndüğümde ilk senin haberin olacak ve seni yanıma alacağım, yanındaki kasaba yerinde de yarım hissen olacak."

"Hayır, hayır," diye kesti diğeri itiraz etmeye kalkıştığında. "Bunu ben götürüyorum ve işim bitmeden önce, iki başa ihtiyaç olacak. Eğer doğruysa, neden ikinci bir Cripple Deresi olmasın be adam, duyuyor musun? İkinci bir Cripple Deresi! Orası kuvartz, biliyor musun, alüvyon değil; ve doğru işletirsek hepsini tutarız, milyonlar. Oradan söz edildiğini duymuştum, sen de duymuşsundur. Bir kasaba inşa ederiz, binlerce işçi iyi suyolları, buharlı gemi hatları, büyük nakliye işi, uç noktalar için alçak su kesimli gemiler, belki de bir demiryolu, odun hızarları, elektrik santralleri, kendi bankacılığımızı yaparız, ticari şirket, kartel, Dinle! Ben gelene kadar dilini tut, o kadar!"

Yolun Stuart Irmağının ağzıyla buluştuğu yerde kızaklar durdu. Kesintisiz bir buz denizinin enginliği, bilinmez doğu ufkunda kayboluyordu. Kar ayakkabıları kızakların bağlarından çözüldü. Axel Gunderson diğerlerinin ellerini sıktı ve öne atıldı, kocaman kar ayakkabıları pamuk gibi karlara yarım metre batıyor ve köpekler debelenmesin diye karı bastırıyordu. Karısı en son kızağın arkasına geçti, bu hantal ayakkabıları kullanmadaki eskiye dayanan ustalığı fark

ediliyordu. Sessizlik neşeli veda sözcükleriyle bölündü; köpekler inledi ve Susamuru Derilerinin Adamı kırbacıyla dik kafalı bir köpeği uyardı.

Bir saat sonra, grup muazzam bir dosya kâğıdında ilerleyen siyah bir kaleme benzemişti.

Bir gece, nice haftalar sonra, Malemute Kid ve Prince eski bir dergiden kopartılmış sayfadaki satranç problemlerini çözmeye çalışıyorlardı. Kid, kazançlı mülklerine yaptığı geziden yeni dönmüştü ve uzun bir mus avı seferine hazırlanmak için dinleniyordu. Prince de bütün kış boyunca dere yatakları ve izler boyunca gezmişti ve kulübede geçireceği bu haftanın hazzına susamıştı.

"Siyah atı araya sok ve şahı zorla. Hayır, olmuyor. Bak, sonraki hamle..."

"Neden piyonu iki kare ilerlettin? Geçerken alacak ve fil yoldan çekilince ..."

"Dur ama bir boşluk kalıyor ve ..."

"Hayır, orası korunuyor. İlerle! İşe yaradığını göreceksin."

Çok ilginçti, Malemute Kid "Girin," diyene kadar birisi kapıya iki kez vurdu. Kapı hızla açıldı. Bir şey içeri atıldı. Prince doğrudan bunu gördü ve ayağa fırladı. Gözlerindeki dehşet Malemute Kid'in de dönmesine neden oldu; şaşırmıştı ama o daha kötüsünü de görmüştü. O şey körlemesine üstlerine doğru tökezliyordu. Prince çiviye asılı Smith & Wesson'ının bulunduğu yere kadar geriledi.

"Tanrım, bu da ne?" diye fısıldadı Malemute Kid'e.

"Bilmiyorum, bir gıdasızlık ve donma vakası gibi duruyor," diye yanıt verdi Kid ve karşı istikamete

doğru geriledi. "Dikkat et! Çıldırmış olabilir," diye uyardı, kapıyı kapatıp geri dönerken.

O şey masaya doğru ilerledi. Yağ lambasının parlak ışığı gözüne çarptı. Bundan eğlenmişti, neşe belirtisi olarak tekinsiz kıkırdamalar çıkarttı. Sonra aniden adam –çünkü bu bir adamdı– deri pantolonlarının içinde topallayarak salındı ve mürettebatın, kulaklarında denizin homurtusuyla bocurgat halkasını çevirirken söylediği türden bir şarkı söylemeye başladı:

"Çekin! Koca oğlanlarım benim! Çekin!
Biliyor musunuz, kaptanın yönetiyor mu?
Çekin! Koca oğlanlarım benim! Çekin!
Jon-a-than Jones, Güney Caho-li-in-a'dan
Çekin! Koca oğlanlarım"

Aniden durdu, kurtlarınkine benzer bir hırıltıyla et rafına doğru seyirtti ve diğerleri müdahale etmeye fırsat bulamadan, dişlerini çiğ bir domuz pastırmasına geçirmişti bile. Malemute Kid'le aralarında büyük bir çekişme yaşandı; ama delice gücü geldiği gibi birdenbire onu terk etti ve bitkin bir halde elindekini bıraktı. İkisi birlikte onu bir tabureye oturttular, o da vücudunun yarısıyla masanın üzerine serildi. Küçük bir doz viski adamı canlandırdı ve Malemute Kid'in önüne koyduğu şuruba kaşığını sokabildi. İştahı bir nebze tatmin olduktan sonra, elleri titreyen Prince ona bir maşrapa hafif et suyu verdi.

Yaratığın gözleri, her yudumda parlayıp sönen hüzünlü bir çılgınlıkla parlıyordu. Suratında çok az deri vardı. Zaten çöküк ve zayıflamış suratı insana çok az

benziyordu. Ardı ardına yaşadığı donlar derinlere nüfuz etmiş, her biri önceki yarı iyileşmiş yaranın üzerine yeni bir kabuk tabakası yerleştirmişti. Kuru, sert yüzeyi kararmış kan rengindeydi ve aradan kırmızı etin fırladığı ciddi çatlaklar oluşmuştu. Deri giysileri kirli ve paramparçaydı ve bir taraftaki kürkü tamamen yanıp gitmişti, belli ki ateşin üzerine yatmıştı.

Malemute Kid güneşte kurumuş postun dilim dilim kesildiği yeri işaret etti, açlığın acıklı göstergesi.

"Siz ... kimsiniz?" diye yavaşça ve tane tane sordu Kid.

Adam aldırmadı.

"Nereden geliyorsunuz?"

"Ne-e-hir-den inen Yan-ki gemisi" diye titrek bir ses yanıtladı.

"Biçarenin nehirden aşağı geldiğine kuşku yok," dedi Kid, bir yandan da daha berrak bir konuşma başlatabilmek amacıyla adamı sarsıyordu.

Ama dokunduğunda adam bir çığlık attı, belli ki acıyla, elini yanına vurdu. Yavaşça ayağa kalktı, masaya yaslanmıştı.

"Kadın bana güldü ... öylece ... gözlerinde nefretle; ve o ... benimle ... gelmedi."

Sesi söndü gitti ve yeniden geriye yıkılıyordu ki Malemute Kid adamı bileğinden yakalayıp bağırdı, "Kim? Kim gelmedi?"

"O kadın, Unga. Bana güldü ve bana vurdu da vurdu. Ve sonra ..."

"Evet?"

"Ve sonra"

"Ve sonra ne?"

"Sonra adam uzun süre karın üzerinde yattı. O ... hâlâ ... karın ... üzerinde."

İki adam umutsuzca birbirlerine baktılar.

"Kim karın üzerinde?"

"O, Unga. Kadın gözlerinde nefretle bana baktı ve sonra ..."

"Evet, evet."

"Ve sonra bıçağı aldı; böylece; bir ve iki kez ... ama güçsüzdü. Çok yavaş yol aldım. Ve orada çok fazla altın var, çok fazla altın."

"Unga nerede?" Malemute Kid'in anladığı kadarıyla, kadın bir mil ileride de ölüyor olabilirdi. Adamı sertçe sarstı, arka arkaya. "Unga nerede? Unga da kim?"

"Kadın ... karın ... içinde."

"Devam et!" Kid acımasızca bileğini sıkıyordu.

"Ben ... de ... ka-rın ... i-çin-dey-dim ... ama ... ö-de-mem ... ge-re-ken ... borç ... var-dı. A-ğır-dı ... ö-de-mem ... ge-re-ken ... bir ... borç ... var-dı ... ö-de-mem ... ge-re-ken ..." Tökezleyen heceler durdu, adam cebine elini sokmuş ve mus derisi bir torba çıkartmıştı. "Ö-de-mem ... ge-re-ken ... bir ... borç ... beş ... pound ... altın ... ku-man-ya ... pa-ra-sı ... Male-mute ... Kid ... ben" Yorgunluktan tükenmiş kafa masaya yıkıldı; Malemute Kid de onu kaldırmadı.

"Bu Odysseus," dedi sakince, altın tozu torbasını masaya fırlatırken. "Sanırım Axel Gunderson ve kadın için yolun sonu gelmiş. Gel, onu battaniyelerin arasına koyalım. O bir Kızılderili, sonunda kurtulacak ve öyküyü anlatacaktır."

Üzerindeki giysileri keserlerken, sağ göğsüne yakın iki iyileşmemiş bıçak yarası gördüler.

***

"Olanları anlatacağım, kendimce; ama anlayacaksınız. Başından başlayacağım, ardından kendimi ve kadını anlatacağım, sonra da adamı."

Susamuru Derilerinin Adamı ateşten yoksun kalmış da Prometheus'un bu armağanının her an için yok olabileceği korkusunu yaşayanlara özgü bir şekilde sobaya yanaştı. Malemute Kid yağlambasını açtı ve ışığı anlatıcının yüzünü aydınlatacak şekilde yerleştirdi. Prince de gövdesini yataktan kaldırıp yanlarına sokuldu.

"Benim adım Naas, ben bir şefim, bir şefin oğluyum, günbatımıyla doğumu arasında, karanlık denizlerde, babamın oomiak'ında[1] doğmuşum. Bütün gece erkekler kürek çekmiş, kadınlar da içeri dolan suları dışarı atmış ve fırtınayla mücadele etmişiz. Tuzlu su nefesi geçen gelgit gibi azalırken annemin göğsünde donmuştu ki o ölüp gidene kadar. Ama ben, ben, fırtına ve rüzgârla birlikte sesimi yükseltip yaşamışım.

Akatan'da yaşıyorduk."

"Nerede?" diye sordu Malemute Kid.

"Akatan, Aleutların ötesinde; Akatan, Ghignik'in, Kardalak'ın, Unimak'ın ötesinde. Dediğim gibi, Akatan'da yaşıyorduk, burası denizin ortasında, dünyanın bir ucunda yer alır. Balık, fok ve susamuru için denizde avlanıyorduk; evlerimiz de ormanın kenarıyla kayaklarımızın yattığı kumsal arasındaki kayalık şeritte sırt sırta yer alıyordu. Kalabalık değildik ve

---

[1] Oomiak: Sibirya-Grönland arasında, Yupik ve Inuit yerlilerinin kullandığı, deriden yapılmış açık kano –çn.

dünya çok küçüktü. Doğuda tuhaf topraklar vardı, Akatan gibi adalar; bu yüzden bütün dünya adalardan oluşur sanıyor ve kendimizi üzmüyorduk. Ben halkımdan farklıydım. Sahilin kumlarında halkımın hiç inşa etmediği gibi bir teknenin kıvrık ağaçları ve dalgaların yıprattığı levhaları vardı ve adanın ucunda, üç yanında okyanus olan burnunun oralarda hiç bulunmayan, pürüzsüz, düz ve yüksek bir çam ağacının yükseldiğini hatırlıyorum. Söylendiğine göre, iki adam bu noktaya gelmişler, günlerce altüst olmuşlar ve günün batışını seyretmişler. Bu iki adam sahilde parçaları yatan tekneyle denizden gelmişler. Sizin gibi beyazmışlar ve fokların ortadan kaybolup da avcıların eli boş döndükleri zaman çocukların zayıfladığı gibi zayıflarmış. Bunları yaşlı adam ve kadınlardan duydum; onlar da kendi annelerinden ve babalarından duymuşlar. Bu yabancı adamlar önce bizim âdetlerimize iyi bakmamışlar ama balık ve yağla güçlenmişler, amansız olmuşlar. Her biri kendi evini inşa etmiş, bizim kadınlarımızdan almışlar ve zaman içinde çocukları olmuş. Böylece benim babamın babasının babası olan adam doğmuş.

"Dediğim gibi, ben halkımdan farklıydım, çünkü denizden gelen o beyaz adamın yabancı ve güçlü kanını taşıyordum. Söylendiğine göre, bu adamlardan önce bizim başka yasalarımız varmış; ama onlar amansız ve kavgacıymışlar ve bizim adamlarımız da kavga etmeye cesaret eden kalmayana kadar dövüşmüşler. Sonra kendilerini şef yapmışlar ve yasalarımızı alıp bize yenilerini vermişler, böylece adam, bizim âdetimiz olduğu üzere annesinin değil, babasının oğlu

olmuş. Aynı zamanda, ilk doğan oğlun kendisinden önce babasına ait olan her şeye sahip olacağı ve kız kardeşleriyle erkek kardeşlerinin kendi başlarının çaresine bakacağı yolunda bir kural getirmişler. Bize başka yasalar da vermişler. Bize balık avlamak ve ormanları dolduran ayıları öldürmek için yeni yollar öğretmişler; açlık zamanında kullanmak üzere daha büyük stoklar yapmayı göstermişler. Ve bunlar güzel şeylermiş.

"Ama şef olduklarında ve şiddetlerine karşı çıkacak kimse kalmadığında, bu garip beyaz adamlar kendi aralarında dövüşmüşler. Benim kanını taşıdığım bir fok mızrağını bir kol boyunca diğerine saplamış. Çocukları da kavgayı sürdürdüler; aralarında büyük bir nefret oluştu ve benim zamanıma kadar kapkara şeyler oldu; öyle ki, her ailede öncekilerin kanını aktaracak yalnızca bir kişi kaldı. Benim kanımdansa yalnızca ben vardım; diğer adamın kanından da yalnızca bir kadın, Unga, annesiyle hayatta kalmıştı. Babası ve benim babam bir gece balık avından geri dönmediler; ama daha sonra, büyük gelgit sırasında sahile vurdular ve birbirlerine çok yakındılar.

"İnsanlar aileler arasındaki nefret hakkında düşündü, yaşlılar başlarını iki yana sallayıp kavganın onun ve benim çocuklarımız olduğunda devam edeceğini söylediler. Bunu bana çocukken söylediler, sonunda inandım ve benimkilerle kavga edecek çocukları doğuracak olan Unga'ya düşmanmış gibi bakmaya başladım. Bu gibi şeyleri günden güne düşündüm ve bir delikanlı olduğumda, bunun neden böyle olduğunu sormaya başladım. Ve yanıt verdiler: 'Bilmiyoruz ama

babalarınız böyle yapıyordu.' Ben de gelecek olanların geçmiş olanların kavgasını neden sürdüreceğini düşündüm ve bunda doğru bir yan göremedim. Ama insanlar bunun böyle olması gerektiğini söylüyordu ve ben yalnızca bir delikanlıydım.

"Acele etmem gerektiğini söylediler, çünkü benim kanım onunkilerden büyük olmalı ve daha önce büyümeliydi. Bu kolaydı, çünkü ben baş adamdım, babalarımın işleri, yasaları ve benim sahip olduğum servet nedeniyle insanların gözü üzerimdeydi. Her genç kız bana gelirdi ama ben hiçbirini beğenmiyordum. Yaşlı adamlarla genç kızların anneleri bana acele etmemi söylüyorlardı, çünkü o zaman bile avcılar Unga'nın annesine yüksek tekliflerde bulunuyordu ve onun çocukları benimkilerden önce büyüyüp güçlenirse benimkiler kesinlikle ölecekti.

"Ama ben bir gece balık avından dönene kadar bir genç bir kız bulamadım. Güneş batıyordu ve ışıkları yatmış gözüme giriyor, rüzgâr esiyor ve kayaklar beyaz dalgaların üzerinde uçuyordu. Birdenbire Unga'nın kanosu yanımdan geçti, o da bana baktı ve saçları havada bir gece bulutu gibi uçuşuyor, su serpintileri yanağını ıslatıyordu. Dediğim gibi, güneş insanın gözüne giriyordu, ben de bir delikanlıydım; ama bir şekilde çok açıktı ve ben orada soyun soya çağrısını gördüm. O yanımdan kayıp geçerken, iki kürek darbesi arasında dönüp bana baktı; yalnızca Ungalı kadının bakabileceği gibi baktı ve bir kez daha bunun soyun çağrısı olduğunu anladım. Biz tembel oomiakları geçip geride bırakırken, insanlar haykırıyordu. Ama o hızlı kürek çekiyordu ve kalbim bir

yelkenin karnı gibiydi ama yetişemedim. Rüzgâr tazelendi, deniz beyazladı ve rüzgâr altındaki fokların kuyrukları gibi güneşin altın izinde gürlüyorduk."

Naass taburesinin üzerinde kürek çeker gibi yarım eğilmişti ve o yarışı yeniden yaşıyor gibiydi. Sobanın ötesinde bir yerlerde, zıplayan kanosu ve Unga'nın uçuşan saçlarını görüyordu. Rüzgârın sesi kulaklarındaydı ve tuz daha yeni burun deliklerine dolmuştu.

"Ama o sahile vardı ve kumların üzerinde gülerek annesinin kulübesine koştu. Ve o gece aklıma büyük bir fikir geldi, tüm Akatan halkına şef olana layık bir düşünce. Böylece ay yükseldiğinde annesinin evine gittim ve Yash-Noosh'un kapısına yığdığı mallara baktım; Unga'nın çocuklarının babası olmayı kafasına koymuş güçlü bir avcı olan Yash-Noosh'un mallarına. Başka genç adamlar da mallarını oraya yığmış, sonra da geri götürmüşlerdi ve her genç adam da bir öncekinden daha yüksek bir yığın oluşturmuştu.

"Ben de aya ve yıldızlara güldüm, ardından kendi servetimin depolanmış olduğu evime gittim. Ve birçok sefer yaptım, ta benim yığınım Yash-Noosh'unkinden bir elin parmakları kadar yüksek olana kadar. Güneşte kurutulup tütsülenmiş balıklar vardı; kırk fok derisi ve yarısı kadar kürk, bütün deriler ağzından bağlanmış ve yağla şişmişti; baharda dışarı çıktıklarında öldürdüğüm on ayı derisi. Doğudaki insanlardan aldığım boncuklar, battaniyeler ve kırmızı kumaşlar vardı. Sonra Yash-Noosh'un yığınına baktım ve güldüm; çünkü ben Akatan'da baş adamdım ve benim servetim bütün genç adamlarımınkilerden fazlaydı;

babalarım işler başarmış, yasalar yapmış ve adlarını halkın ağzına yerleştirmişlerdi.

"Sabah olduğunda sahile indim, göz ucuyla Unga'nın annesinin evine bakıyordum. Teklifim dokunulmamış vaziyette duruyordu. Ve kadınlar gülümsüyor, birbirlerine sinsi sinsi bir şeyler söylüyorlardı. Şaşırdım, çünkü hiç böyle bir teklifte bulunulmamıştı ve o gece yığına başka şeyler ekledim, daha deniz yüzü görmemiş, iyi tabaklanmış deriden bir kayak ekledim. Ama ertesi gün hâlâ oradaydı ve herkesin gülme konusu olmuştu. Unga'nın annesi kurnazdı ve halkımın önünde içine düştüğüm utanç beni kızdırdı. Bu yüzden o gece büyük bir yığın oluşana kadar üzerine ekledim ve yirmi kayak değerindeki oomiakımı da koydum. Sabah yığın kaybolmuştu.

"Sonra evlilik hazırlıkları yaptım ve doğuda yaşayan insanlar bile şölen yemeklerine ve bayram armağanlarına koştular. Unga benden bizim yılları hesaplamamıza göre dört güneş daha yaşlıydı. Ben yalnızca bir delikanlıydım; ama bir şeftim ve bir şefin oğluydum, bu önemli değildi.

"Ama okyanusun tabanından bir geminin yelkenleri göründü ve rüzgârın nefesiyle büyüdü. Su akıtma deliklerinden berrak su akıyordu ve adamlar acele ediyor, pompalarda sıkı çalışıyorlardı. Pruvada muazzam bir adam duruyor, denizin derinliğini gözlüyor ve gök gürültüsü gibi bir sesle emirler yağdırıyordu. Gözleri derin denizlerin solgun mavi rengindeydi ve kafasında denizaslanının yelesi vardı. Ve saçları sarıydı, güneyin hasadı ve denizcilerin ördüğü kenevir halatlar gibi.

"Son yıllarda uzaklardan gemiler görmüştük ama Akatan sahiline ilk kez geliyorlardı. Şölen dağıldı, kadınlarla çocuklar evlerine kaçtılar, biz erkekler de oklarımızı gerdik ve ellerimizde mızraklarla bekledik. Ama geminin önü sahile vurduğunda, kendi işleriyle çok meşgul olan yabancı adamlar bize dikkat etmediler. Uskunayı yan yatırıp dibindeki büyük bir deliği yamamaya uğraşıyorlardı. Bunun üzerine kadınlar geri döndü ve şölen devam etti.

"Deniz yükseldiğinde deniz gezginleri uskunayı derin denize çektiler ve sonra da aramıza geldiler. Armağanlar getirmişlerdi ve dostçaydılar; bu yüzden onlara da yer açtım ve yüreğimin cömertliğiyle, bütün konuklarıma verdiğim hediyelerden onlara da verdim; çünkü bu benim düğünümdü ve ben Akatan'ın baş adamıydım. Ve o deniz aslanı yeleli adam da oradaydı, o kadar uzun ve güçlüydü ki her adım atışında dünyanın titrediği görülüyordu. Uzun süre ve doğrudan Unga'ya baktı, kollarını kavuşturmuştu ve güneş gidip yıldızlar çıkana kadar oturdu. Sonra gemisine gitti. Bundan sonra Unga'nın elinden tuttum ve evime götürdüm. Şarkılar söyleniyor ve çok fazla gülünüyordu; kadınlar, böylesi durumlarda daima yaptıkları gibi hınzırca şeyler söylüyorlardı. Ama biz aldırmıyorduk. Sonra insanlar bizi yalnız bırakıp evlerine gittiler.

"Daha son sesler de kesilmemişti ki deniz gezginlerinin başı kapıma geldi. Yanında siyah şişeler vardı. Bunlardan içtik ve neşelendik. Biliyor musun, ben yalnızca bir delikanlıydım ve bütün günlerimi dünyanın ucunda geçirmiştim. Bu yüzden kanım ateş gibi oldu,

kalbim de dalgalardan kayalıklara uçan köpükler kadar hafifti. Unga bir köşede kürklere sarınmış halde sessizce oturuyordu, gözlerini kocaman açmıştı, çünkü korkmuştu. Ve denizaslanı yeleli adam ona doğrudan ve uzun uzun bakıyordu. Sonra adamları mal yükleriyle geldiler ve önüme Akatan'da görülmemiş bir servet yığdılar. Küçüklü büyüklü silahlar, barut, mermiler ve fişekler, ışıldayan baltalar, çelik bıçaklar, becerikli aletler ve benzerini hiç görmediğim garip şeyler vardı. Bana işaret ederek bunların hepsinin benim olduğunu söylediğinde, bu kadar özgür olduğu için çok büyük bir adam olduğunu düşündüm; ama aynı zamanda bana Unga'nın da onun yanında gemiyle gideceğini işaret etti. Anlıyor musun? Unga'nın da onun yanında gemiyle gideceğini. Aniden babalarımın kanı alev aldı ve mızrağımla ona saldırdım. Ama şişelerin ruhu kolumun canını almıştı ve o da beni boynumdan yakalayıp kafamı kulübenin duvarına çarptı. Ben de yeni doğmuş çocuk kadar güçten düşmüştüm ve bacaklarım artık altımda durmuyorlardı. Unga çığlık attı, elleriyle evdeki eşyalara tutundu ama hepsi devrildi ve o da kadını dışarıya sürükledi. O sonra kocaman kollarıyla onu yakaladı ve kadın o sarı saçlarını çektiğinde büyük boğa fokunun kükremesi gibi bir sesle kahkaha attı.

"Sahile doğru süründüm ve halkımı çağırdım; ama korkmuşlardı. Yalnızca Yash-Noosh bir erkek gibi davrandı ve onun da kafasına bir kürekle vurdular, sonunda o da yüzüstü kumlara devrildi ve hareketsiz kaldı. Onlar da şarkılar eşliğinde yelken açtılar ve gemi rüzgârın önünde uzaklaştı.

"Halk bunun iyi bir şey olduğunu, Akatan'da artık kan davası olmayacağını söyledi; ama ben hiç sesimi çıkartmadım, dolunay zamanına kadar bekledim, o zaman kanomun içine balık ve yağ koydum ve doğuya doğru yola çıktım. Birçok ada ve birçok halk gördüm; dünyanın ucunda yaşayan ben, dünyanın çok büyük olduğunu gördüm. İşaretlerle konuştum; ama ne bir uskuna ne de deniz aslanı yeleli bir adam görmüşlerdi ve hep doğuyu işaret ettiler. Berbat yerlerde yattım, acayip şeyler yedim ve garip yüzlerle karşılaştım. Birçoğu bana güldü, çünkü deli olduğumu sanıyorlardı; ama bazen de yaşlı adamlar yüzümü ışığa döndürüp beni kutsadılar ve ben o garip gemi, Unga ve deniz adamları hakkında sorular sordukça genç kadınların yüzleri yumuşadı.

"Ve böylece dalgalı denizler ve büyük fırtınalar arasında, Unalaska'ya geldim. Orada iki uskuna vardı ama hiçbiri benim aradığım değildi. Ben de doğuya geçtim, dünya giderek büyürken, Unamok Adasında da gemiden söz eden olmadı, Kadiak ve Atognak'ta da. Derken günün birinde kayalık bir ülkeye geldim, orada insanlar dağlarda büyük delikler açıyorlardı. Ve bir de uskuna vardı ama benim uskunam değildi, adamlar kazdıkları kayaları buna yüklüyorlardı. Bu bana çocukça göründü, çünkü bütün dünya kayalardan oluşuyordu; ama bana yemek verdiler ve çalıştırdılar. Uskuna iyice denize gömüldüğünde, kaptan bana para verdi ve gitmemi söyledi; ama ben ne yönde gittiklerini sordum, o da güneyi işaret etti. İşaretle onunla birlikte gitmek istediğimi anlattım; önce güldü ama sonra adamları eksik olduğu için, gemiyi işlet-

mesine yardımcı olayım diye beni tuttu. Ben de onlar gibi konuşmayı, iplere tırmanmayı ve ani sağanaklarda durgun yelkenleri camadana vurmayı öğrendim. Ama bu yabancı gelmiyordu, çünkü babalarımın kanı deniz insanlarının kanıydı.

"Kendi halkının arasına girince, aradığım adamı bulmanın daha kolay olacağını düşünmüştüm; ama bir gün kara görünüp bir limanın girişinden içeri girdiğimizde, belki de elimdeki parmaklar kadar uskuna gördüm. Ama gemiler rıhtımlara miller boyunca, küçük balıkların sayısı kadar dizilmişti ve aralarına girip deniz aslanı yeleli bir adam sorduğumda bana güldüler ve birçok halkın dilinde yanıtlar verdiler. Ben de onların yeryüzünün en uzak yerlerinden geldiklerini öğrendim.

"Ben de herkesin suratına bakabilmek için şehre indim. Ama deniz kıyısına yığılan morina balıkları kadar kalabalıktılar ve saymam mümkün değildi. Gürültü de üzerime ben duymaz olana kadar yığıldı ve kafam bütün o hareketten serseme döndü. Ama devam ettim, ılık güneş ışığında şarkı söyleyen ülkelere; zengin ürünlerin ovalarda yattığı yerlere ve büyük şehirlerin, ağızları yalan sözlerle ve kalpleri altın hırsıyla dolu kadınlar gibi yaşayan adamlarla şişmanladığı yerlere. Tüm bu zaman boyunca Akatan'daki halkım avlanıp balık tutuyor ve dünyanın küçük olduğu düşüncesiyle mutlu oluyordu.

"Ama balık tutmaktan eve dönen Unga'nın gözlerindeki bakış hep benimleydi ve zamanı geldiğinde onu bulacağımı biliyordum. Akşamları gün batımında sakin patikalarda yürüyor ya da sabah çiğiyle ıs-

lanmış sık otların arasında beni peşinden koşturuyor ve gözlerinde yalnızca Unga adlı kadının yerine getirebileceği vaatler oluyordu.

"Böylece bin kenti dolaştım. Kimileri nazikti ve bana yiyecek verdiler, başkaları güldü, daha başkalarıysa sövdü; ama dilimi dişlerimin arasında tuttum, tuhaf yollara girdim ve şeyler gördüm. Bazen, şef oğlu şef olan ben, başka adamlar için çalıştım; kaba konuşan, demir gibi sert, ırkdaşı insanların ter ve gözyaşlarından altın çıkartan adamlar için. Yine de yuvaya dönen foklar gibi denize dönene kadar yaptığım tüm araştırmalardan hiçbir sonuç alamadım. Ama bu başka bir limanda, kuzeyde uzanan başka bir ülkede oldu. Ve orada, sarı saçlı deniz gezgini hakkında belirsiz öyküler duydum ve onun bir fok avcısı olduğunu, o sıralarda da okyanusa açılmış olduğunu öğrendim.

"Böylece tembel Siwashlarla birlikte bir fok uskunasına binip denize açıldım ve o sıralar avın ateşli olduğu kuzeyde izlenemez izlerin peşine düştüm. Yorucu aylar boyunca denizde kaldık, filodan birçoklarıyla konuştum ve aradığım adam hakkında birçok çılgınca şey duydum; ama onun bir kez bile ufuktan yükseldiğini göremedik. Kuzeye, hatta Pribylofflara kadar gittik, sahilde sürüler halindeki fokları öldürdük ve sıcak bedenlerini güverteye getirdik, ta ki su deliklerinden geminin yağ ve kan akana, güvertede kimse ayakta duramayana kadar. Ardından yavaş buharlı bir gemi tarafından kovalandık, üzerimize büyük toplarla ateş açıldı. Ama biz yelken açtık, deniz güvertenin üzerinden aştı, temizledi ve biz de siste izimizi kaybettirdik.

"O zaman, biz yüreğimizde korkuyla kaçarken, sarı saçlı deniz gezgini Pribylofflara varmış; fabrikaya ulaştım ve adamlarının bir kısmı şirketin hizmetkârlarını ellerinde tutarken, geri kalanının tuz evlerinden on bin yeşil deriyi yüklediği söylendi. Söylendi, dedim, ama ben inandım; çünkü hiç karşılaşmadan kıyıda sürdürdüğüm yolculuklarda, kuzey denizleri onun çılgınlığı ve cesaretiyle çınlıyordu, orada toprağı bulunan üç ulus onu gemilerle aramaya başlayana kadar. Ve Unga'dan söz edildiğini de duydum, çünkü kaptanlar yüksek sesle onu methediyorlardı ve o hep adamın yanındaydı. Onun insanlarının usullerini öğrenmiş, diyorlardı ve mutluymuş. Ama ben doğrusunu biliyordum; kalbinin Akatan'ın sarı kumsallarındaki kendi halkında olduğunu biliyordum.

"Bu yüzden, uzun zaman sonra, denize açılan bir geçidin ardındaki limana geri döndüm ve orada, onun fok avlamak üzere büyük okyanusu dolanıp Rus Denizlerinden aşağıya uzanan sıcak toprakların doğusuna gittiğini öğrendim. Artık bir denizci olan ben, onun ırkından insanlarla birlikte denize açıldım ve onun ardından fok avlamaya gittim. Ve o yeni toprakların ötesinde çok az gemi vardı; ama biz fok sürüsünün kanatlarına tutunup o yılın bahar ayları boyunca kuzeye ilerledik. İnekler yavrularla ağırlaştığı zaman Rus hatlarını aştık ve adamlarımız homurdanmaya korkmaya başladılar. Çünkü çok sis vardı ve her gün adamlar sandallarda kayboluyordu. Çalışmadılar, bu nedenle kaptan gemiyi geldiğimiz yöne çevirdi. Ama ben sarı saçlı deniz gezgininin korkmadığını, sürüye asılacağını hatta çok az insanın gittiği Rus Adalarına gideceğini

biliyordum. Bu yüzden, gecenin karanlığında, gözcü baş kasarada kendinden geçtiğinde bir sandala atladım ve sıcak, uzun topraklar boyunca ilerledim. Ve Yeddo Körfezinde, vahşi ve korkusuz adamlarla karşılaşmak üzere güneye doğru yola çıktım. Yoshiwara kızları küçük ve çelik gibi parlaktılar ve onlara bakması güzeldi; ama ben duramazdım, çünkü Unga'nın kuzeydeki fok yataklarının orada, geminin salınan güvertesinde olduğunu biliyordum.

"Yeddo Körfezindeki adamlar dünyanın her bir ucundan toplanmıştı, ne tanrıları ne de evleri vardı ve Japon bayrağının altında yelken açıyorlardı. Onlarla birlikte Copper Adasının zengin sahillerine gittim, tuz kümelerimiz derilerle dolmuştu. Ve ayrılmaya hazır olana kadar oradaki durgun denizlerde insan yüzü görmedik. Sonra bir gün, kuvvetli rüzgârın altında sis kalktı ve birden karşımıza bir uskuna, hemen peşinden de bir Rus savaş gemisinin dumanlı bacaları çıktı. Rüzgârın önünde kaçtık, uskuna da bizim iki ayağımıza karşılık üç ayak ilerleyerek yaklaşıyordu. Ve geminin kıçında denizaslanı yeleli adam vardı, küpeşteye dayanmış, bütün gücüyle gülüyordu. Unga da oradaydı, onu anında tanıdım ama toplar denizin ötesinde konuşmaya başladığında, kadını aşağıya gönderdi. Dediğim gibi, bizim iki ayağımıza karşılık üç ayak ilerliyordu, sonunda her sıçrayışta dümenin yeşilden havalandığını gördük, ben de dümeni savuruyor ve küfrediyordum, arkamda da Rus topları. Çünkü biliyorduk ki onun aklındaki önümüze geçmek, o rahatça kaçarken, bizim yakalanmamızı sağlamaktı. Sonra bir atışla direğimizi devirdiler ve yaralı

bir martı gibi rüzgârda sürüklenmeye başladık; ama o ufuk çizgisinin ötesine geçti, o ve Unga.

"Ne yapabilirdik ki? Taze postlar her şeyi açıklıyordu. Onlar da bizi bir Rus limanına götürdüler ve daha sonra da ıssız bir ülkeye götürüp bizi oradaki tuz madenlerinde çalıştırmaya başladılar. Ve bazılarımız orada öldü, bazıları da ölmedi."

Naass battaniyeyi omuzlarından kaydırdı ve yaralı, çarpılmış deriyi ortaya çıkarttı; kırbacın bariz izlerini. Prince aceleyle bunları örttü, çünkü hiç de güzel bir manzara değildi.

"Orada bunaltıcı bir zaman geçirdik; bazen birileri güneye doğru kaçıyor ama her zaman geri dönüyorlardı. Bu yüzden, Yeddo Körfezinden toplanan bizler bir gece ayaklanıp muhafızların silahlarını aldığımızda kuzeye yöneldik. Toprak çok genişti, ovalarla dolu, suyla ve büyük ormanlarla kaplıydı. Sonra soğuk geldi, yerde çok fazla kar vardı ve kimse yolu bilmiyordu. Yorucu aylar boyunca bitmez tükenmez ormanlarda yolculuk ettik; şimdi hatırlamıyorum, çünkü çok az yiyecek vardı ve çoğunlukla ölmeye yatıyorduk. Ama sonunda soğuk denize ulaştık, ancak bunu görecek sadece üç kişi kalmıştık. Birisi Yeddo'dan kaptan olarak yelken açmıştı, kafasında büyük toprakların şekli ve buzların üzerinde insanların bir adadan diğerine nasıl gidecekleri vardı. Ve bize önderlik etti Bilmiyorum, çok uzun bir süreydi ve sonunda yalnızca iki kişi kaldık. Oraya geldiğimizde o ülkede yaşayan garip insanlardan beşiyle karşılaştık; köpekleri, kürkleri vardı ve biz yoksulduk. Onlar ölene kadar karların içinde dövüştük, kaptan öldü ve

köpeklerle kürkler benim oldu. Daha sonra Golovin Körfezi, Pastilik ve rahip. Sonra güney, güney, ilk dolaştığım sıcak güneş toprakları.

"Ama deniz artık verimli değildi ve fok peşinde denize açılanlar çok az kâr ve büyük riskle karşı karşıya kalıyorlardı. Filolar dağıldı ve kaptanlarla adamların aradıklarımdan haberi yoktu. Bu yüzden hiç durmayan okyanusa sırtımı döndüm ve ağaçların, evlerin ve dağların hep aynı yerde durdukları, hiç hareket etmedikleri topraklara geldim. Uzaklara gittim ve birçok şey öğrendim, kitapları okuyup yazmasını bile. Bunu yapmam iyi olmuştu, çünkü aklıma Unga'nın da bunları bileceği ve bir gün ... zamanı geldiğinde ... anlıyorsunuz ya ... zamanı geldiğinde.

"Böylece sürüklendim, tıpkı rüzgâra yelken açan ama dümeni olmayan küçük balıklar gibi. Ama gözlerim ve kulaklarım hep açıktı ve çok yolculuk eden adamların arasına karıştım, çünkü biliyordum ki arananları bir kez bile görmüş olsalar anımsayacaklardı. Sonunda bir adam geldi, dağlardan yeni inmişti ve yanında, içinde altının bezelye taneleri gibi durduğu taşlardan vardı ve onları duymuştu, karşılaşmıştı, biliyordu. Zengindiler, diyordu ve topraktan altını çıkardıkları yerde yaşıyorlardı.

"Oralar vahşi topraklardı ve çok uzaktaydı; ama zamanı geldiğinde, dağların arasında saklanmış, adamların güneşten ırak gece gündüz çalıştıkları kampa gidilecekti. Fakat zamanı daha gelmemişti. Sonra gittim, insanların söylediklerini dinledim. 'Uzaklara, İngiltere'ye gitmişti, gitmişlerdi' diyorlardı, 'şirket kurmak üzere çok parası olan adamlar getirmek üze-

re.' Yaşadıkları evi gördüm; daha çok saraya benziyordu, eski ülkelerde gördüklerinizden. Gece vakti bir pencereden girip ona nasıl davrandığını görmek istedim. Odadan odaya geçtim ve aynı krallarla kraliçelerin yaşamış olacakları tarzda her şey çok güzeldi. Herkes adamın ona bir kraliçeymiş gibi davrandığını söyledi ve birçokları onun hangi soydan gelme bir kadın olduğunu merak ediyordu. Çünkü onun damarlarında farklı bir kan vardı ve Akatan kadınlarından farklıydı ama kimse onun ne olduğunu bilmiyordu. Evet, o bir kraliçeydi; ama ben de bir şeftim ve bir şefin oğluydum, ona ağza alınmayacak kadar çok kürk, tekne ve boncuk ödemiştim.

"Ama bu kadar söze ne hacet? Ben bir denizciydim ve denizdeki gemilerin usullerini biliyordum. Onları İngiltere'ye kadar izledim, sonra da başka ülkelere. Bazen başkalarının ağzından onlar hakkında bir şeyler duydum, bazen de gazetelerden okudum; ama bir kez bile olsun onlara yetişemedim, çünkü onların çok parası vardı ve hızlı yolculuk ediyorlardı, bense yoksul bir adamdım. Sonra başları derde girdi ve bir gün, bir duman gibi servetleri uçtu gitti. O zamanlar gazeteler bununla doluydu; ama sonra hiçbir şey söylenmez oldu ve anladım ki daha fazla altının topraktan çıkartılabileceği yere geri dönmüşlerdi.

"Fakirleştikleri için dünyanın yüzünden silinmişlerdi; bu yüzden kamptan kampa gezindiler, hatta kuzeye, soğuğun kokusunu aldıkları Kootenay Topraklarına bile gittiler. Gelip gitmişlerdi, kimi dedi ki oraya, kimi de buraya ve başkaları da Yukon topraklarına gittiklerini söyledi. Ben de bir oraya bir buraya gittim, bir yer-

den diğerine yolculuk ettim, ta ki bu koskoca dünyadan yorulacağımı anlayana kadar. Ama Kootenay'de, kötü bir izde yolculuk yapıyordum, uzun bir izde, açlık bastırdığında ölmeye aday olan Kuzeybatıdan gelen bir 'soyla.' Bilinmeyen bir yoldan Yukon'a gelmişti ve zamanının yaklaştığını anladığında, bana gizli bir yerin haritasını verdi ve orada çok altın bulunduğuna tanrıları üzerine yemin etti.

"Bundan sonra bütün dünya kuzeye doğru üşüşmeye başladı. Ben yoksul bir adamdım; köpek sürücüsü olarak kendimi sattım. Gerisini biliyorsunuz. Onunla kadına Dawson'da rastladım. Kadın beni tanımadı, çünkü o zamanlar ben yalnızca bir delikanlıydım ve onun yaşamı öylesine genişti ki bu yüzden ona ağza alınamayacak bir bedel ödeyen adamı anımsamaya vakti olmamıştı.

"Sonra mı? Benim hizmet süremin bedelini ödedin. Ben de işleri kendi usulümle halletmeye koyuldum; çünkü çok fazla beklemiştim ve artık adam elimin altında olduğu için acele etmeme gerek yoktu. Dediğim gibi, aklımda işi kendi usulümce halletmek vardı; çünkü bütün yaşamımı düşünmüştüm, tüm gördüklerimi, çektiklerimi ve Rus Denizinin soğuğunu, açlığını ve uçsuz bucaksız ormanlarını anımsadım. Bildiğiniz gibi, onu doğuya götürdüm, onu ve Unga'yı; birçoklarının gittiği ama çok azının döndüğü doğuya. Onları adamların kemiklerinin ve lanetlerinin, sahip olamayacakları altınların yanında yattığı noktaya götürdüm.

"Yol uzundu ve iz basılmamıştı. Köpeklerimizin sayısı fazlaydı ve çok yiyorlardı; kızaklarımız da ba-

harın başlangıcına kadar taşıyamazlardı. Nehir açılmadan geri dönmeliydik. Bu yüzden orada burada kumanya sakladık ki kızaklarımız hafiflesin ve geri dönüş yolunda kıtlık tehlikesi olmasın. McQuestion'da üç kişi vardı ve onların yakınına kumanya zulaladık; güneydeki kırığı geçen bir düzine kadar Pelly'nin av kampının bulunduğu Mayo'da da. Bundan sonra, doğuya doğru ilerlediğimizde başka hiçbir insan görmedik; yalnızca uyuyan nehir, hareketsiz orman ve Kuzeyin Beyaz Sessizliği. Dediğim gibi, yol uzundu ve iz basılmamıştı. Bazen bütün bir gün sekiz on mil yol yapıyorduk ve geceleri de ölü gibi uyuyorduk. Ve tek bir kez bile benim Naass, Akatan'ın şefi ve yanlışları düzelten adam olduğumu hayal etmediler.

"Artık daha küçük zulalar yapıyorduk ve bir gün gece vakti bozduğumuz zeminde geri dönmek ve hırsız kutup porsuklarının bozduğunu düşündürecek şekilde bunların yerini değiştirmek işten değildi. Yine bazı yerler oluyordu, nehre düşüş olduğu, suyun düzensiz aktığı ve buzun yukarıda düzgün olup alttan aşındığı. Böyle bir yerde sürdüğüm kızak içeri düştü, köpeklerle birlikte; o ve Unga için bu talihsizlikti, o kadar. Çünkü bu kızakta çok kumanya vardı, köpekler de en güçlüleriydi. Ama o güldü, çünkü yaşamı güçlüydü, kalan köpeklere az kumanya verdi, sonunda onları birer birer kayışlarından ayırıp arkadaşlarına yedirdik. Eve hafif döneceğiz diyordu, zuladan zulaya yolculuk edip yiyerek, köpekler ya da kızaklar olmadan; bu doğruydu, çünkü kumanyamız çok azdı ve son köpek de biz altına, adamların lanetlerine ve kemiklerine eriştiğimiz gece yolda öldü.

"Koca dağların bağrındaki o noktaya erişmek için, ki harita doğruyu söylüyordu, bir uçurumun yamacında buzdan basamaklar kesmek zorunda kaldık. İnsan ilerideki vadiyi arıyordu ama vadi yoktu; kar uzanıp gidiyordu, büyük ovalar gibi dümdüz ve orada burada, etrafımızda yükselen koca dağlar yıldızların arasında beyaz başlarını gösteriyordu. Ve bir vadinin olması gereken bu garip ovanın tam orta yerinde, toprak ve kar doğrudan dünyanın kalbine doğru iniyordu. Denizci olmasaydık bu görüntü başımızı döndürebilirdi; ama biz baş döndürücü kenarda durup, aşağıya inebileceğimiz bir yol aradık. Ve bir yerde, ama yalnızca bir yerde, duvar gabya yelkeninin dibindeki güvertenin eğimi gibi bir yere kadar alçalıyordu. Bu neden böyleydi bilemiyorum ama öyleydi işte. 'Bu cehennemin ağzı,' dedi o, 'hadi aşağıya inelim.' Ve biz de aşağıya indik.

"Dipte bir kulübe vardı, adamın biri tarafından, yukarıdan indirdiği kütüklerden yapılmıştı. Çok eski bir kulübeydi; çünkü burada farklı zamanlarda tek başlarına adamlar ölmüştü, orada bulduğumuz huş kabuğu parçalarına son sözlerini ve lanetlerini yazmışlardı. Birisi iskorbütten ölmüştü; bir diğerinin ortağı onu soymuş ve son kumanyasıyla barutunu çalıp gitmişti; bir üçüncüsü boz ayı tarafından yaralanmıştı; dördüncüsü avlanmış ama açlıktan ölmüştü ... ve böylece gidiyordu, hepsi de altınlarını burada bırakmak zorunda kalmış ve bir şekilde onun yanında ölmüşlerdi. Topladıkları değersiz altınlar da bir rüya gibi kulübenin tabanını sarartıyordu.

"Ama onun ruhu dingindi ve aklı başındaydı, buraya kadar getirdiğim adamın. 'Hiç yiyeceğimiz yok,'

dedi, 'altına yalnızca bakalım, nereden geldiğini ve ne kadar olduğunu belirleyelim. Sonra hızla uzaklaşalım, gözlerimizi körleştirip aklımızı başımızdan almadan önce. Bu sayede sonradan daha fazla kumanyayla gelebilir ve hepsine sahip oluruz.' Böylece çukurun duvarını gerçek bir damarın olması gerektiği gibi kesen o büyük damarı arayıp inceledik; onu ölçtük, yukarıdan ve aşağıdan belirleyip ve maden hakkının sınırlarını çizdik ve hakkımızın belirtisi olarak ağaçları dağladık. Sonra dizlerimiz gıda eksikliğinden titrerken, karnımız ağrır, yüreğimiz ağzımıza gelirken, o muazzam yamacı son bir kez tırmandık ve yüzümüzü dönüş yoluna çevirdik.

"Son merhalede Unga'yı aramızda sürükledik, sık sık düştük ama sonunda zulamıza eriştik. Ama işe bakın ki kumanya yoktu. İyi yapılmıştı, o da bunu kutup porsuklarına mal etti ve bir nefeste onları ve kendi tanrılarını lanetledi. Ama Unga cesurdu, gülümsedi ve elini onunkinin üzerine koydu, ben de kendimi tutabilmek için arkamı döndüm. 'Ateşin başında dinlenelim,' dedi Unga, 'sabaha kadar, sonra mokasenlerimizden güç toplarız.' Böylece mokasenlerimizin üstlerini şerit şerit kestik ve bunları çiğneyip yutabilmek için gece boyunca kaynattık. Sabah olunca da şansımızın ne olduğunu konuştuk. Bir sonraki zula beş günlük yoldaydı; oraya ulaşamazdık. Av bulmalıydık.

'Gidip avlanmalıyız' dedi adam.

'Evet,' dedim, 'gidip avlanmalıyız.'

"O da Unga'nın ateşin başında kalıp gücünü korumasına karar verdi. Biz de gittik, o avlanmaya, ben de yerini değiştirdiğim zulaya. Ama çok az yedim ki

bende fazla güç görmesinler. Kampa dönerken gece boyunca birçok kez yere devrildi. Ben de çok acı çekiyormuş gibi yaptım, sanki her adımım sonuncuymuş gibi kar ayakkabılarımın üzerinde sendeliyordum. Ve mokasenlerimizden güç topladık.

"Büyük bir adamdı. Ruhu bedenini sonuna kadar ayakta tutuyordu; yüksek sesle de konuşmuyordu, Unga için olduğu zamanlar dışında. İkinci gün onu izledim, sonunu kaçırmayayım diye. Sık sık dinlenmek için yere uzanıyordu. O gece neredeyse gidiyordu; ama sabah bitkinlikle küfretti ve yine ava çıktı. Sarhoş gibiydi ve birçok kez teslim olacağını sandım; ama güçlülerin gücüne sahipti ve ruhu da bir devin ruhuydu, çünkü tüm o yorucu gün boyunca bedenini ayakta tuttu. İki tane kar kekliği vurdu ama onları yemedi. Ateşe ihtiyacı yoktu, bunlar hayat demekti; ama düşüncesi Unga içindi ve kampa döndü. Artık yürüyemiyor, karların içinde elleri ve dizleri üzerinde sürünüyordu. Yanına gittim ve gözlerinde ölümü gördüm. O zaman bile kar kekliğini yemek için geç değildi. Tüfeğini bir kenara bıraktı ve keklikleri bir köpek gibi ağzında taşımaya başladı. Yanında, ayakta yürüdüm. O da dinlendiği anlarda bana baktı ve nasıl da öyle güçlü olduğuma şaştı. Artık konuşmuyor olsa bile, bunu görebiliyordum ve dudakları hareket ettiğinde, ses çıkarmadan hareket ettiler. Dediğim gibi, büyük bir adamdı ve kalbim yumuşamam için konuştu; ama hayatımı baştan düşündüm ve Rus Denizlerindeki bitmek tükenmek bilmez ormanların soğuğunu ve açlığını düşündüm. Üstelik Unga benimdi, ona ağza alınmayacak kadar kürk, tekne ve boncuk bedeli ödemiştim.

"Ve böylece beyaz orman boyunca ilerledik, sessizliğin ağırlığı nemli bir deniz sisi gibi üzerimize çökmüştü. Geçmişin hayaletleri havada ve her bir yanımızdaydı; Akatan'ın sarı kumsallarını, balık avından eve doğru süzülen kayakları ve ormanın kıyısındaki evleri gördüm. Kendini şef yapan adamları, kanlarını taşıdığım yasa koyucuları ve Unga'da evlendiğim kanlarını düşündüm. Evet, Yash-Noosh da benimle birlikte yürüyordu, saçlarında ıslak kumlar ve savaş mızrağı, yere düşerken kırılmış ama hâlâ elinde tutuyordu. Anladım ki zaman gelmişti ve Unga'nın gözlerinde vaadi gördüm.

"Dediğim gibi, böylece ormandan çıktık, kampın dumanının kokusu burun deliklerimize nüfuz edene kadar. Ben onun üzerine eğildim ve kekliği ağzından kopardım. Bir yanına döndü ve kalakaldı, gözlerine şaşkınlık doluyor ve altındaki eli yavaşça kalçasındaki bıçağa doğru kayıyordu. Ama bunu onun elinden aldım ve suratına yaklaşıp gülümsedim. O zaman bile daha anlamamıştı. Ben de ona siyah şişelerden içirdim, karın üstüne büyük bir mal yığını yığdım ve evlilik gecemde olanları baştan yaşattım. Bir söz bile söylemedim ama o anladı.Yine de korkmuş değildi. Dudaklarında bir küçümseme, soğuk bir kızgınlık vardı ve bu bilgiyle yeniden gücünü topladı. Uzak değildi ama kar derindi ve yavaşça süründü. Bir keresinde o kadar uzun yattı ki döndürüp gözlerinin içine baktım. Bazen uzaklara bakıyordu, bazen de ölüme. Ve onu bıraktığımda yine mücadele etti. Böylece ateşin başına kadar geldik. Unga hemen onun yanına gitti. Dudakları sessizce hareket ediyordu; sonra beni

işaret etti, Unga'nın anlayabilmesi için. Sonra kara uzandı hareketsizce, uzun bir süre. Hatta şimdi bile orada, karlarda yatıyor.

"Kekliği pişirene kadar bir tek söz etmedim. Sonra ona, yıllardır duymadığı kendi dilinde seslendim. Doğruldu, gözleri şaşkınlıktan yusyuvarlak açılmıştı ve kim olduğumu, bu dili nerede öğrendiğimi sordu.

'Ben Naass'ım,' dedim.

'Sen?' dedi. 'Sen?' ve suratıma bakmak için yanıma yaklaştı.

'Evet,' diye yanıtladım, 'Ben Naass'ım, Akatan'ın şefi, kanının sonuncusu, tıpkı senin de kanının sonuncusu olduğun gibi.'

Ve o da güldü. Bütün gördüklerime ve yaptıklarıma rağmen, böyle bir gülüşü hiç duymamıştım. Ruhumu buz gibi etti, orada, Beyaz Sessizlikte oturmuş, ölüm ve gülen bu kadınla tek başıma duruyordum.

'Gel,' dedim, çünkü şaşırdığını sanmıştım. 'Yemekten ye ve gidelim. Çünkü buradan Akatan'a yol çok uzun.'

"Ama o suratını sarı yeleye gömdü ve gökyüzü başımıza yıkılırmış gibi olana kadar güldü. Beni görünce çok sevineceğini sanmıştım ve eski zamanların anılarına dönmeye hevesliydim; ama bu garip bir şekil alır gibiydi.

'Gel!' diye haykırdım, kolunu kuvvetlice kavrayarak 'Yol uzun ve karanlık. Acele edelim!'

'Nereye?' diye sordu, doğrulmuş ve o garip neşeden sıyrılmıştı.

'Akatan'a,' diye yanıtladım, bu düşüncenin yüzünü aydınlatacağı beklentisiyle. Ama adamınkiler gibi

oldu, dudaklarında bir küçümseme ve soğuk bir kızgınlık ifadesi.

'Evet,' dedi, 'Akatan'a gideceğiz, el ele, sen ve ben. Ve o pis kulübelerde yaşayacak, balık ve yağ yiyecek, bir çocuk doğuracağız, yaşamımızın tüm günlerinden gurur duyacak bir çocuk... Dünyayı unutacak ve mutlu olacağız, çok mutlu. Bu güzel, çok güzel. Gel! Acele edelim. Akatan'a geri dönelim.'

"Ve ellerini adamın sarı saçlarında gezdirdi ve hiç de iyi olmayan bir şekilde gülümsedi. Gözlerinde de vaat yoktu.

"Sessizce oturdum ve kadının garipliğine şaştım. Adamın onu elimden sürükleyerek aldığı ve onun da adamın saçlarını çekip çığlıklar attığı o geceye döndüm; şimdi okşadığı ve bırakmak istemediği saçlarını. Sonra bedeli ve yıllar süren bekleyişi düşündüm ve onu yakınıma çektim, adamın yaptığı gibi, sürükleyerek uzaklaştırdım. O da uzak durdu ve dişi bir kedinin enikleri için mücadele etmesi gibi direndi. Ama ateş adamla aramıza girdiğinde, onu bıraktım o da durdu ve dinledi. Ben de bütün arada yatanları, bütün o yabancı denizlerde başıma gelenleri, bütün o yabancı diyarlarda yaptıklarımı anlattım; yorucu araştırmamı, açlık yıllarımı ve ilk günden beri benim olan vaadi. Ah, her şeyi anlattım, o gün adamla aramda olanları, o henüz çok genç olduğumuz günde olanları bile anlattım. Ve konuştukça vaadin onun gözlerinde büyüdüğünü, gündoğumu gibi bütün ve kocaman olduğunu gördüm. Ve orada bir acıma okudum, bir kadının yumuşaklığını, Unga'nın aşkını, kalbini ve ruhunu okudum. Ben yine bir delikanlı olmuştum. Çünkü bu

bakış Unga'nın sahilde koşarken, gülerken, annesinin evine giderken gözlerinde olan bakıştı. Acımasız huzursuzluk gitmişti, açlık ve yorucu bekleyiş gitmişti. Zaman gelmişti. Göğsünün çağrısını hissettim ve sanki başımı oraya dayayıp dinlenecekmişim gibi oldu. Bana kollarını açtı ve ben de ona gittim. Sonra aniden, gözlerinde nefret alevlendi. Eli kalçamdaydı ve bir iki kez bıçağı sapladı.

'Köpek!' diye küçümseyerek dudaklarını büktü, beni karlara fırlatırken. 'Domuz!' Ve ardından da sessizlik çatlayana kadar kahkahalarla güldü ve yine ölüye döndü.

"Dediğim gibi, bıçağı bir kez sapladı, ikinci kez de; ama açlıktan zayıf düşmüştü ve ölmemi amaçlamıyordu. Ama hâlâ orada kalmamı istiyordu ve yaşamları benimkiyle kesişmiş ve ayaklarımla bilinmeyen izlere sürüklemiş olduklarımla birlikte o son uzun uykuya benim de gözlerimi kapatmamı istiyordu. Ama benim de orada yatmamı engelleyen bir borç vardı.

"Yol uzundu, soğuk acıydı ve çok az kumanya vardı. Pellyler mus bulamamıştı ama benim zulamı çalmışlardı. Üç beyaz adam vardı ama geçerken onların da kulübelerinde zayıf ve ölü bir halde yattıklarını gördüm. Bundan sonrasını anımsamıyorum, ta ki buraya gelene ve yemekle ateş, çok ateş bulana kadar."

Bitirdiğinde kıskançlıkla sobanın daha da yakınına yanaştı. Uzun bir süre boyunca yağlambasının gölgeleri duvarda trajediler oynadılar.

"Ya Unga!" diye haykırdı, görüntüsü aklında hâlâ güçlü olan Prince.

"Unga mı? Kekliği yemedi. Kollarını adamın boynuna doladı, suratını sarı saçlarına gömdü. Ateşi yakınına götürdüm, ayazı hissetmesin diye; ama o diğer tarafa süründü. Ben de orada bir ateş yaktım, yine de çok az yararı oldu, çünkü yemiyordu. İşte böyle hâlâ orada yatıyorlar."

"Ya sen?" diye sordu Malemute Kid.

"Bilmiyorum ama Akatan küçük, ben de gidip dünyanın ucunda yaşamaya pek istekli değilim. Yaşamanın da pek bir anlamı yok. Constantine'e gidebilirim, o da beni zincire vurur ve sonra bir gün de bir ip parçasına bağlarlar ve ben de iyice uyurum. Yine de hayır, bilmiyorum."

"Ama Kid," diye itiraz etti Prince, "bu cinayet!"

"Sus!" diye emretti Malemute Kid. "Bizim aklımızdan daha yüce şeyler var, bizim adaletimizden öte. Bunun doğruluğuna ya da yanlışlığına biz karar veremeyiz, yargılamak da bize düşmez."

Naass ateşe biraz daha yaklaştı. Odaya büyük bir sessizlik çökmüştü ve adamların gözlerinde birçok görüntü yanıp sönüyordu.

Çocukluğu yoksulluk içinde geçen ve kitaplarla 10 yaşında tanışan Jack London'ın macera dolu bir hayatı olmuştur. Bu hayattan ilham alan yazar, gençken vaktinin çoğunu San Francisco koylarında istiridye korsanı olarak geçirmiş, bir fıçının içinde denizde yolculuk yapmış, bütün ülkeyi baştan başa bir trenden diğerine atlayarak dolaşmış ve Pasifik Okyanusunda yelken açmıştır. 1896'da Klondike'ta altına hücuma katılan Jack London, bu yolculuğundan pek çok öyküyle dönmüştür.

Altına hücumun yazarı olarak ilk ve en büyük şöhretini *Kurdun Oğlu*'nda topladığı öykülerle kazanmıştır. Gerçek arkadaşlık ve aşkın okunduğu bu kitapta ana karakter vahşi doğanın kendisidir. *Kurdun Oğlu*, hayatta kalma mücadeleleri ve fedakârlıklara, ırk çatışmalarına, sıradışı kadınların niteliklerine ve beyaz maceraperestler ile yerli kabileler arasındaki ilişkiye odaklanır. Kazançların ve kayıpların, doğumların ve ölümlerin hikâyelerinde birlikte dayanmanın gücü ve bırakıp gitmenin acısı hissedilir.

THG
0708344
NEV

ALFA
alfakitap
alfakitap
alfakitap
www.alfakitap.com
9 786051 717098
EDEBİYAT